Немачка 3.00 DEM, САД 1.25 USD, Швајцарска 2.50 CHF,
Шведска 13.00 SEK, Аустрија 20.00 ATS,
Грчка 230 GRD, Енглеска 1.00 GBP

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

8. II 1991. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LIII • 30 ДИН. • БРОЈ 2041

ДИК ТРЕЈСИ – НАРУЧЕНО УБИСТВО

Веровали или не!

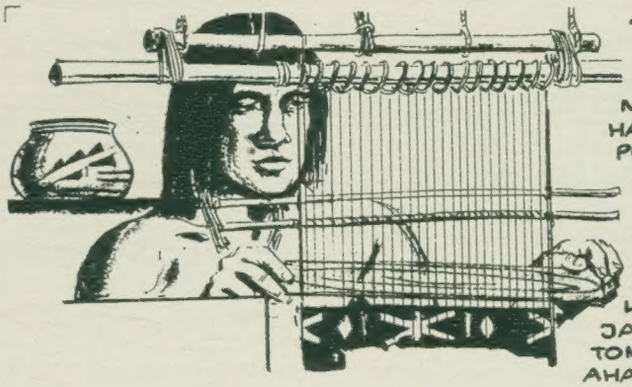

ТКАЊЕ

МЕЂУ ХОПИ ИНДИЈАНЦИМА, КОЈИ ДАНАС ЖИВЕ У РЕЗЕРВАТИМА НА СЕВЕРО-ИСТОКУ АРИЗОНЕ, БИЛО ЈЕ РЕЗЕРВИСАНО САМО ЗА МУШКАРЦЕ. ОВИ ИНДИЈАНЦИ СУ ПОТОМЦИ ДРЕВНИХ АНАСАЗИ ИНДИЈАНАЦА.

НАЈМЛАЂИ РАДИО-ТЕЛЕГРАФИСТА НА СВЕТУ

ЈЕ ГАЈ МИЧЕЛ (GUY MITCHELL), ИЗ БАКИНГЕМА (САД), КОЈИ ЈЕ ЈОШ У 4. ГОДИНИ САВЛАДАО МОРЗЕОВУ АЗБУКУ.

ЛУТКЕ

ПОКРЕТНИХ РУКУ, НОГУ И ПРСТИЈУ ПРАВИЛИ СУ РИМЉАНИ ЗА СВОЈУ ДЕЦУ ЈОШ У 1. ВЕКУ НОВЕ ЕРЕ.

МЕРА ЗА ДУЖИНУ

У ВРЕМЕ ЕНГЛЕСКОГ КРАЉА ХЕНРИЈА I (ХЕНРИ I 1068-1135) БИЛА ЈЕ РАЗДАЉИНА ИЗМЕЂУ ЊЕГОВОГ НОСА И ПАЛЦА ИСПРУЖЕНЕ РУКЕ.

Аустралијска орхидеја

ВРСТЕ RHIZANTELLA ROGERS, ЦВЕТА ПОД ЗЕМЉОМ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● у САД су пуштене у продају прве поштанске марке које не треба нити квасити водом нити лизнути језиком да би се залепиле за коверат. Тајна се састоји у томе што се на полеђини марке налази слој с микрокапсулама у којима је лепак: довољно је притиснути марку уз коверат, па да капсуле пукну и ослободе капљице лепка.

●●● студенти Килског универзитета из Немачке направили су мопед на сунчани погон. Његов електромотор напаја се помоћу фото-елемената који су смештени на

пртљажнику. Када је време сунчано, мотор развија брзину до 45 km/h.

●●● милиони морских звезда беживотно леже на тридесетак километара дугачком приобалном појасу мора на северу Совјетског Савеза. Узрок-овог изненадног масовног помора још није познат.

●●● дуванска индустрија данас у свету „обрће" сто милијарди долара годишње. Истовремено, дуван је у 30 одсто случајева узрок свих врста рака а 90 процената рака грла сваке године убија готово три милиона особа. Упркос томе, разне фабрике овог великог зла, да би привукле нове потрошаче, дају две и по милијарде долара годишње само за рекламу.

●●● зоолошки врт у Чапултепеку, Мексико, с радошћу објављује долазак на свет бебе панде. Новорођенче, будући џиновски панда, дугачко је свега десет центиметара и тешко јадних деведесет грама. Од осам панда рођених у Мексику у заробљеништву преживело је пет.

●●● киселим кишама, загађеним диоксидима сумпора и азота који засипају Земљу као киселине, највише су угрожене шуме у Чешкословачкој, Немачкој, Аустрији и Швајцарској.

●●● царић, једна од најмањих птица, има сићушан мозак чије су „минијатуризоване" ћелије хиљаду пута бројније од ћелија у мозгу великих китова уљештура.

●●● Јапан ће у свемирском бродићу лансирати црвену златну рибицу да би дао свој допринос проучавању болести бестежинског простора од које пате космонаути. То је само један опит у склопу мисије америчког космичког брода „Колумбија" предвиђеног да се вине у свемир новембра 1993. године...

Илустровао: Зоран Петканић Петко

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

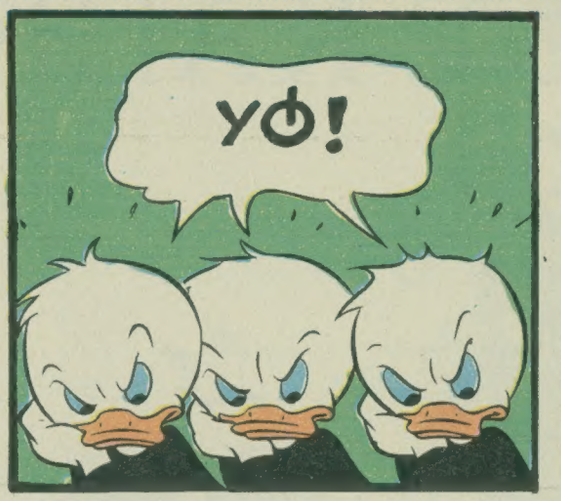

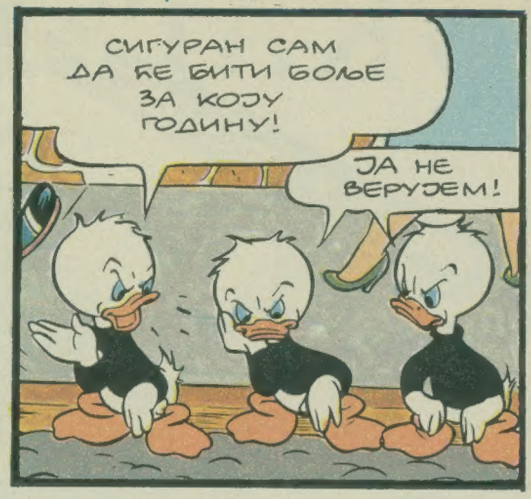

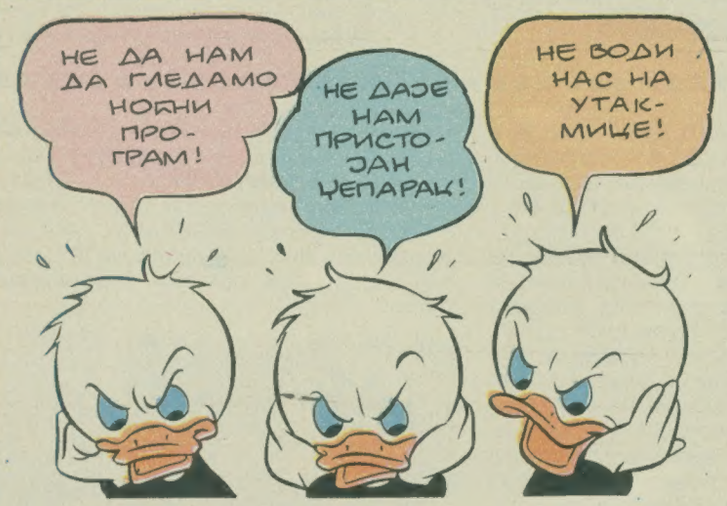

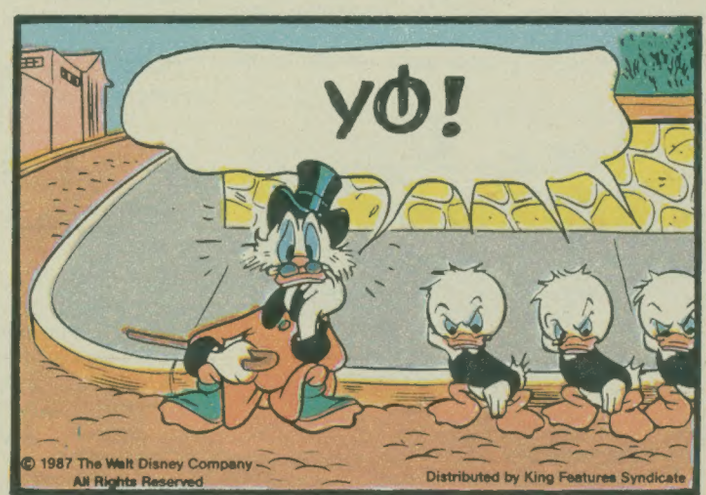

© 1987 The Walt Disney Company
All Rights Reserved
Distributed by King Features Syndicate

БУКАГИЈЕ КАПЕТАНА

СРБИЈА У АФЕРАМА

Илустровао: Брана Јовановић

Афера која је потресла Србију почетком 1878. сврстава се у ред већих. Народ се ускомешао, опозиција је грмела.

Случај се збио непосредно по окончању Српско-турског рата јануара исте године. Главне личности приче су српски политичар Радивоје Милојковић, угледни Ужичанин Алекса Поповић и, делимично, краљ Милан Обреновић.

И ми коња за трку имамо!

Радивоје Милојковић, један од првака Либералне странке, дуго је био све и свја у српској политици. Ако није био председник владе, онда је стајао на челу полиције, кад није водио министарство унутрашњих послова, запало би му место министра правде. И... тако годинама. Важио је за веома строгу особу, привржену реду по сваку цену, па је зато био омражен у народу и на мети опозиције.

Алекса Поповић, познатији као Аља Протов, такође није био омиљен међу Ужичанима, али су га они поштовали због правдољубивости и одбојности према режиму и вла-

КО ЈЕ БИО ПРВИ...

...На дубини од седам миља (11,263 km)

Швајцарски научник Жак Пикард и амерички океанограф Роберт С. Дајц, 23. јануара 1960. године спустили су се у свом батискафу „Трст" на дотад незамисливу дубину. „Трст" је, буквално, био подводни балон испуњен нафтом која је лакша од воде. Испод њега налазила се челична кугла од 10 тона, тежа од воде, а у њој Пикард и Дајц. Да би се спустили, Пикард је пустио воду у балон, тако да су повремено тонули брзином од 91,2 cm у секунди.

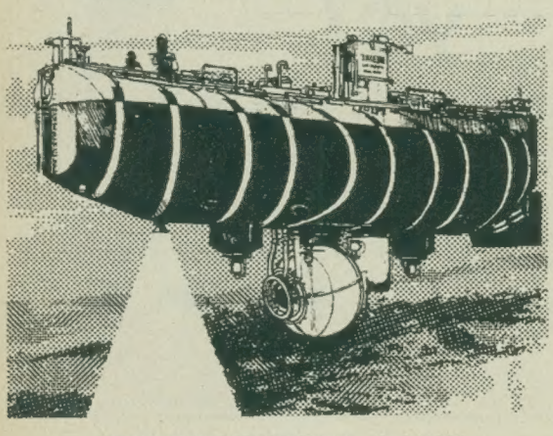

Заронили су на најдубљем месту на свету, Челинџер Дипу, у близини Гуама, на Пацифику. Постојала је велика опасност да ударе о зид неког подводног „рова", али све је прошло добро. Када су се примакли дну, ослободили су се дела баласта да би успорили тоњење. Током 20 минута, колико су провели на дну океана, видели су рибе које живе на 11,5 km дубине под притиском већим од 8 тона по квадратном инчу (5,4 cm²), затим су се ослободили остатка баласта и „Трст" се подигао.

Пикард и Дајц вратили су се на површину после 8 сати и 33 минута.

... У примени анестетика

Тридесетог марта 1842. млади Џејмс Венејбл ушао је у ординацију америчког сеоског лекара **Кроуфорда Вилијамса Лонга** у Џеферсону, у Џорџији, далеко од свих главних путева и железничких пруга. Пацијент је боловао од тумора на врату, али се плашио хируршке интервенције.

Лонг, коме је тада било 24 године, учествовао је у „етерским весељима" на којима су млади људи и жене удисали мање количине етра и посматрали чудне промене које је он изазивао. Лонг је приметио да људи који удахну етар не осећају бол, па је убедио Венејбла да узме једну дозу. Младић га је послушао и, док је био под дејством етра, Лонг је одстранио тумор.

Млади лекар није у потпуности схватао вредност свог открића, а и недостајали су му услови да га темељно испита. Објавио га је тек 1849, а до тада га је успешно применио много пута. У међувремену су се јавили и други, тврдећи да откриће припада њима, али је оно напослетку ипак признато Лонгу.

ПАВЛА

Пукла је брука: нађен је доказ да је владајућа странка добила на изборима претећи народу мучењем и затвором

дару. Сметало им је његово надмено понашање. Као богаташ, волео је да се накинђури и да се са женом обученом у богату народну ношњу вози фијакером по Ужицу. Док је Аљина жена љубазно отпоздрављала пролазницима, он се држао надмено. Кад би га гурнула лактом, опоминући га да бар климне главом, одговарао је: „Ако се јављам, мислиће да сам понизан што су ми они пружили могућност да се возим у лакованим колима, твоје је друго!"

Споредна личност у причи краљ Милан Обреновић био је пресрећан што је Русија, а уз њу и Србија, добила рат с Турцима, још више што је Ниш припао Србији. Из ко зна којих разлога он се носио мишљу да у тај град пресели српску престоницу. Зато је и наумио да се прва Народна скупштина после рата, наравно након обављених избора за посланике, одржи у Нишу!

Политичке прилике у Србији већ су биле прилично мутне. После Тополске буне 1877, када су затворени Јеврем Марковић, Илија Коларац, Аћим Чумић и још неколико истакнутих личности, незадовољство против владајућих либерала и напредњака узимало је све већег маха. Јовану Ристићу и Радивоју Милојковићу углед је био пољуљан. Ипак, они су решили да, на било који начин, добију на изборима.

Опозиција се није дала. „И ми коња за трку имамо!" – узвикивале су њене вође и одапињале говорничке стреле на Ристића и Милојковића. Окупило се језгро од око четрдесетак првака из разних крајева Србије: Аља Петров, Ранко Тајсић, Димитрије Катић, Милош Глишић, све љути противници режима.

Знајући „лудог" начелника

Опозициони прваци веровали су да ће добити већину у Скупштини. Али, ни либерали ни напредњаци нису били од јуче. Разним обећањима и махинацијама успели су да однесу победу.

Таман када је заказано заседање Скупштине у Нишу, пукла је брука. Сазнало се да је капетан ужичког среза Павле Анђелковић пре избора ишао од села до села јашући на коњу и витлао букагијама којима је претио окупљеним сељанима.

– Видиш ли, рајо, ове окове! Само да знаш да ћеш бити у њима ако не гласаш за посланике за које ти се каже!

Знајући „лудог" Павла, више од половине ужичког краја гласало је за напредњаке. Мало их је скупило храброст и дало глас Аљи Петрову. Ипак, Ужичани не би били што су да му нису доскочили: украли су капетану букагије и однели Алекси Поповићу Аљи и све испричали.

Аља је донео букагије у Ниш. Опозиција ништа боље није могла да пожели. Ево доказа о нечасно обављеним изборима! Одлучили су да букагије приликом отварања заседања тресну председавајућем на сто. Већ су замишљали запрепашћено лице Јована Ристића и Радивоја Милојковића и подрхтавање браде љутитог краља Милана.

Глас о букагијама кренуо је од града до града.

Радивоје Милојковић се нашао на муци. Увече је кришом посетио Аљу у Нишу. Кумио га је да не доноси букагије у Скупштину. Рат је тек завршен, шта ће рећи савезници!

– Аљо, дај ми букагије, не чините зло! Како год окренеш, избори не могу да се понове, неће дати краљ. Мисли на земљу, предстоји мировни уговор, изгубићемо што смо освојили у рату!

Алекса Поповић Аља био је истински патриота. При помену мировног уговора, штрецнуо се. Право вели Радивоје, закључио је и предао му букагије. Заузврат, обећано му је да ће капетан Павле Анђелковић бити одмах уклоњен.

Сутрадан пре почетка заседања Аља је испричао пријатељима опозиционим посланицима да је дао букагије Радивоју Милојковићу. Гледали су га пренеражено.

– Шта учини, Аљо, зар да и даље трпимо Милојковићеву и краљеву диктатуру! – завапио је Милош Глишић. – Зар је важно што ће да смене тамо неког капетанчића!

Аља је слегнуо раменима. Што је учинио, учинио је. Добро или лоше, показаће време.

Време је показало да је био у праву: Србија је на Берлинском конгресу јула исте године добила нишки, пиротски, топлички и врањски округ.

А избори? Они ни пре ни после нису били поштенији.

Миленко Тодоровић

...Брже од 1.000 миља на сат

Први човек који је постигао ову брзину био је **британски пробни пилот Питер Твис.** Летео је млазњаком „Fairey F2", са делта крилима на рути дуж јужне обале Енглеске 10. марта 1956. године.

Да би рекорд био званично признат, Твис је морао да у једном налету два пута прелети утврђени пут, без икаквог скретања или мењања висине. То је било као да лети кроз две невидљиве кружне петље пречника 111 метара, међусобно удаљене неколико миља, уз дивље убрзање – а све то на утврђеној висини од 11,5 km.

Авион је носио само неопходну количину горива. Комора за догоревање, која се користи за постизање веома великих брзина, морала је да се затвара са тачношћу од делића секунде јер би се за први лет потрошило превише горива, па не би било довољно за други.

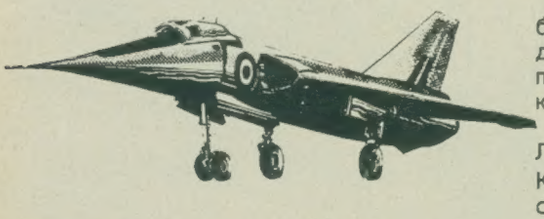

Покушаји да се постигне рекорд, у којима је учествовао тим од неколико стотина људи, почели су 8. марта и трајали су три дана. Шест пута је Твис грмео по задатој рути и шест пута камере којима је сниман лет нису успеле да га ухвате.

Затим је уследио седми, и последњи, покушај којим је постигнут званичан светски рекорд у брзини – 1.821,71 km на сат.

... На далеком путовању балоном

Три Енглеза извела су 1836. године прави подвиг летећи балоном који је направио Чарлс Грин, педесетједногодишњи трговац воћем. Балон је био висок 25 m и на њега је прикачена гондола названа „Краљевски Воксол". На смело путовање са Грином отиснули су се Роберт Холонд, изасланик Хестингса у Парламенту, и Томас Монк Мејсон, флаутиста.

Носећи залихе хране за три недеље, балон се одлепио од травњака у Воксолу, део Лондона, 7. новембра у 1.30 после подне. Конопац за управљање који је вукао са собом био је дугачак 350 m.

У сумрак, док су лебдели изнад канала Ламанша, између Довера (у Енглеској) и Калеа (у Француској), почастили су се обилним оброком. Изнад Лијежа у Белгији, у коме су светлеле пећи за топљење челика, случајно им је испао лонац за загревање кафе.

После више сати проведених у мраку, зора их је затекла у дивљем, брдовитом пределу прекривеном снегом. Одлучили су да се спусте, али су их ветрови спречили. Успели су да се приземе тек после трећег покушаја.

Доспели су до Вајлбурга, око 30 km северозападно од Франкфурта на Мајни. Путовање је трајало 18 сати, а за то време храбри Енглези прешли су 872 km.

А. Л.

Човек-мајмун, вечна легенда

УРЛИК ДЕТЕТА ИЗ ВИСОКОГ ДРУШТВА

Скаче по дрвећу с лакоћом мајмуна. Покрети су му гипки и елегантни, као у леопарда. Снажан је као лав, али је, ипак, човек. Од његовог гласа леди се крв у жилама... Његово име знају сви. Да, то је Тарзан!

Када се родио у машти Едгара Рајса Бероуза, негде у лето 1912. године, у Чикагу, Тарзан је већ имао двадесет година. И настао је, веровали или не, као последица глади која је жестоко притискала желудац господина Бероуза, осиромашеног продавца резача за оловке.

Имао је 35 година и доживљавао крах за крахом. Стигао је дотле да је за ручак морао да једе медењаке од три цента како би уштедео бар нешто и прехранио жену и троје деце.

Иначе, Тарзанов отац Бероуз рођен је 1. септембра 1875. у Чикагу. После школовања провео је извесно време у војсци, али је отпуштен због слабог срца. Врло брзо је почео да се сам стара о себи. Окушао је срећу као трговац, испирач злата, сточар, књиговођа... Оженио се 1900. године кћерком једног познатог хотелијера и са њом добио два сина и кћерку. Међутим, ништа му није полазило за руком.

Док је ноћу лежао будан, сам себи је причао фантастичне приче. И то у наставцима. Најчешће о животу других светова, само да би побегао од стравичне стварности која га је погађала на овом свету.

У очајању, стављао је своје будне снове на хартију. Тако је настала прича: „Деја Торис, принцеза Марса." Уреднику часописа „Ол Стори" толико се допала да ју је објављивао у наставцима, а Бероуз је за своје умеће примио фантастичан хонорар од 400 долара.

А онда је у лето 1912. године Бероуз написао „Тарзана из царства мајмуна." Како није имао новца за хартију, писао је на полеђини старих писама, на ковертима, на сваком белом листу папира који би нашао.

– Нисам мислио да је то нека нарочито добра прича – објашњавао је касније. – Чак сам и сумњао да ће се уопште продати. Зачудио сам се када је уредник „Ол Сториса"

решио да је објављује у наставцима.

Бероуз тада није, наравно, био светан да је пишући о човеку мајмуну и себи и свом јунаку обезбедио славу.

Следећа два дела – „Бог Марса" и „Тарзанов повратак" – уверили су Бероуза да је његова будућност у писању.

– То није било због неодољиве жеље или љубави према писању – рекао је. – Писао сам зато што сам морао од нечег да издржавам жену и троје деце.

Из тих почетака израсла је читава једна индустрија.

Тарзаново царство постале су књиге, часописи, филм, радио-емисије и први новински авантуристички стрип на свету.

Манија за Тарзаном захватила је Америку.

Деца су носила Тарзанове костиме, играла Тарзанове игре, јела Тарзанове шећерлеме и своје иницијале по школским клупама урезивала Тарзановим ножевима.

У оно време постојао је чак и Тарзанов сладолед, а једне године пекари у САД продали су 75 милиона Тарзановог хлеба.

Сваки дечак је био Тарзан, а цела Америка је испуштала поклич човека–мајмуна.

Урлик из 5 састојака

И остали део света Тарзан је освојио на јуриш. А Едгар Рајс Бероуз написао је о њему укупно 50 књига које су одмах преведене на 58 светских језика. Па чак и на језике урду и тамилски.

Први филм о Тарзану снимљен је 1918. године. Играо га је професионални атлета Елмо Линколн. Од тада ће се, као на траци, смењивати мишићави глумци у улози човека–мајмуна. Ниједан није био јевтинији од милион долара. Снимало се у природи па је често лоше време увећавало трошкове и доводило до застоја. Још више су стајали прекиди због чудљивости дивљих животиња.

Дресерима је, на пример, било потребно више недеља да би слоницу Квини научили да храмље. И када су најзад успели, видели су да и њено младунче тако хода. Исто толико времена требало им је да га одуче од ове навике.

Онај чувени Тарзанов урлик био је, међутим, посебно скуп. Измишљен је баш за глумца Џонија Вајсмилера, олимпијског победника у пливању који је касније постао један од најпопуларнијих Тарзана на филмском платну. Играо га је пуних 16 година – од 1932. до 1948.

Тај урлик се састојао од пет елемената, брижљиво сливених у један глас на звучној траци.

Пре свега: појачан снимак Вајсмилеровог крика. Затим снимак крика хијене, па високи тон сопрана, али снимљен успорено, а затим пресниљен брзо. Затим урлик пса и најзад – звук гудала преко g – жице.

Вратите га у џунглу!

Тарзан је освојио цео свет. А разлог успеха био је много година тајна чак и за Бероуза.

Када је почео да пише о Тарзану, ништа није знао о Африци. У ствари, за позорницу својих прича намерно је бирао места као што су Африка или Марс сматрајући да ни други не знају о тим просторима више од њега.

Мада никада није крочио на земљу о којој је толико писао, последњих година свога живота Бероуз је о Африци знао довољно да избегне грешке које је у почетку правио, као што је, на пример, Тарзанова борба с тигром јер њих у Африци нема.

Али, Бероузове грешке нису утицале на Тарзанову популарност.

– Можда зато – објашњавао је сам писац – што је мој једини циљ био да разонодим читаоца. Мој Тарзан не проповеда, не дели лекције. У њега сам, такође, унео нешто од сопственог дивљења према неким лепим људским особинама.

И заиста, сви Тарзанови поступци су такви да им се човек мора дивити, али, ипак, остају у границама људског, што је необично важно.

– Суштина Тарзанове популарности – сматрао је његов „отац" Бероуз – јесте управо то. Као што је природна склоност сваке нормалне особе да ужива замишљајући себе као хероја који, поред тога, и сјајно изгледа.

Првобитна идеја Бероузове приче била је сукоб између средине и наслеђа. Он је узео дете из „високог друштва", јер Тарзан је, у ствари, изгубљени син енглеског лорда Грејстока и ставио га у потпуно другачију средину. Тарзана су одгајили мајмуни и он се до своје двадесете године није сусретао са припадницима своје расе.

Када је почео да разрађује ову идеју, Бероуз је схватио да би из таквог експеримента настао лик који не би могао да изазове симпатије обичних читалаца. Зато је прибегао малој подвали: позвао је у помоћ наслеђе обдаривши Тарзана најбољим особинама људске расе и најбољим одликама животиња с којима је одрастао.

У једној, од првих прича Тарзан после очеве смрти долази у Лондон да заузме његово место у Горњем дому. У Африци је оставио свога сина да настави да чини добра дела у џунгли.

Бероуз је био просто засут протестним писмима читалаца који су тражили да новопеченог племића врати у џунглу из које га је довео.

Од тада Тарзан не напушта Африку. Изузев кратких путовања у Њујорк, па и у Индију.

После првих успеха са Тарзаном, Бероуз и његова породица преселили су се у Калифорнију. Тамо су купили ранч који су назвали „Тарзана." Касније га је Бероуз, негде тридесетих година, када су почели да стижу досељеници из Нове Калифорније, испарцелисао и већи део добро продао. Тако је настао и град Тарзана, једно од оних јединствених насеља у САД које носе име неке измишљене личности.

Поред прича о Тарзану Бероуз је писао и научнофантастичне романе, бавио се и новинарством, за време Другог светског рата био је ратни дописник са Пацифика, али ће га само Тарзан сачувати од заборава. Бероуз је то знао и свог јунака никада није напустио. Поред управљања ранчом и издавачким предузећем, сваке године је писао по две нове приче о њему. А када је 1950. године умро, издавачка кућа „Едгар Рајс Бероуз" је, на захтев многих читалаца, сачувала Тарзанову традицију.

Човек–мајмун има данас пуних 98 година, али је пун снаге и младости, као у почетку.

И никоме још није досадио.

J. A.

БЕСМ

ЗАМ

ОДСЕЧЕНА ГЛАВА ЈЕ СПАС

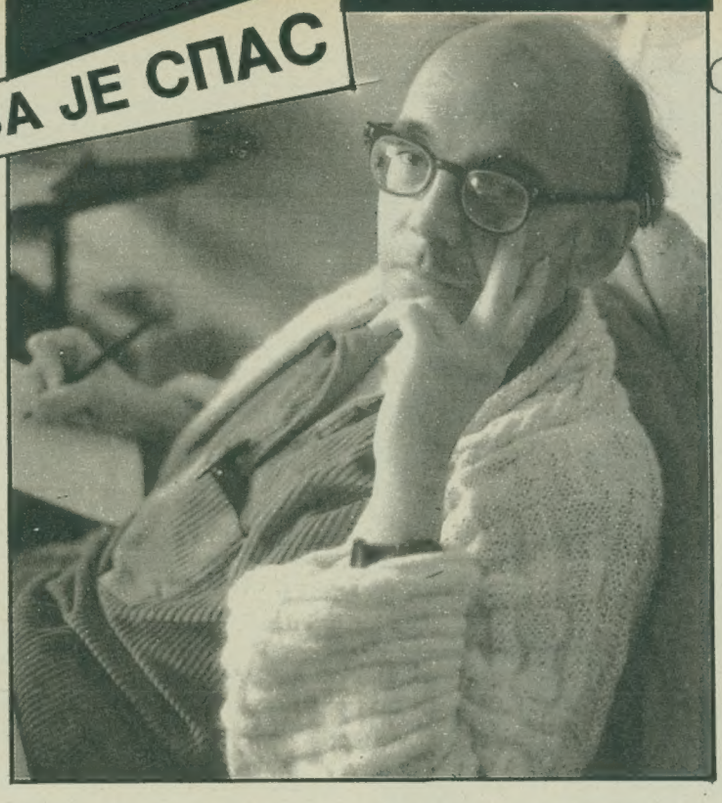

Амерички математичар Томас Доналдсон спреман за пут до вечности и назад

Амерички математичар четрдесетшестогодишњи Томас Доналдсон има тумор на мозгу, астрицитом другог степена, стручно речено. Хируршки захват није могућ, а терапија зрачењем није ефикасна.

Статистике кажу да постоји вероватноћа од 60 одсто да ће умрети у року од једне до три године. Језиком обичних смртника он се налази између живота и дугог, дугог сна.

Доналдсон је одлучио да га замрзну пре него што умре и да у таквом стању сачека да медицина пронађе лека и начина да му врати здравље.

Ова идеја није нова. У Сједињеним Америчким Државама примењује се дуже од двадесет година и тренутно се више од десет „пацијената" чува у течном азоту. У САД не постоји ниједан закон који забрањује замрзавање људског тела.

У Доналдсоновом случају, ипак, постоји велика препрека: он хоће да га замрзну пре него што тумор уништи сувише можданих ћелија. Сматрајући да је то његово право загарантовано уставом, он се обратио суду државе Калифорније да му се то и званично потврди и да се не предузимају никакви кораци против оних који ће му помоћи да то спроведе у дело.

Судија Роналд Стивенс одбио је захтев 28. септембра 1990. године. Доналдсон се већ жалио на пресуду и спреман је да иде до Врховног суда.

Тело ће већ некако израсти

С правне тачке гледишта случај може различито да се тумачи. С једне стране, пети и девети амандман Америчког устава гарантује право на приватност па, према томе, и на располагање сопственим телом. Закон, с друге стране, забрањује помоћ некоме ко хоће да изврши самоубиство.

Доналдсон каже: „На памет ми не пада да се убијем. Напротив, желим да применим једину терапију која ми даје бар неку наду да ћу преживети мада ћу, пре тога, дуго бити успаван."

Да би овај случај био још сложенији, амерички математичар се није одлучио за такозвану „крионичну суспензију" (од грчке речи криос – хладан) целог тела већ на „неуро-суспензију", блажи израз који значи замрзавање само главе. Наравно, та глава мора претходно да се одвоји од тела, то јест одсече!

„Овај начин изабрао сам пре свега из техничких разлога", смирено објашњава Доналдсон. „Убеђен сам да ће лекари, када буду у стању да примене микротехнолошке методе реконструкције ћелија, знати и како да стимулишу развој новог тела".

Истог мишљења је и „Алкор", удружење криониста чији је Доналдсон члан и у чије ће руке ставити своју судбину. Они тврде: „Мозак је наш најважнији орган. У њему се налазе памћење, личност и идентитет човека. Очување мозга требало би да буде довољна гаранција за оздрављење пацијената. Остатак тела може да се замени или регенерише."

Новац за векове

Замрзавање само главе има доста предности. Нарочито цилиндрични суд направљен за неуро-суспензију лакше се спасава у случају пожара, поплаве, земљотреса и других катастрофа којих ће током векова сигурно бити. Глава захтева само десети део течног азота у односу на замрзавање целог тела па је то и јевтиније.

Удружење „Алкор" наплаћује за потпуну суспензију 100.000 а за неуро-суспензију свега 35.000 долара. Новац се улаже у фонд за инвестиције којим руководи такође „Алкор" и добијеним каматама покривају се, рачуна се на више векова, трошкови чувања замрзнутих особа.

Разуме се, што је фонд пацијента богатији, то је мањи ризик да ће његово тело пре времена бити одмрзнуто услед недостатка новца.

„Током једног, два или више векова, пре него што ме поврате у живот може свашта да се догоди. Рецимо, тешка привредна криза каква је владала у Америци двадесетих година овог века, или забрана рада крионистима. У том случају, с довољно новца који дам у фонд, пребациће ме у неку сигурнију земљу као што је Швајцарска", каже Томас Доналдсон.

Брачни пар из скандала

Због тога ће он „Алкору" дати најмање 300.000 долара. Могућност да се неко докопа тог новца и побегне уопште га не узбуђује упркос чињеници да се нешто слично већ догодило у краткој историји крионистичког покрета.

Седамдесетих година је, сада већ непостојеће, „Калифорнијско крионистичко удружење" стрпало у џеп на стотине хиљада долара да би, у нарочитој ћелији једног калифорнијског гробља, сачувало тела својих пацијената.

Неко је, случајно, открио да су тела остављена без икакве контроле и да је квар на уређајима довео до њиховог постепеног одмрзавања после чега су само могли да их сахране. Међу функционерима Удружења оптуженим за превару и крађу био је и брачни пар Фред и Линда Чемберлен, оснивачи данашњег „Алкора".

Томас Доналдсон, међутим, тврди да Фред и Линда нису имали појма шта се догађа са замрзнутим телима па су, чим је скандал избио, дали оставке и основали ново озбиљно удружење.

Операција до минус 196°C

Ако му иједан амерички суд да одрешене руке, Доналдсон ће се поверити техничарима „Алкора" који ће обавити деликатан посао. Што се правог тренутка за тај корак тиче, математичар је темељно изучио своју болест и зна који симптоми предсказују блиски крај.

„Ако тумор почне да расте, зрачење и хемотерапија не помогну", каже он, „имаћу тешкоће с говором и вероватно ће ми се парализовати десна страна тела. Тада ћу знати да је куцнуо час и обратићу се „Алкору" без трунке колебања".

А у „Алкору" ће му техничари крио-суспензије дати анестезију, спојиће га са апаратом који упумпава крв у срце током фазе замрзавања, а затим му убризгати дозу барбитурата довољну да прекине све животне функције.

После тога замениће добар део крви хемијским антифриз супстанцама које спречавају стварање кристала леда између ћелија и смањују оштећења од замрзавања. Све ово трајаће два до четири сата.

Када се то обави, следи одсецање главе која ће бити одвојена од тела у висини шестог вратног пршљена. Глава ће бити потопљена у

ІРТНОСТ

Томас Доналдсон хоће да предухитри смрт – да још за живота замрзне део тела и причека неколико векова док се не нађе решење за његову бољку. Суд сматра да је то самоубиство. Он тврди да је то његово уставно право

РЗИВАЧУ

силицијумово уље и постепено хлађена. Око тридесет сати касније, када се температура снизи до минус 78 Целзијусових степени, биће пребачена у нарочиту алуминијумску посуду где ће је, у року од десет дана, течни азот смрзнути до жељене температуре од минус 196 Целзијусових степени.

Све ће обавити искусан тим у коме нема ни једног јединог дипломираног лекара.

Оптимизам упркос лекарима

Значи, Томас Доналдсон спреман је на све. А шта ако му судске власти не дају одобрење?

„У том случају престаћу да једем и пијем и то законски неће моћи да се дефинише као самоубиство. То би проузроковало оштећења у мозгу пре замрзавања али и то је боље него да га бесповратно уништи тумор."

Доналдсона, као и све крионисте, краси оптимизам. Само га једна стварчица помало буни: његов будући идентитет.

„Да објасним", каже он. „Ако се све буде одвијало како треба, бићу залеђен неколико векова. Није искључено да ће ме пробудити, обавити оно што се може и поново замрзнути за следећих неколико векова. А, када се у потпуности вратим у живот, хоћу ли то још увек бити ја, овакав какав сам, или неко сасвим други? Ето, то је моја једина ситна брига."

Да додамо. Што се званичне медицине тиче, ниједан лекар не жели да о свему овоме разговара озбиљно.

Б. Д.

Илустровао: Љубомир Милојевић-Љубац

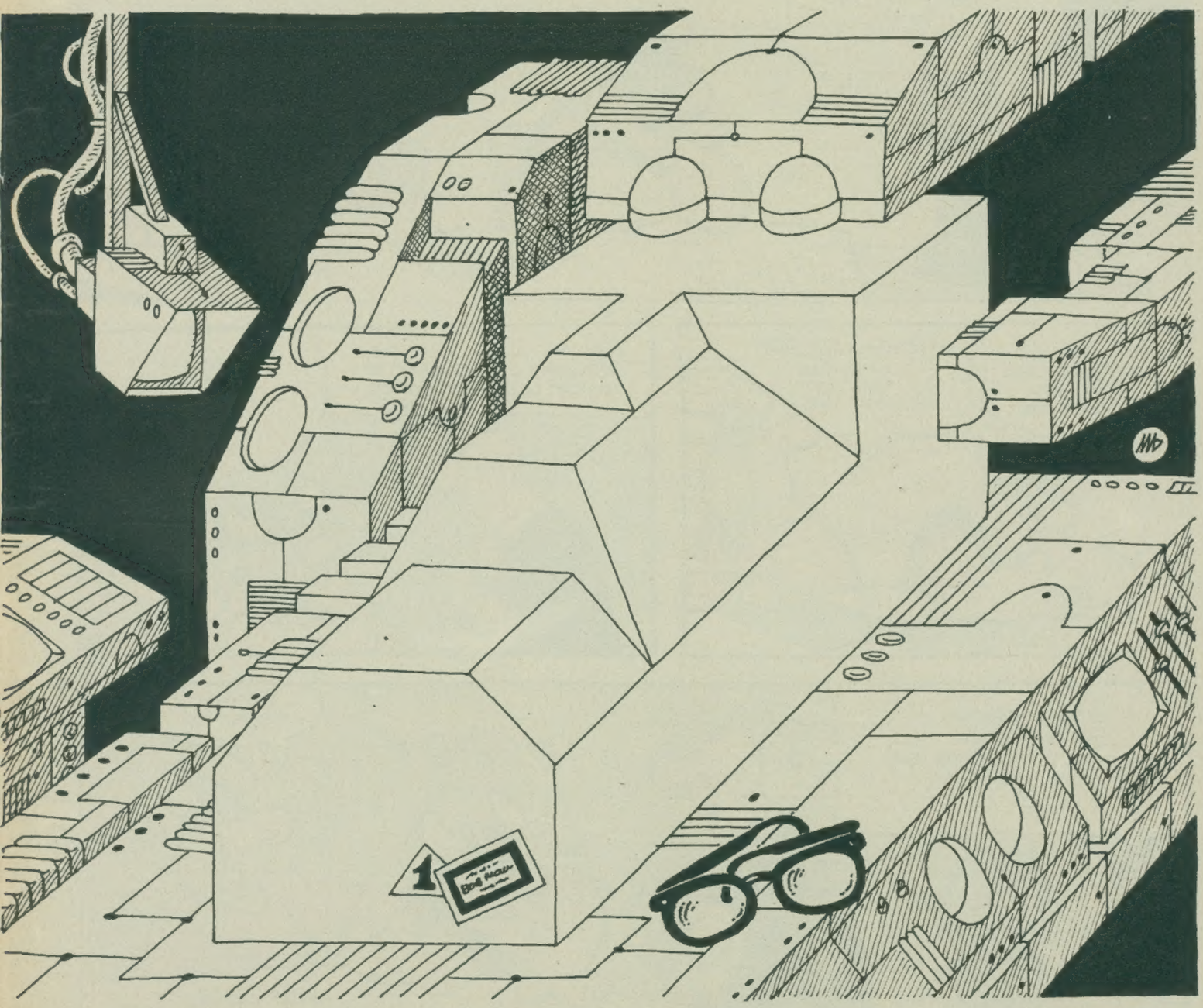

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ИЗВОЛИТЕ! МОЖЕТЕ СЕСТИ ГДЕ ГОД ВАМ СЕ СВИЂА!
АКО ЈЕ ТАКО, ОДОХ ЈА КУЋИ!
УЖАСАВА МЕ ОВАЈ РЕСТОРАН!
ПССТ!
УВЕК ПРАВЕ ПИТАЊЕ ОКО СВАКЕ ПОРУЏБИНЕ!
ПОКУШАЈ ДА ПОРУЧИШ НЕШТО ЈЕДНОСТАВНО!
ДА ЛИ СТЕ СПРЕМНИ ДА МИ САОПШТИТЕ СВОЈЕ ЖЕЉЕ, ГОСПОДИНЕ?
ОКЕЈ! ЈА ЋУ КЛОТ ПАСУЉ!
ВРЛО ДОБРО, ГОСПОДИНЕ! А КАКО ЖЕЛИТЕ ДА ГА СПРЕМИМО?
ГРРР!
СТАНИ, ХОГАРЕ!
CHRIS BROWNE 11-11
© 1990 by King Features Syndicate, Inc. World rights reserved

РАЗЛОГ ЗА ПАНИКУ, НЕСЛАНА ШАЛА ИЛИ НЕШТО ТРЕЋЕ?

САБЛАСНИ КОМПЈУТЕР

Још се не зна у чему је ствар: један британски компјутер укључује се сам од себе, исписује некакве неразумљиве поруке и повремено – јечи као да је у тешким боловима

Кен Хјуз је уредник тиражног енглеског часописа за компјутере, што ће рећи да је човек стручњак за те ствари, али пре две године дали су му да реши задатак с којим није умео да изађе на крај. У питању је био компјутер који припада једној архитектонској фирми у близини Манчестера. Компјутер је настављао да ради и кад га искључе.

Ово, благо речено, неуобичајено понашање компјутера прва је приметила ноћна чистачица која је на монитору „амстрада PC 1512" угледала нешто што је касније описала као „сабласни блесак". Све би било у реду да је ствар могла да се објасни оним на шта је жена у први мах и помислила: да је неко заборавио да искључи компјутер. Али, кад је погледала, испоставило се да је компјутер искључен.

Да се ствар завршила на овом, прича би вероватно пала у заборав. Али, и други службеници почели су да пријављују чудно понашање „амстрада" који је, према њиховим изјавама, наставио да се, по сопственој вољи, укључује и пошто га искључе. Описи самовољног понашања „амстрада" се поклапају. Сви очевици говоре о сабласној, блештавој светлости, испретураним и неразумљивим порукама, неки чак и о „звуцима сличним јечању" који као да потичу од некога ко има јаке болове.

Јечање је, изгледа, превршило сваку меру, па се фирма, власник сабласног „амстрада", обратила Хјузу. Он и његова екипа поставили су камеру која је пуна три месеца, и дању и ноћу, снимала компјутер. Једне ноћи прво се чуло пуцкетање. Лампица која показује да је компјутер укључен затим је засветлела, а онда је синуо и екран. Исти снимак показује да је за све то време компјутер био искључен и да је чак и утикач био извучен из зида.

– Никада у то не бих поверовао да све нисам видео сопственим очима – каже Хјуз. Британски стручњак за роботику Питер Моуфорт са Таринг института је, најблаже речено, скептичан. – Ја проводим живот са компјутерима који су у стању да изведу неочекиване и необичне ствари тако да ме превасходно занима тврдња да те ствари могу да се догађају и када нису прикључени на струју. Могуће је да је то дело неког хакера шаљивџије. Ако ствар није у томе, онда би вероватан разлог могла да буде радијација из неког другог извора. Та врста радијације је честа у савременим условима јер смо окружени кабловима електричним водовима и индустријским постројењима. Свако пражњење из неког од ових извора могло би да укључи компјутер и изазове појављивање насумично поређаних слова на монитору компјутера. Откривање електромагнетне радијације није непремостива тешкоћа, па је права штета што одговарајући сензор није постављен у видно поље камере која је снимала „PC 1512".

И, шта сад? Сад је на реду сензор за електромагнетну радијацију. Ако се испостави да ни то није то? Онда треба појурити хакера шаљивџију. А ако се испостави да таквог нема? Онда би осетљивије могла да спопадне језа.

М. И.

Илустровао: Добросав БОБ Живковић

Немирно небо: НЛО (2)

КЛОПКА ЗА КАРЛОСА

Три летећа тањира окупирала су „пајпер 24" Мексиканца Де Лос Сантоса и искључила инструменте. Ван себе од узбуђења, пилот је узалуд покушавао да успостави везу с контролним торњем у главном граду

У прошлом броју рекли смо да је амерички астроном Ален Хинек, један од сарадника на пројекту „Плава књига", ради што лакшег проучавања различитих случајева виђења НЛО, све појаве ове врсте поделио у две основне категорије. У овом броју поменућемо случајеве који спадају у подгрупе прве категорије (дневна и ноћна светла и виђења помоћу радара), али и неке од сусрета прве врсте, почев од 1948. године.

Почећемо од једног примера такозваног дневног светла.

Читав рој непознатих летећих објеката, од којих су неки имали додатке попут авионских крила, појављивао се у току августа и септембра 1951. на небу изнад града Лабока, у Тексасу. Стотине људи видело је ове НЛО, а неки су их и фотографисали. Видели су се чак и на радарским екранима.

Необичну летелицу облика диска снимио је у Орегону 11. маја 1950. фармер Пол Трент. Његове успеле фотографије веома много значе за истраживања која треба да потврде или оповргну постојање НЛО. Нема сумње да је потпуно непознат и необичан предмет летео тога дана изнад главе Пола Трента и његове супруге. То што су видели било је слично огромном поклопцу канте за смеће. Предмет је био светао попут сребра, није производио никакав звук нити је за собом остављао било какав траг. После неколико минута полетео је према северозападу и нестао на хоризонту. Имао је пречник око десетак метара, летео је полако и изгледало је да се не окреће око своје осе.

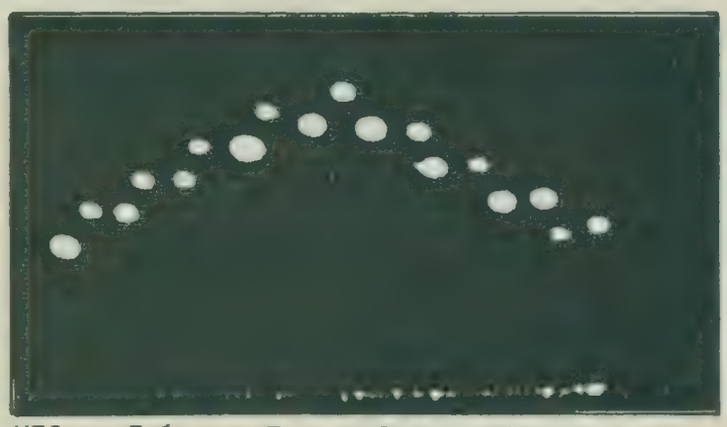

НЛО над Лабоком, у Тексасу. Снимио их је мештанин Карл Харт. Ова светла су и за највеће стручњаке у области уфологије до данас остала тајна.

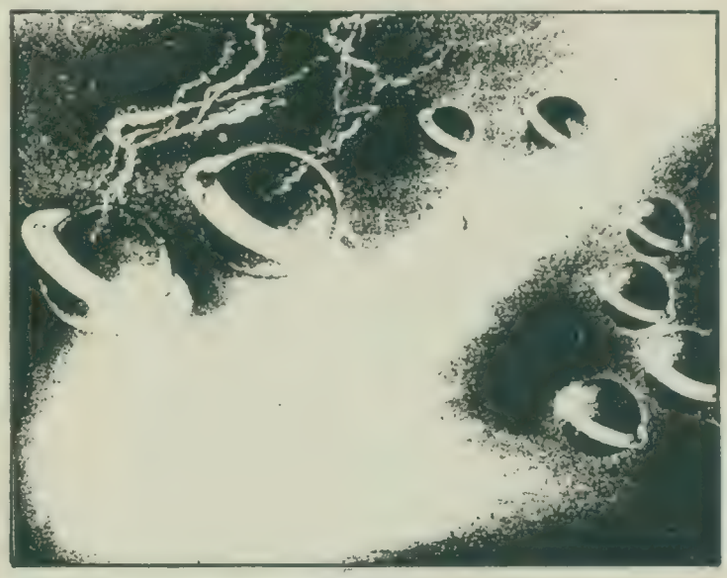

Цртеж непознатих летећих објеката, како су их видели изнад француских градова Оролон и Гејак.

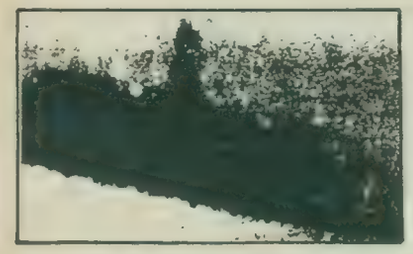

Најјасније фотографије НЛО начинио је још 1950. Пол Трент. Анализом негатива ових филмова показало се да се не ради о превари. Види се и увећан летећи предмет.

Како се изгубио траг Валентићу

Пред крај 1978. било је много појава НЛО, нарочито изнад Аустралије. Читав низ ових појава започео је трагичним случајем Фредерика Валентића. Млади пилот летео је сам у „цесни 182" изнад Басовог пролаза у правцу острва Кинг...

„Приближава ми се са источне стране!" – огласио се Фредерик преко радија, педесет минута после узлетања са аеродрома Мурабин у Викторији и веома узбуђен саопштио контроли да се неки летећи објект поиграва с њим... да лети брзином коју не може да процени... да му је труп издужен и да емитује зелену светлост.

Контролору лета у Мелбурну Стиву Робију, који је потврдио присуство летећег објекта са четири светла, Вален-

Гвидо Валентић с фотографијом сина Фредерика. Отац верује да су га одвела бића с неке друге планете.

НЛО из сусрета прве врсте над Монтгомеријем, у Алабами.

тић је управо објашњавао како се непозната летелица окреће изнад његове главе, кад је „цеснин" мотор почео да „штуца"...

„Ево, сад лебди изнад мене!" – биле су последње речи младог пилота. У бази на земљи зачуо се праскав звук метала који је трајао око 17 секунди, а онда се веза прекинула. Од тог тренутка губи се сваки траг Валентићу и његовом авиону. Тајна је остала нерасветљена до данашњег дана.

Невероватан сусрет са НЛО догодио се и 3. маја 1975. изнад главног града Мексика. Карлос Антонио Де лос Сантос Монтиел приближавао се граду у свом „пајперу 24" кад је изненада осетио како авион подрхтава без одређеног разлога. Са ужасом је закључио да изнад десног крила авиона лебди диск тамносиве боје пречника око три метра. И то није било све: исти такав објект угледао је и са леве стране, док му се трећи приближавао спреда.. Овај трећи диск пролетео је испод трупа авиона и добро га продрмао. У том тренутку Де Лос Сантос Монтиел је схватио да су команде престале да раде, али да се авион и даље креће непромењеном брзином. Толико је био уплашен да је из очаја почео да плаче јер је истовремено изгубио везу са контролним торњем на аеродрому. Међутим, НЛО су убрзо нестали, веза се успоставила, инструменти су прорадили и могао је безбедно да се спусти.

Контролори лета озбиљно су схватили разговор са Де Лос Сантосом јер су и сами могли да прате три непозната летећа објекта. Један од контролора касније је изјавио новинарима: „У кругу од само пет километара те летелице су правиле заокрете од 270 степени при брзини од 800 km на сат, а зна се да је авиону који се креће том брзином за такав заокрет потребно 13 до 60 километара!"

Блиски сусрет ове врсте догодио се и 24. јула 1948. око 2.45 ујутро у близини Монтгомерија, у Алабами. Два пилота Источне линије Кларенс Чајлз и Џон Витид угледали су на небу изнад себе летелицу налик на ловца млазњака. Кретала се у супротном правцу и прелетела преко њих фантастичном брзином...

У изјави бившег председника САД Џимија Картера из јануара 1969. стоји да је у Лирију, у Џорџији, видео НЛО – светао летећи објект, округлог облика, који је непрестано мењао боју.

Направили су заокрет на леву страну. То је учинила и непозната летелица и поново прелетела преко њих. Сада су јасно видели да нема крила. Била је у облику цигаре и дугачка око 30 метара. Зрачила је флуоресцентном плавом светлошћу и из задњег дела испуштала наранџасти пламен. Оба пилота приметила су да са стране има читав низ округлих прозорчића кроз које се видело да унутра сија јака светлост. И пре него што се изгубила у облацима, Чајлз је на њеном предњем делу приметио и један истурен предмет који је подсећао на радарску антену.

Кларенс Мекелви, путник у авиону који је у том тренутку једини био будан, потврдио је да је видео летелицу облика цигаре и пламен црвенкасте боје, као и низ прозорчића. Агенти службе ваздухопловства нису успели да одреде ком типу летелице ова припада, па су објавили да је реч о метеору и тако ставили тачку на овај случај.

Барбара и црвена лопта

Трећег септембра 1965. око 2.30 ујутро полицајца Рега Толанда из Ексетера, у Енглеској, изненадио је младић по имену Норман Мускарело који је уплашен улетео у станицу и испричао да је видео НЛО пречника 25–30 метара, оивичен црвеном светлошћу!

Док је стопирао на путу за Ексетер, необичан објект долетео је из непознатог правца и застао баш изнад њега... Затим се неко време, сасвим бешумно, кретао лево-десно уз нагле заокрете, па онда опет лебдео... У страху да га не покоси, Норман се бацио у јарак поред пута. НЛО се тада полако удаљио, зауставио се за тренутак изнад оближње куће, а затим поново полетео и нестао.

Полицајац Толанд је записао његову изјаву, али је и сам био збуњен. Ипак, одлучио је да позове патролно возило и упути га на лице места. Јујин Бертранд, колега који се јавио из возила, рекао је одмах Толанду да је управо разговарао са једном преплашеном женом која је из свог аутомобила такође видела велики округли летећи предмет окружен треперавом црвеном светлошћу.

Бертранд је одвезао Мускарела до места где је овај видео НЛО. Док су прелазили преко једне пољане, полицајац је и сам угледао непознату летелицу. НЛО се вратио и нечујно лебдео тридесетак метара изнад земље. Бертранд је покушавао да ступи у

САВРЕМЕНИ МИТ?

У својој књизи „Пасош за Магонију" Жак Вале, научник који се бави појавама НЛО, износи многе подударности између старих митова свих култура и данашњих прича о летећим тањирима. Он сматра да је виђење НЛО паранормална појава, у ствари један исти феномен који се понавља у различитим историјским периодима. Вале тврди да нашим животима руководе машта и мит и да су натприродна искуства само средство помоћу кога човекове идеје о самом себи и о свемиру добијају одређени облик. Остаје тајна, каже он, да ли то искључиво зависи од природе човека или је, ипак, реч о уплитању неких ванземаљских бића.

Психијатар Карл Јунг такође нуди слично објашњење. У књизи „Летећи тањири, савремени мит" Јунг износи претпоставку да је феномен НЛО одраз „колективне подсвести". Ово објашњава поредећи стари верски симбол звани „мандала" или „круг универзалне мисли" с округлим обликом највећег броја НЛО. Другим речима, Јунг сматра да су све то психолошке пројекције човекових надања и страховања у свету који је несигуран. Због тога им и не признаје физичко постојање.

Идеје Валеа и Јунга су сличне, с тим што Вале прихвата НЛО као стварност. Верује да су сви они који су их видели имали стваран доживљај.

Теорије Јунга и Валеа потврдиле су анализе случајева НЛО „киднаповања" вршених чак и уз помоћ хипнозе. Иако се приче разликују у детаљима, оне се, на неки начин, ипак понављају: особа угледа јаку светлост, воде је у летелицу, најчешће у неком полусвесном стању, физички је посматрају, телепатијом ступа у контакт са ванземаљцима и најзад се враћа кући...

Догађаји које су описале особе које су се повратиле у живот после клиничке смрти такође су веома слични. Све то наводи на могућност постојања неке врсте калупа у начину размишљања из кога се рађају натприродни доживљаји. У сваком случају, теорија о НЛО као о натприродној појави нуди ново тумачење овог феномена који је још увек необјашњив.

везу са колегама из другог патролног возила, а НЛО је и даље био на истом месту и просипао око себе пурпурну светлост... Неколико минута касније одлучио је да крене даље – винуо се у небо и нестао према истоку.

Овај НЛО видели су те ноћи и многи други становници Ексетера и сви описи били су исти. Ни овај случај није сврстан у природне феномене, али није доказано ни да се радило о некој познатој летелици.

Ево још једног сусрета са НЛО из такозване прве врсте. Догодио се у Пољској 5. септембра 1980. на путу у близини Дањцика.

Око 3.30 ујутро на том путу су се нашла амбулантна кола у којима су били докторка Барбара Пјаца, болничар, шофер и трудница Елжбијета Плута. Журили су да што пре стигну у болницу јер је трудница била пред порођајем... У једном тренутку докторка је на небу угледала велику црвену лопту. Док се питала шта би то могло да буде, а остали у шали добацивали да није ништа друго до НЛО, лопта се, мало-помало, увећавала, односно приближавала – да би се најзад зауставила на око двеста метара од њих, у висини крошњи дрвећа покрај пута.

Шофер је додао гас, али није вредело. „Непознатом летелицом очигледно је управљало интелигентно биће. Нисмо могли да га преварimo. Следило нас је у стопу"., изјавила је касније докторка Пјаца.

Црвена лопта затим се неочекивано спустила тачно на пут и затворила им пролаз и то тако што је заузела читавих шест метара ширине пута и још по метар са обе стране. Путници у амбулантним колима лепо су могли да виде таласасте линије црне боје, као и наранџастожуте пеге по црвеном омотачу непознатог објекта.

Два полицајца који су се случајно затекли крај оближњег надвожњака такође су посматрали НЛО.

Докторка је преко радија позвала полицију и обавестила их да је НЛО затворио пут. Затим је наредила шоферу да сигнализира дугим светлима. Чим је овај то урадио, НЛО је нестао с видика као кад нестане слика са екрана телевизора који се гаси.

* * *

У следећем броју – оно најузбудљивије: сусрети друге, треће и четврте врсте!

Припремила С. Ивановић

Магија као наука

ЗОДИЈАК НА ТЕЛУ

Да би средњовековни лекар поставио тачну дијагнозу болести, био му је неопходан датум рођења оболелог

Три Мага, како их је представио неознати уметник из Арменије негде у 12. или 13. веку. Веровало се да само ношење њихових имена уза се – штити од епилепсије

Ево сведочанства из године 1260:

„Сасвим је извесно да су мудраци из Етиопије дошли у Италију, Шпанију, Француску, Енглеску и све остале хришћанске земље у којима има добрих летећих змајева; и да они, захваљујући тајанственој вештини којој су вични, измамљују те змајеве из њихових пећина; да их затим оседлавају и зауздавају; да их узјахују и терају да јуре преко пољана огромном брзином тако да им месо омлитави и постане сасвим меко. Пошто змајеве подвргну таквом поступку, етиопски мудраци умеју да припреме њихово месо нарочитом техником како би га користили против старачких болести, продужили живот као и подстицали ум изнад свих замисливих граница. Јер никакав људски наук није кадар да изроди такву

Овако је у једном медицинском кодексу из 15. века приказан утицај планета Зодијака на делове људског тела. Као што се види, знаци хороскопа делују сасвим „прецизно" и „одређено"

мудрост као проста чињеница што они једу овакво месо, а све смо ово чули од особа достојних потпуног поверења у које се не може ни трунку посумњати да лажу."

Кад прочитамо овај напис из капиталног, тротомног дела Роџера Бекона, иначе фрањевачког опата, постаје јасно зашто се за средњи век тако често каже да је – мрачан. Летећи змајеви, њихово месо као еликсир младости и мудраци из Етиопије, каква машта!

Ипак, управо ово спадало је у научну мисао.

Три мага и звезда водиља

А наука и празноверје били су повезани, па се чак може рећи да је права наука некако произашла из веровања у магијско и чаробњачко, то јест из нечега „иза", тајанственог и необјашњивог. Али, необјашњиве појаве увек је неко „видео својим очима" – што је био врхунски доказ за веродостојност. Ево примера из другог поглавља Еванђеља по Матеју у Новом Завету, где се прича о томе како су мудраци сазнали за тачно место где се родио Исус:

„А кад се роди Исус у Бетлему Јудину, за време цара Ирода,
а то дођу мудраци од истока у Јерузалем, и кажу:
Гдје је цар Жидовски што се родио? Јер смо видјели његову звијезду на истоку, и дошли смо да се поклонимо."
А мало даље, звезда им је „показала" праву кућу:
„И они саслушавши цара, пођоше, а то и звијезда коју су видјели на истоку, иђаше пред њима док не дође и стаде од озго гдје бјеше дијете.
А кад видјеше звијезду гдје је стала, обрадоваше се веома великом радости.
И ушавши у кућу, видјеше дијете с Маријом матером његовом..."

Уосталом, Библија је препуна чуда, сновиђења, пророчанстава и видовитости. У 3. веку је Ориген, филозоф и теолог, чини се први уствр дио да су у поменутом догађају са звездом учествовала ни више ни мање него три мудраца – по њему мага – па је то после остало за сва времена тако. Али, научници су најед ном почели да размишљају о тој звезди и да се питају која је. Па, није ли то већ била астрологија, како су у средњем веку називали прорицање помоћу звезда, како оно данас зовемо астрономијом, дакле научно, као и оно које је произвело... хороскопе!

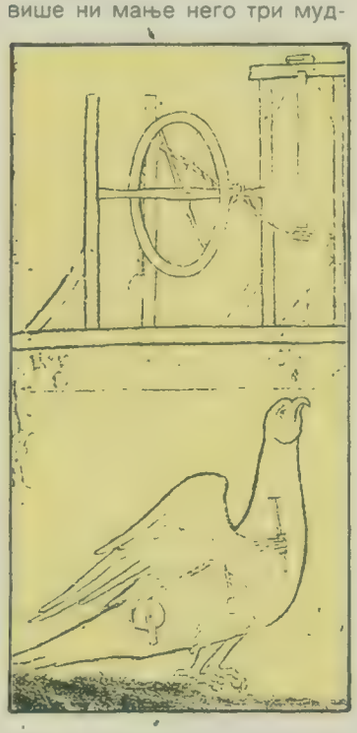

Ево и техничких скица за два важна решења Вилара де Онекура из 13. века: горња приказује механизам којим „анђео подиже свој прст према Сунцу", док је на доњој пронађен начин како да „орао окрене главу према ђакону кад овај чита Еванђеље".

Ништа без хороскопа

Дабоме, читање звезда, у та давна времена, и те како је имало везе и са медицином. Пре свега, утемељило се веровање да управо имена три Мага, ако се носе на сопственом телу у виду амајлије, штите од епилепсије.

Медицинска астрологија веома је заокупила европски запад око 12. века. Јер, утицај „небеса" на све што се збива „доле" сматрао се за неспоран, а жеља да се у тај утицај проникне била је ватрена. Да би лекар поставио дијагнозу и одредио делотворно лечење, морао је, пре свега, да зна – болесников датум рођења. Хороскоп је, дакле, не само био све и свја у одређивању лечења, него су били „откривени" сасвим прецизни и одређени утицаји планета на поједине делове људског тела.

Лекар је, стога, морао да буде уједно и добар познавалац звезда и, уопште, кретања небеских тела, баш као Ђовани де Донди који је у 14. веку конструисао величанствени астрономски часовник: тај инструмент је истовремено показивао време и кретање планета. Било је то и чудо технике, све у свему доказ тесне повезаности науке и... Па и астрологија је била наука, зар не?

Астрологија која је у средњем веку доживела своје звездане тренутке потиче, иначе, још из старог Вавилона, а усавршили су је антички Грци. Хороскоп који се користи и данас – њихово је дело. У 1. веку пре нове ере Птоломеј, велики математичар и астроном, написао је и значајно астролошко дело „Тетра–библију". Управо то дело постало је познато и веома утицајно и примењивано током 12. века на европском западу, захваљујући арапским преводима.

Лет, лет, у машти и на јави

Огромно и све веће занимање за звезде довело је, треба ли рећи, и до све већег усавршавања справа какве су били телескопи, као и до откривања правих природних закона.

Слично медицини, математици и физици, и хемија се развила захваљујући својој ненаучној „роћаци" – алхемији. Разуме се, у средњем веку алхемичари су били научници који су се и те како бавили истраживачким радом, највише опитима.

И техника је била тесно повезана с магијом и магичним! Каквим су се справама дивили људи средњег века? Рецимо, доминиканац Томазо Кампанела овако сведочи:

„Само уз помоћ магије Архитас из Тарента начинио је голубицу која лети заједно с правима, а у доба немачког цара Фердинанда један је Немац направио вештачког орла као и мушицу способне да лете."

А фратар Вилар де Онекур, који је живео у 13. веку, оставио нам је скице за следећа два механизма: на првом је приказао како да „анђео подигне свој прст према Сунцу", док други „окреће орлову главу према ђакону када овај чита „Еванђеље"!

Али, сва „магија" којом су ови сјајни инжењери конструисали своја дела чини се никаквом у поређењу с маштом већ два пута поменутог Роџера Бекона. Ма, какав Жил Верн! Ево Бековог „Слова о тајновитим делима":

Могуће је створити за пловидбу машине без веслача, као и огромне речне и морске бродове које ће покретати један једини човек и то много већом брзином него да имају огромне посаде. Исто тако могуће је начинити и возила која ће се без живе душе у њима кретати невероватним брзинама... И летеће машине могу се направити тако да један човек седне у њих, у средину, и покрене мотор који ће обртати вештачка крила а ова ће млатити ваздухом као што чине птице... Лако се може извести и машина која ће једном човеку привући хиљаду других људи и то силовито и против њихове воље, а привлачиће и ствари на исти начин. Још се могу направити и такве машине да се у њима креће кроз море и реке, све до дна, без опасности... И могу се начинити такве ствари, готово да томе нема граница, као што су мостови пребачени преко река без стубова и било каквих потпора, као и машине и механизми потпуно нечувени..."

Па кад упоредимо запис о летећим змајевима и мудрацима из Етиопије с овим просто невероватно тачним техничким предвиђањима истог аутора, остаје нам и да се чудимо, али и да увидимо колико су у Бековно време наука и магија, чудесно и чудновато – били једно те исто...

М. К.

ПЛАЧ СА 14. СПРАТА

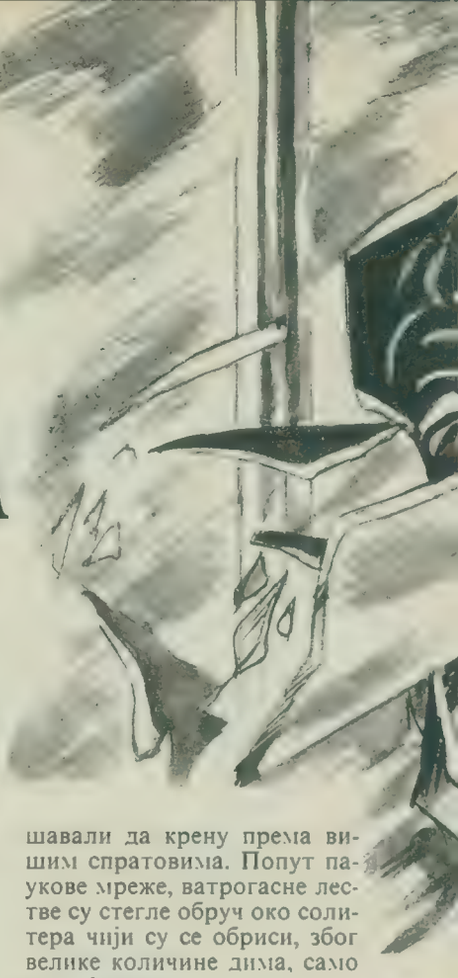

Позив је стигао изненада: највиша зграда у Титограду изгубила се у диму и ватри. Многи станари остали су заробљени у њој. Специјалци Републичког СУП-а кренули су на задатак. Са њима и Зоран Улама...

Уторак је био ружан дан. Сив, с честим и изненадним налетима кише. Све је слутило да ће и предстојећи новембарски празници бити слични.

У специјалној јединици Републичког секретаријата за унутрашње послове у Загоричу, на самом ободу главне црногорске вароши, већ је при крају био радни дан. Ако специјалци, уопште, и знају шта је то нерадни. Јер, по строго утврђеним правилима они су стално – за четири године, колико им траје такозвани мандат – на послу. У бази увек морају да знају, или бар имају траг, где се налази сваки од припадника специјалних јединица. Устреба ли, сви морају, за најдуже пола сата, да стигну у базу.

И док су младићи, сваки на свој начин, препричавали куд ће за празнике, стигао је позив преко специјалне телефонске везе. У солитеру 62 на Тргу краља Николе избио је пожар. Засад није великих размера, али постоји бојазан да у паници која је захватила станаре буде и пострадалих. Има и деце и старијих особа.

На изглед докони и једнолични први поподневни часови у кругу базе специјалаца за трен су постали прави мравињак: сви су некуда јурили, али знао се тачан распоред. За непуних десетак минута петнаест момака у маскирним, својим радним, оделима појурило је према Блоку пет, ка солитеру број 62. Са Васом Баошићем, командантом...

Ни на небу ни на земљи

Ватрогасци су већ стигли у подножје највише зграде у новосаграђеном делу града испод Горице. Десетине шмркова устремило се на пламене језике који су покушавали да крену према вишим спратовима. Попут паукове мреже, ватрогасне лествице су стегле обруч око солитера чији су се обриси, због велике количине дима, само наслућивали.

Већина станара која је успела да избегне на пристојну удаљеност трудила се да приспеле спасиоце упути на права места. Тамо где, мислили су, ваља помоћи. И згради и људима. Патроле милиције једва су успевале да одрже какав-такав ред, да смире унезверене, помогну нејакима.

Зоран Улама, двадесетседмогодишњи припадник специјалне јединице, нервозно је саслушао упутства свог команданта. Желео је што пре у акцију, мада је знао да без претходног договора – по правилу – тешко да се може рачунати на прави успех. И пре него што је командант Баошић завршио с питањем ко хоће на пожарне лествице наслоњене на тринаести спрат, већ је појурио горе, ни на небо ни на земљу.

Обавезан да, као и све његове колеге, рецимо, петнаест километара може да савлада за најдуже 80 минута, да 100 метара претрчи за 12,5 секунди, скочи удаљ бар 5,5 метара и у сваком тренутку, без видљивог спољњег напора, направи 70 склекова, Зоран Улама је овога пута био на жестоком искушењу. Не толико због висине – већ је небројено пута искакао из хеликоптера – колико због клизавог степеништа. Ваљало је журити да се стигне на тринаести спрат, у том тренутку најугроженији,

а истовремено водити рачуна да га клизаво степениште не превари.

Човек који је за протеклих пет година извршио многе задатке у специјалној јединици – обновљен му је „мандат" за наредне четири године – успео је да се докопа терасе стана на тринаестом спрату. Од нагомиланог дима, без обзира што је претходно ставио гас-маску, умало се није обезнанио. А ваљало је изићи у ходник и претражити суседне станове, да неко случајно није остао немоћан да избегне ватру.

Застакљена тераса

Једва успевши да ватрогасном секирицом разбије врата стана у који је ушао преко терасе – врата је много лакше отворити споља него изнутра – Зоран Улама је буквално налетео на две избезумљене прилике. Кроз димну завесу приметио је само да је реч о двојици мушкараца. Силовито, до бола, стиснуо их је за мишице и одвео до помоћног излаза. И таман кад је помислио да је бар са њима завршио, један од њих је повикао:

– Дијете... дијете је на горњем спрату... У стану у углу ходника... Помозите...

Зорану Улами ни данас није јасно да ли је човек причао о свом детету или је, једноставно, вапио да се помогне неком другом детету. Било како било, специјалац је успео да разабере само оно „дијете" и одјурио, ослањајући се на околне зидове, на спрат изнад.

Кроз дим који се на тајновит начин увлачио кроз гас-маску у ноздрве и очи, дотетурао је до стана где је, по речима избезумљеног човека, било дете. Снагом својих осамдесетак килограма, Улама је грунуо кроз закључана врата. Унутра, испод прозора терасе, лежала је девојчица. Од навале дима то је успео да закључи једино по розе хаљиници. Дете је кашљало већ на измаку снага, с дугим паузама. Нимало охрабрујућим.

Зграбио је девојчицу под леву руку и кренуо према тераси. На, колико-толико, чист ваздух. Само, како? Тераса је била застакљена дебелим стаклом, а пиштољ је – у таквим тренуцима згодан и као оруђе – оставио пре него што је кренуо на солитер. Било је и веома високо да покуша ногом. За ударац лактом неопходан је велики замах, а он је у једној руци држао дете. Дим је био све гушћи. Дете је већ крклало.

Није било друге. Десном, слободном, руком ударио је по стаклу. Једном, па други пут. Стакло се распрсло и парче се одвалило. Свеж ваздух је нагрнуо унутра. Зоран Улама је стргао маску. Девојчица је заплакала, разговетно. Без гушења.

Покушавајући да удахне што више свежег ваздуха, Улама је вребао прилику да поново протрчи кроз дим. Ватрогасним степеницама није ни смео ни могао назад. Због девојчице. А рука је крварила. Није је више осећао као своју. Појурио је тетурајући помоћним степеништем. Није ни био свестан кад је стигао, са девојчицом у левој руци, у подножје солитера око кога је ватра већ ослабила.

●●●

Колима хитне помоћи специјалац је одвезен у болницу где су утврдили да је тетива готово прекинута и да је десна рука тешко повређена. Зоран Улама је задржан на лечењу. Постоји бојазан да ће морати да се обави накнадна опрација на Војномедицинској академији у Београду.

У међувремену његова двоипогодишња Лидија и двоипомесечни Милош у изнајмљеној соби са страхом посматрају велики бели завој око татине руке. И по инстинтку се наслањају на његову леву руку.

Петар Милатовић

Илустровао: Драгутин Ђежић

ВЕСТИ из пете димензије

Тајни живот гробара

Од Шекспира до Рилкеа, књижевна дела приказују гробара као безосећајно биће. И у стварном животу, широм читаве наше планете, каже њујоршки психолог Геј Петрило, о гробарима влада прилично негативно мишљење. Да би проверила у коликој је мери такав став оправдан, Петрилова је обавила опширне разговоре са седморицом гробара и проучила анкетне листиће још двадесет тројице испитаника. Њен закључак? Друштво има потпуно погрешну представу о копачима гробова.

Петрилова је установила да гробар воли своју професију и поноси се послом који обавља. Али, он је, исто тако, свестан непријатности свог занимања: сахрањивање деце, посматрања ожалошћених породица, ископавања лешева и копања рака по ружном времену. Један гробар, додаје Петрилова, „веома се узбудио док је говорио о некој жени која често полаже играчке на гроб свога детета".

Гробар настоји да превазиђе стрес свога занимања тако што потискује тугу, разговара са пријатељима или прави вицеве, каже Петрилова, али многи копачи гробова имају осећај да су несхваћени, с чим је Петрилова спремна да се сложи. „Мени се чини да је гробар напросто саосећајно биће", каже она, „које се труди да што боље обави свој посао".

„ДА ЈЕ РУЗВЕЛТ ДАНАС ЖИВ..."

Чувени холивудски продуцент Семјуел Голдвин – фирма „Метро Голдвин Мајер" остао је познат по својим контрадикторним изјавама од којих су неке прави бисери:

„Зашто сте својој беби дали име Џон? Сваки Том, Дик и Хари зове се Џон".

„Усмени уговор није вредан папира на коме је написан".

„Да је Рузвелт данас жив, превртао би се у гробу".

„У две речи: Немогуће!"

„Хоћу да знате да Голдвиновим комедијама нико не сме да се смеје!"

„Потребна нам је прича која почиње земљотресом и тече даље до самог врхунца". ■

ОНИ НЕЗАБОРАВНИ

Могу да не верујем ономе ко ми ласка, да не волим онога ко ме критикује или да не опростим ономе ко ме не примећује. Али, никада не заборављам онога који ме храбри.

Вилијем Артур Ворд
„Форт Ворт Стар-Телеграф" ■

НИ ПОБЕДНИК НИ ПОБЕЂЕН

Генерал Шарл де Гол није био конкарског духа нити је марио за друштвене игре. У младости је понекад играо бриџ, далеко радије, шах али, чим се нашао на високим војним и државничким положајима, упорно је одбијао да учествује у било каквом такмичењу макар то били само табљићи или мице.

Свом зету Жаку Вандруу објаснио је и зашто:

„Ако победим, свет ће рећи да су ми попустили. Ако изгубим, победник ће свуда трубити да је тукао генерала Де Гола. ■

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

За време Другог светског рата похађао сам, као канадски војник, курс из метеорологије у Енглеској. На једном часу нам је наставник официр објашњавао како кумулонимбуси могу да буду опасни за авион.

– Да ли то знају и Немци? – питао је мој колега млади кадет.

Ако не знају, немојте ништа да им кажете. То ће бити наше тајно оружје – одговорио је најозбиљније официр.

„Лијин Магазин" ■

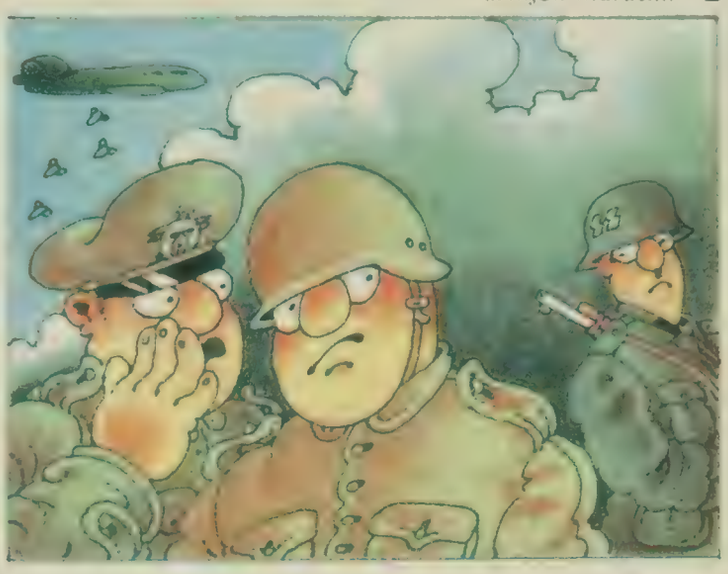

ШАРМАНТНИ ЕНГЛЕЗ

Мала сам и сам Шкотланђанин и због тога веома поносан, налазим да су Шкотланђани преосетљиви ако се пред њима каже Енглеска и Енглези да би се означила цела Велика Британија и њени становници. Ипак, нисам могао да се уздржим када сам чуо како један мој познаник Швеђанин, пословни човек, говори свом сину који је полазио у Лондон на школовање:

„И чим стигнеш и одморији се, отиђи ћеш и с моје стране поздравити господина Макдоналда. Знаш, то је један од оних шармантних Енглеза који се зову Шкотланђани".

Јан Кармајкл ■

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ПРЕДИЗБОРНИ ТРКАЧИ

Сан превејаног бизнисмена Хорација Ботомлија (1860–1933) био је да се некако умува у политички живот нације, а као кандидат Либералне странке у лондонској општини Саут Хакни 1906. године имао је мршаве шансе. А онда се сетио како да прикупи гласове.

Неколико дана пре избора Ботомли је наредио да се из штала изведу сви његови дивни тркачки коњи и да, уз велику церемонију, прођу главном улицом Саут Хакнија. Преко седла сваког коња била је прабачена кићена чоја са извезеном поруком: ГЛАСАЈ ЗА МОГ ВЛАСНИКА.

Трик је упалио и очарани гласачи изабрали су Ботомлија за члана Британског парламента. ■

ШТА ЈЕ МЕТАФИЗИКА?

● Прва дужност непознатог писца је да пише занимљиво. Само писци који су већ слављи имају право да пишу досадно.

Емил Бер

● Љубав не лече лековите траве.

Овидије

● Кад онај коме се говори не разуме а онај ко говори сам не схвата шта говори, то је онда метафизика.

Волтер

● Мрзак ми је рат, али су ми још мржи они који певају о рату у коме никада нису били.

Ромен Ролан

● Салто **морале** много је опаснији него салто мортале.

Станислав Јержи Лец

● Луди нису ни Французи, ни Енглези, ни Турци, ни Самоједи. Сви ми припадамо једној истој духовној породици која постоји од времена кад је човек живео по шпиљама и која ће нестати тек кад нестане света.

Едмон Жалу

● Овце носе звона, луди трансисторе.

Пајо Канижај

ДИК ТРЕЙСИ

НАУЧНО УБИЙСТВО

Био је цар зликоваца овог века, кум кумова, велики Бача..
GOULD Fletcher COLLINS

Али то беше Бача од јуче. Данас више не!
Пријте!

Лова је моја! И углед! А моје ће се усе докопали млађи!

Заувек сам изгубио власт кад ме је пре 20 година смотао неки детективић почетник...

ДИК ТРЕЈСИ!

18 година робије, 18 година понижења! И то све због једног човека!

У савету апарата* чекало ме је место... А само један глас добио је Велики Бача!
* синдикат криминалаца

И то је била Трејсијева заслуга! Сада умирем... Али, и он ће!

Готов сам, кажу доце... Гумпа ми трпа... све ми трпа... Остало ми је мање од године!

Но, то је довољно да себи испуним последњу жељу!
DAILY
УХВАЋЕН БАЛМАК

Кокнуће Трејсија!
DAILY
УХВАЋЕН БАЛМАК

Извини, Бацо! Апарат неће одобрити убијање Трејсија нити било ког цајкана!

Знам! Ал' ово нема везе са апаратом!
GOULD Fletcher COLLINS

Ово ће бити наручено убиство! Пустите глас – наручено је убиство Дика Трејсија!

2

GOULD Justice COLLINS
ТРЕЈСИЈА СУ ХТЕЛИ МНОГИ ДА СРЕДЕ... РАВНОГЛАВИ, СУВА ШЉИВА, ЧЕЛАЦ... И СВИ СУ НАДРЉАЛИ! ЧАК НИ АПАРАТ НИЈЕ УСПЕО!
ТОГ ЦАЈКАНА, СА ВИЛИЦОМ ПОПУТ АШОВА, ТЕШКО ЈЕ УБИТИ!
ЗАТО ШТО НИКО РАНИЈЕ ЗА ТАЈ ПОСАО НИЈЕ ПОНУДИО МИЛИОН ДОЛАРА!
МИЛИОН ДОЛАРА ЗА УБИСТВО ДИКА ТРЕЈСИЈА!
ЈА ТО МОГУ, БОГАТ САМ! А И УМИРЕМ!
БАЦО, СВАКА СИТНА ПРОПАЛИЦА ПОКУШАЋЕ ТО ДА УРАДИ...
ДА! НИЈЕ ЛИ ТО СЈАЈНО? СЕЗОНА ЛОВА НА ДИКА ТРЕЈСИЈА! А САД, НАПОЉЕ!
„ПУСТИТЕ ГЛАС" – РЕКАО ЈЕ ВЕЛИКИ БАЦА. А У ПОЛИЦИЈИ...
ЗЕЛДА, НЕЋЕМО ПОДНЕТИ ТУЖБУ!
КАКО ДА ВАМ ЗАХВАЛИМ?
САМО СЕ КЛОНИ НЕВОЉА!
3
БИЋЕ СВЕ У РЕДУ! ВАС ДВОЈЕ СТЕ САДА БЕЗБЕДНИ ДАЛЕКО ЈЕДНО ОД ДРУГОГ!
ПРИЈАТНО ЈЕ, ЗА ПРОМЕНУ, МАЛО ОДАХНУТИ!

ГЛАС О НАГРАДИ СЕ ШИРИО ГРАДОМ...

1.000 000 $ КО УБИЈЕ ДИКА ТРЕЈСИЈА...

ЗЕЛЕНАШИ РЕЋЕ МЕ ЗГРОМИТИ АКО ИМ НЕ ПЛАТИМ...ИЛИ ПРЕМИЈА НА ЛУТРИЈИ,ИЛИ ДА УЦМЕКАМ ТРЕЈСИЈА!А ПАРА ЗА ЛОЗ НЕМАМ...

ИСКРА ИМУЉКО! НИСАМ ТЕ ВИДЈО ГОДИНУ ДАНА!

ИСКРА И ЈА ИМАМО "ЖЕНСКИ РАЗГОВОР"! ОСТАВИ НАС МАЛО САМЕ, МОЛИМ ТЕ!

GOULD Fletcher COLLINS

ДАО,СРЦЕ... О, ИСКРА! МИСЛИО САМ ДА ЈЕ МОЈА ЖЕНА...

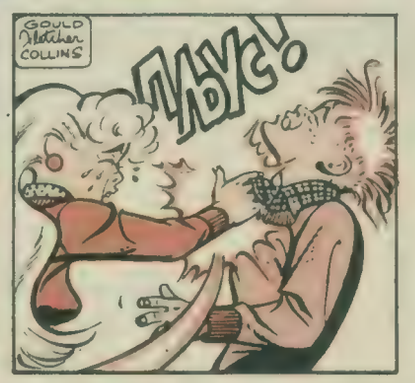
ЉУБ!
GOULD Fletcher COLLINS

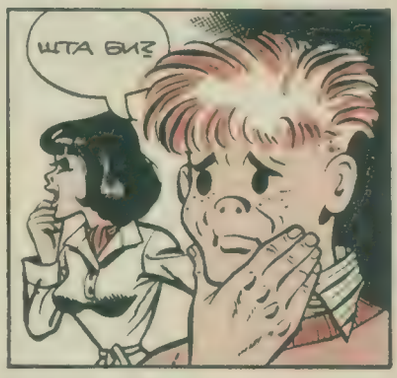
ШТА БИ?

ШТА ЈЕ ИСКРИ? САМО САМ ЈЕ ПИПНУО! ПОБРКАО САМ ЈЕ СА МОЈОМ ЖЕНОМ! ИСТА КОСА... А ОНА МЕНИ-ШАМАР!

ЈУНИОРЕ,ИСКРА ЈЕ ЈАКО ПОТРЕСЕНА!
GOULD Fletcher COLLINS

ЊЕН МУЖ,ВЕРКО НЕВЕРКО, ПОБЕГАО ЈЕ У МЕКСИКО ДА СЕ РАЗВЕДЕ!

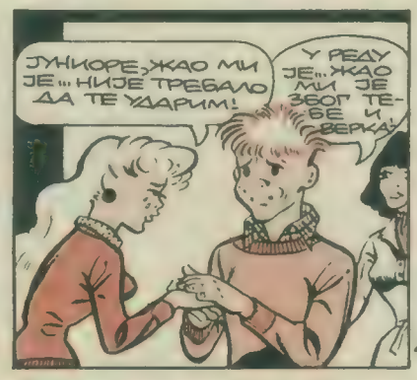
ЈУНИОРЕ,ЖАО МИ ЈЕ... НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА ТЕ УДАРИМ!
У РЕДУ ЈЕ... ЖАО МИ ЈЕ ЗБОГ ТЕБЕ И ВЕРКА!

УСПЕХ МУ ЈЕ УДАРИО У ГЛАВУ! У ЖИВОТУ ЧОВЕКА ОПСЕДНУТОГ НОВЦЕМ,НИЈЕ БИЛО МЕСТА ЗА МЕНЕ!
GOULD Fletcher COLLINS

АЛИ,ТО ЈЕ ГОТОВО! ИМАМ И ДРУГИХ ПРОБЛЕМА!

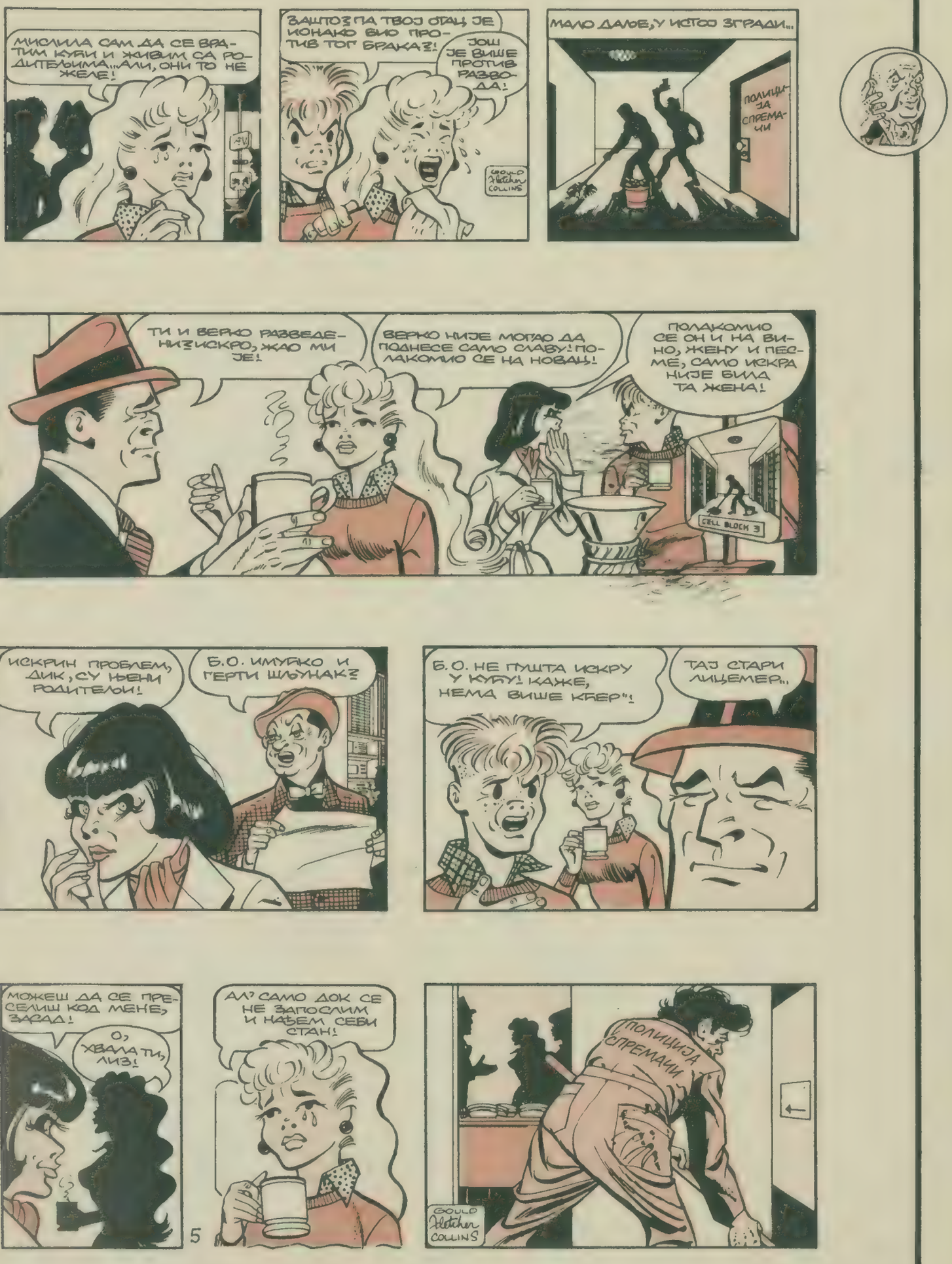
МИСЛИЛА САМ ДА СЕ ВРАТИМ КУЋИ И ЖИВИМ СА РОДИТЕЉИМА...АЛИ, ОНИ ТО НЕ ЖЕЛЕ!
ЗАШТО ЗБОГ ТВОЈ ОТАЦ ЈЕ ИОНАКО БИО ПРОТИВ ТОГ БРАКА?!
ЈОШ ЈЕ ВИШЕ ПРОТИВ РАЗВОДА!
GOULD Fletcher COLLINS
МАЛО ДАЉЕ, У ИСТОЈ ЗГРАДИ...
ПОЛИЦИЈА СПРЕМАЧИ
ТИ И ВЕРКО РАЗВЕДЕНИ? ИСКРО, ЖАО МИ ЈЕ!
ВЕРКО НИЈЕ МОГАО ДА ПОДНЕСЕ САМО СЛАВУ! ПОЛАКОМИО СЕ НА НОВАЦ!
ПОЛАКОМИО СЕ ОН И НА ВИНО, ЖЕНУ И ПЕСМЕ, САМО ИСКРА НИЈЕ БИЛА ТА ЖЕНА!
CELL BLOCK 3
ИСКРИН ПРОБЛЕМ, ДИК, СУ ЊЕНИ РОДИТЕЉИ!
Б.О. ИМУЋКО И ГЕРТИ ШЉУНАК?
Б.О. НЕ ПУШТА ИСКРУ У КУЋУ! КАЖЕ, НЕМА ВИШЕ КЛЕР"!
ТАЈ СТАРИ ЛИЦЕМЕР...
МОЖЕШ ДА СЕ ПРЕСЕЛИШ КОД МЕНЕ, ЗАРАД!
О, ХВАЛА ТИ, ЛИЗ!
АЛ' САМО ДОК СЕ НЕ ЗАПОСЛИМ И НАЂЕМ СЕБИ СТАН!
ПОЛИЦИЈА СПРЕМАЧИ
GOULD Fletcher COLLINS

ГЕРТИ, ИСКРА НЕ ЖИВЕТИ КОД ЛИЗ! МИСЛИО САМ ДА ЖЕЛИШ ДА ЗНАШ!
ХВАЛА ВАМ, ГОС'Н ТРЕЈСИ!
ГЕРТРУДО, ДАЈ МИ СЛУШАЛИЦУ! ХОЋУ ТОМ ПЕНДРЕКУ ДА САСПЕМ КОЈУ МИСАО!
ЈЕСИ ЛИ СИГУРАН ДА ИМАШ ИЈЕДНУ, Б.О.?
ТРЕЈСИ, ПОРОДИЦА ИМУЊКО НЕ ШАИВИ РАЗВОД! ИСКРА СЕ УДАЛА ЗА ТОГ ПЊИДОЊУ, И ЕТО ЈОЈ ГА!
Б.О. ВЕРКО СЕ РАЗВЕО ОД ИСКРЕ! ОНА ТУ НЕ МОЖЕ НИШТА! ПОБОГУ, ТО ЈЕ ТВОЈА КЋЕР!
НЕМАМ ЈА КЋЕРКУ! И ОД САДА, ГОС'Н ПЕНДРЕКУ, БРИНИ ТИ СВОЈУ БРИГУ!
Б.О. ИМУЊКО ВИО ЈЕ НЕМИЛОСРДАН...
МА, СЛУШАЈ ТИ, СТАРИ ДВОЛИЧЊАКУ! СЈАШИ МАЛО! ОН МЕНИ ДА СПУСТИ СЛУШАЛИЦУ?
ХВАЛА ШТО СТЕ ПОКУШАЛИ, ГОС'Н ТРЕЈСИ!
СМИРИЋЕ СЕ ОН, ИСКРО... ВИДЕЋЕШ!
ВИДИМО СЕ СУТРА, БАНДО!
МИСЛИМ ДА ЋУ И ЈА КУЋИ, ДИК! А ТИ?
НЕЋУ ЈОШ! ТРЕБА ПРВО ДА ЗАВРШИМ ОВАЈ ИЗВЕШТАЈ О ВАЛЧАКОВОМ ХАПШЕЊУ...
ЗВРРРНН!
ТРЕЈСИЈУ СЕ ЈАВИО ЧЕТКО...
ТРЕЈСИ, ОВДЕ ЧЕТКО, ИЗ ОДЕЉЕЊА СПРЕМАЧА! НАШЛИ СМО ЈЕДНОГ ОД НАШИХ ВЕЗАНОГ И БЕЗ УНИФОРМЕ!
ДОК ЈЕ ТРЕЈСИ ПАЖЉИВО СЛУШАО...

GOULD
Hitchen
COLLINS
ТЕЛЕФОНСКИ ПОЗИВ УПОЗОРИО ЈЕ ТРЕЋЕГА ДА СЕ У ЗГРАДИ НАЛАЗИ ЛАЖНИ СПРЕМАЧ...
GOULD
Hitchen
COLLINS
ГОСПОДЕ БОЖЕ!
7

УПРАВО САМ ЧУО, ДИК! НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ! ТИП ЈЕ ПОКУШАО ДА ТЕ УБИЈЕ У СТАНИЦИ?

ТАЧНО! А ЕВО ШТА ЈЕ ОСТАЛО ОД ЊЕГА ПОШТО СЕ СУНОВРАТИО КРОЗ ПРОЗОР!

ХЕЈ, ПА ЈА ЗНАМ ТОГ МОМКА!
GOULD Fletcher COLLINS

ХАПСИЛИ СМО ГА НЕКОЛИКО ПУТА ЗБОГ ВАРАЊА СА НАМЕШТЕНИМ КОЦКИЦАМА! НЕКАД ЈЕ НОСИО БРКОВЕ!!

СИТНИ ЛУИ! БЕЗНАЧАЈНИ КОЦКАР! АЛИ, ШТА...

ДА, ШТА ЈЕ НАТЕРАЛО ЈЕДНОГ МАРГИНАЛЦА, КОЈИ СЕ ПЛАШИО ДА НОСИ ОРУЖЈЕ, ДА ПОКУША СМАКНУТИ ДИКА ТРЕЈСИЈА?
GOULD Fletcher COLLINS

ШТАМПА ЋЕ ОВО ЈЕДВА ДА ДОЧЕКА! НАОРУЖАНИ УБИЦА НЕОПАЖЕНО УЛАЗИ У ПОЛИЦИЈСКУ СТАНИЦУ И БЕЗ МУКЕ ДОЛАЗИ ДО ДЕТЕКТИВСКЕ СОБЕ!!!
GOULD Fletcher COLLINS

... ГДЕ ГА ШЕФ ДЕТЕКТИВА, ТРЕЈСИ, ИЗБАЦУЈЕ КРОЗ ПРОЗОР ПРАВО У СМРТ!

ЗАТО САМ И САЗВАО КОНФЕРЕНЦИЈУ ЗА ШТАМПУ.

ОДЛУЧИО САМ ДА ВАС ПОЗОВЕМ ОДМАХ, ПРЕ НЕГО ШТО СМО ПОПРАВИЛИ ПОЛОМЉЕНИ ПРОЗОР!
GOULD Fletcher COLLINS

ГОС'Н ТРЕЈСИ, ИНЦИДЕНТ ЋЕ СВАКАКО НАШКОДИТИ ПОЛИЦИЈИ! МИСЛИТЕ ЛИ ДА ЋЕ ВАМ УЛАГИВАЊЕ ПОМОЋИ?

МАЛИ ЛУИ ЈЕ УШАО У ОВУ ЗГРАДУ НЕОПАЖЕНО! САЧЕКАО ЈЕ ДО ВЕЧЕРИ, КАД ЈЕ БИЛО МАЊЕ ЉУДИ! НАПАО ЈЕ СПРЕМАЧА, ОТЕО МУ УНИФОРМУ, А ОНДА ЈЕ ПОКУШАО ДА УБИЈЕ МЕНЕ!

И ТИМЕ, НА ЖАЛОСТ, ПРОУЗРОКОВАО СОПСТВЕНУ СМРТ!
ПОСТАЈЕШ МЕК, ТРЕЈСИ!

НЕ, НЕГО ЖАЛИМ ШТО ЈЕ ТОЛИКО ОДГОВОРА НЕСТАЛО ЗАЈЕДНО С ЊИМ!
GOULD Fletcher COLLINS

ДА ЛИ ЈЕ ЛУИ БИО ПОЗНАТ КАО НАСИЛНИК? ДА ЛИ ЈЕ У ЧАСУ НАПАДА БИО ДРОГИРАН ИЛИ ПОД УТИЦАЈЕМ АЛКОХОЛА?
НЕ... НЕ!
GOULD Fletcher COLLINS
ЛУИЕВ ДОСИЈЕ НИЈЕ НАСИЛНИЧКИ, АЛИ ВАШ ЈЕСТЕ-ШТО ВАШИ НЕПРИЈАТЕЉИ У ТУЖИОЧЕВОМ УРЕДУ ДОБРО ЗНАЈУ! ОЧЕКУЈЕТЕ ЛИ ДА ЋЕ „ОДОЗГО" ЗАХТЕВАТИ ВАШУ ОСТАВКУ?
ТРЕЈСИ ЈЕ ОДРЖАО КОНФЕРЕНЦИЈУ ЗА ШТАМПУ...
НИЈЕДАН ДРУГИ ПОЛИЦАЈАЦ У ИСТОРИЈИ ОВОГ ГРАДА НИЈЕ БИО УПЛЕТЕН У ТОЛИКО КРВОПРОЛИЋА!
ЈА САМ СТАРИ ДЕТЕКТИВ! РАДИМ ДУЖЕ ОД 20 ГОДИНА! ОНДА ТАКАВ ДОСИЈЕ НИЈЕ УОПШТЕ НЕОБИЧАН!
ВАШИ НЕПРИЈАТЕЉИ У ТУЖИОЧЕВОМ УРЕДУ ЗАХТЕВАЋЕ ВАШУ ОСТАВКУ...
ЈА НЕМАМ НЕПРИЈАТЕЉА У ТУЖИОЧЕВОМ УРЕДУ! НЕПРИЈАТЕЉ МИ ЈЕ ЗЛОЧИН НА УЛИЦИ!
И У ДЕТЕКТИВСКОЈ СОБИ!
ЗАШТО СЕ СИТНИ КОЦКАР НАОРУЖАО И НАСРНУО НА НАШУ ТЕРИТОРИЈУ, ЗА МЕНЕ ЈЕ ПОТПУНА МИСТЕРИЈА!
„МИСТЕРИЈА-КАЖЕ ТРЕЈСИ"-ХОЈУ НАМЕРАВАМ ДА РАЗРЕШИМ...
ТЕЛЕФОН, ВЕЛИКИ БАЦО!
ПОКУШАО ДА ГА УБИЈЕ У СТАНИЦИ, КАЖЕШ?
ХА!
„НЕУСПЕХ? НИПОШТО!-КАЖЕ ВЕЛИКИ БАЦА-И ДРУГИ ЋЕ УСКОРО ПОКУШАТИ! ШТО ВИШЕ, ТО БОЉЕ!"
GOULD Fletcher COLLINS

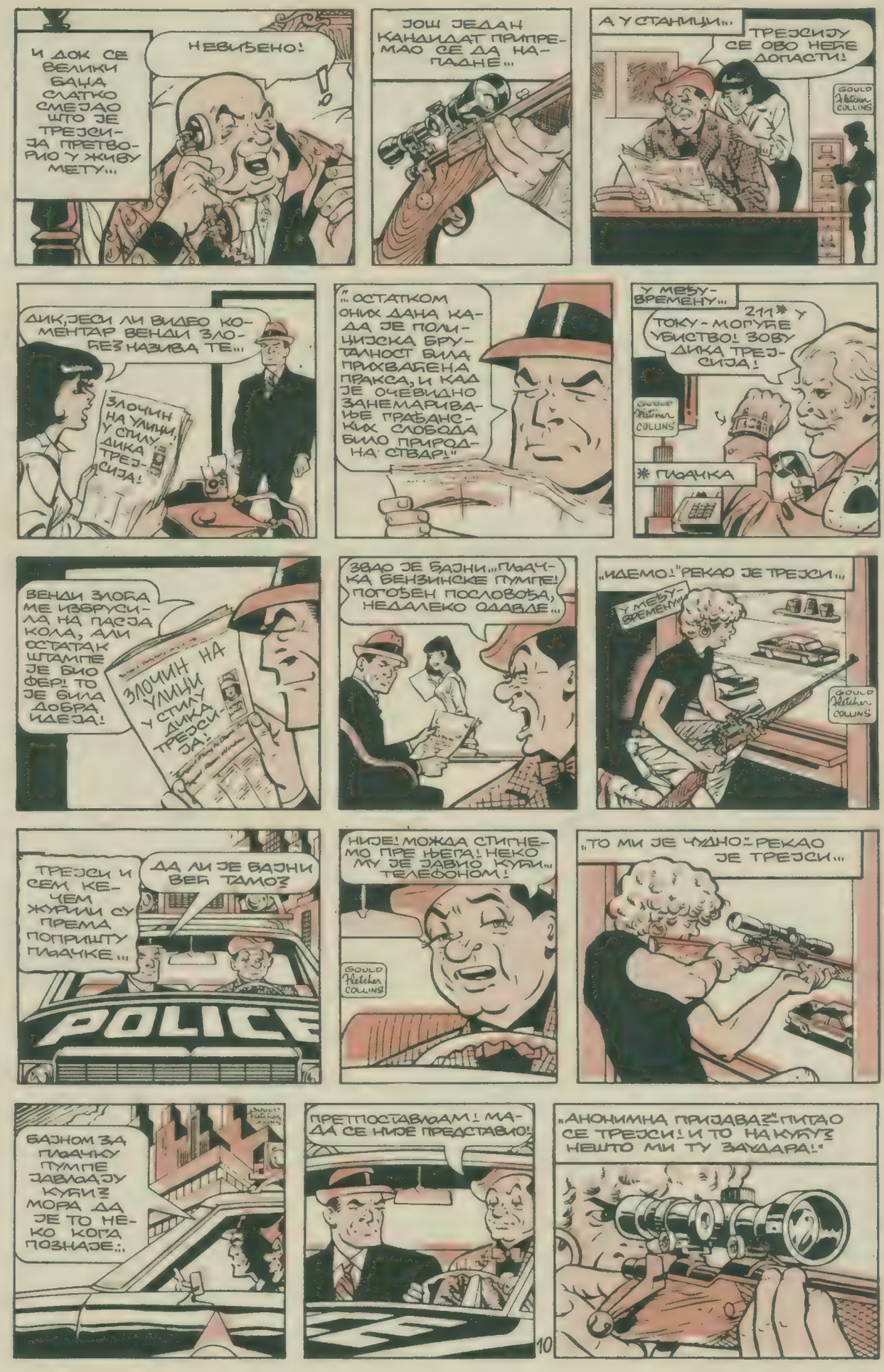
НЕВИЂЕНО!
И ДОК СЕ ВЕЛИКИ БАЦА СЛАТКО СМЕЈАО ШТО ЈЕ ТРЕЈСИ-ЈА ПРЕТВО-РИО У ЖИВУ МЕТУ...
ЈОШ ЈЕДАН КАНДИДАТ ПРИПРЕ-МАО СЕ ДА НА-ПАДНЕ...
А У СТАНИЦИ...
ТРЕЈСИЈУ СЕ ОВО НЕЋЕ ДОПАСТИ!
GOULD Fletcher COLLINS
ДИК, ЈЕСИ ЛИ ВИДЕО КО-МЕНТАР ВЕНДИ ЗЛО-БЕЗ НАЗИВА ТЕ...
ЗЛОЧИН НА УЛИЦИ, У СТИЛУ ДИКА ТРЕЈ-СИЈА!
"...ОСТАТКОМ ОНИХ ДАНА КА-ДА ЈЕ ПОЛИ-ЦИЈСКА БРУ-ТАЛНОСТ БИЛА ПРИХВАЋЕНА ПРАКСА, И КАД ЈЕ ОЧЕВИДНО ЗАНЕМАРИВА-ЊЕ ГРАЂАНС-КИХ СЛОБОДА БИЛО ПРИРОД-НА СТВАР!"
У МЕЂУ-ВРЕМЕНУ...
211* У ТОКУ - МОГУЋЕ УБИСТВО! ЗОВУ ДИКА ТРЕЈ-СИЈА!
GOULD Fletcher COLLINS
* ПИЈАЦКА
ВЕНДИ ЗЛОГА МЕ ИЗВРУСИ-ЛА НА ПАСЈА КОЛА, АЛИ ОСТАТАК ШТАМПЕ ЈЕ БИО ФЕР! ТО ЈЕ БИЛА ДОБРА ИДЕЈА!
ЗЛОЧИН НА УЛИЦИ У СТИЛУ ДИКА ТРЕЈСИ-ЈА!
ЗВАО ЈЕ БАЈНИ... ПИЈАЧКА БЕНЗИНСКЕ ПУМПЕ! ПОГОЂЕН ПОСЛОВОЂА, НЕДАЛЕКО ОДАВДЕ...
"ИДЕМО!" РЕКАО ЈЕ ТРЕЈСИ...
У МЕЂУ-ВРЕМЕНУ...
GOULD Fletcher COLLINS
ТРЕЈСИ И СЕМ КЕ-ЧЕМ ЖУРИИ СУ ПРЕМА ПОПРИШТУ ПИЈАЧКЕ...
ДА ЛИ ЈЕ БАЈНИ ВЕЋ ТАМО?
POLICE
НИЈЕ! МОЖДА СТИГНЕ-МО ПРЕ ЊЕГА! НЕКО МУ ЈЕ ЈАВИО КУЋИ... ТЕЛЕФОНОМ!
GOULD Fletcher COLLINS
"ТО МИ ЈЕ ЧУДНО" РЕКАО ЈЕ ТРЕЈСИ...
БАЈНОМ ЗА ПИЈАЧКУ ПУМПЕ ЈАВЉАЈУ КУЋИ? МОРА ДА ЈЕ ТО НЕ-КО КОГА ПОЗНАЈЕ...
ПРЕТПОСТАВЉАМ! МА-ДА СЕ НИЈЕ ПРЕДСТАВИО!
"АНОНИМНА ПРИЈАВА?" ПИТАО СЕ ТРЕЈСИ! И ТО НА КУЋУ? НЕШТО МИ ТУ ЗАУДАРА!"
10

ДА, СЕМЕ! ЈА САМ НА ЛИЦУ МЕСТА, АЛИ УЗБУНА ЈЕ ЛАЖНА! НЕМА ПЉАЧКЕ НИ УБИСТВА!
РЕЦИ МУ ДА НАС САЧЕКА! НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ...
POLICE
GOULD Fletcher COLLINS
ТРЕЈСИ И СЕМ ПОШЛИ СУ КА, НАВОДНО, ОПЉАЧКАНОЈ БЕНЗИНСКОЈ ПУМПИ...
POLICE
БАНГ!
POLICE
ГДЕ ЈЕ?
ГОРЕ, НА ОНОМ ПРОЗОРУ! ВИДЕО САМ ГА! САД ЈЕ НЕСТАО!
"ТИ КРЕНИ СПРЕДА" - РЕКАО ЈЕ ТРЕЈСИ. "ЈА ЋУ ОТПОЗАДИ!
ШИФРА 9*! ОПКОЛИЛИ СМО СНАЈПЕРИСТУ У ЗГРАДИ!
GOULD Fletcher COLLINS
* ТРАЖИ СЕ ПОМОЋ
ХЕЈ, ТИ! СТОЈ ГДЕ СИ!

ПОСЛЕДИЦЕ СНАЈПЕРСКОГ ХИЦА –РАЗБИЈЕН ВЕТРОБРАН И ДЕЛИМИЧНО ОШТЕЋЕНА СЛУЖБЕНА КОЛА...
GOULD Hatcher COLLINS

СЕМ КЕЧЕМ ЈЕ БИО НЕПОВРЕЂЕН...
ДИК ЈЕ КРЕНУО ОТПОЗАДИ...

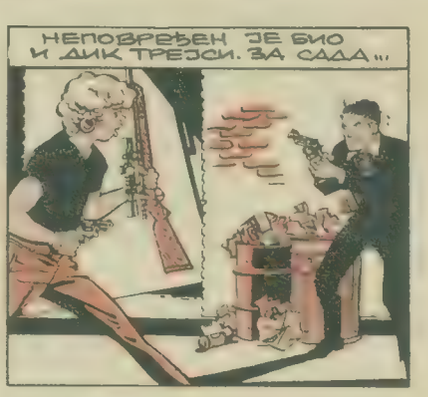
НЕПОВРЕЂЕН ЈЕ БИО И ДИК ТРЕЈСИ. ЗА САДА...

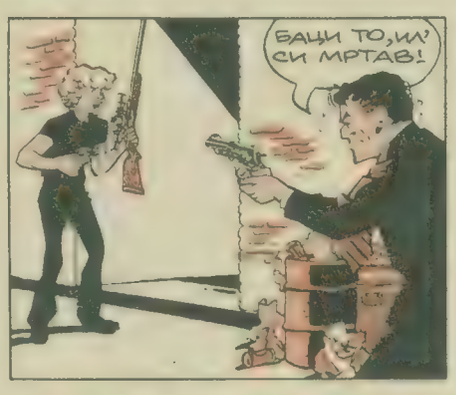
БАЦИ ТО, ИЛ' СИ МРТАВ!

GOULD Hatcher COLLINS

МУДРА ОДЛУКА!

ИМАШ ПРАВО ДА БУТИШ!
ТРЕЈСИ, ОВО ЈЕ ДРУГИ АТЕНТАТ НА ТЕБЕ ЗА 48 САТИ!

И НЕЋЕ БИТИ ПОСЛЕДЊИ! ЈА САМ УПРСКАО, АЛИ СЛЕДЕЋИ НЕЋЕ!
GOULD Hatcher COLLINS

СНАЈПЕРИСТА НЕЋЕ ДА ПРИЧА! АДВОКАТ МУ НЕ ДА!

МОЖДА И НЕЋЕ, АЛИ ЊЕГОВИ ОТИСЦИ ГОВОРЕ МНОГО! ЕВО ЊЕГОВОГ КАРТОНА*...
* ПОЛИЦИЈСКИ ДОСИЈЕ

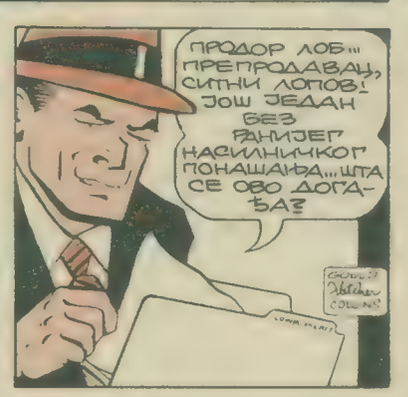
ПРОДОР ЛОБ... ПРЕПРОДАВАЦ, СИТНИ ЛОПОВ! ЈОШ ЈЕДАН БЕЗ РАНИЈЕГ НАСИЉНИЧКОГ ПОНАШАЊА... ШТА СЕ ОВО ДОГАЂА?
GOULD Hatcher COLLINS

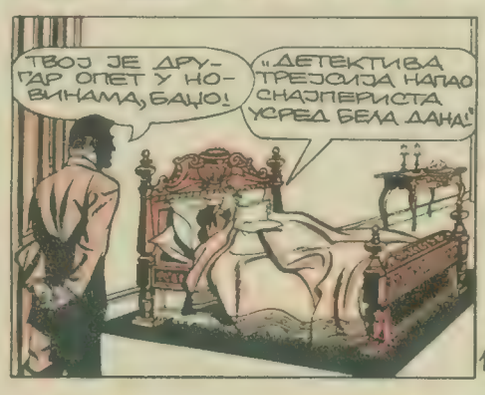
ТВОЈ ЈЕ ДРУГАР ОПЕТ У НОВИНАМА, БАЦО!
"ДЕТЕКТИВА ТРЕЈСИЈА НАПАО СНАЈПЕРИСТА УСРЕД БЕЛА ДАНА!"

БАШ ЈЕ ВЕСЕЛО! ХА! КО ЋЕ СЛЕДЕЋИ ПОКУШАТИ ДА ОСВОЈИ ПРЕМИЈУ ОД 1.000 000?

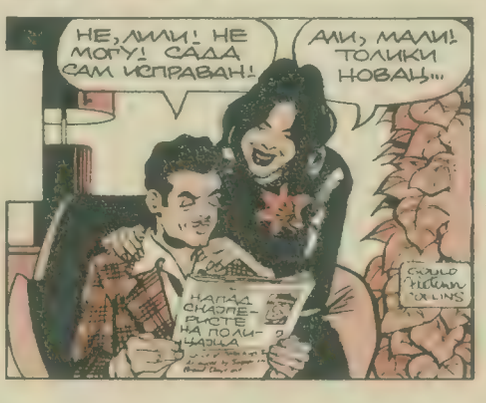
НЕ, ЛИЛИ! НЕ МОГУ! САДА САМ ИСПРАВАН!
АЛИ, МАЛИ! ТОЛИКИ НОВАЦ...
НАПАД СНАЈПЕРИСТЕ НА ПОЛИЦАЈЦА
GOULD Hatcher COLLINS

ДВА НАСРТАЈА НА ТВОЈ ЖИВОТ ЗА ДВА ДАНА! СХВАТИ, ДИК, ТИ СИ МЕТА!
ЗНАМ...
„АЛИ ЧИЈА МЕТА?..." „И ЗАШТО?" – ПИТАО СЕ ТРЕЈСИ...
СНАЈПЕРИСТА ПОКУШАО ДА УБИЈЕ ПОЛИЦАЈЦА
ШЕФ ДЕТЕКТИВА ТРЕЈСИ НАПАДНУТ УСРЕД БЕЛА ДАНА
У МЕЂУВРЕМЕНУ, ЛИЗ ЈЕ НАБАСАЛА НА ТРАГ...
ДА, НАШУЛА САМ НЕШТО НЕВЕРОВАТНО!
GOULD Hatcher COLLINS

ПОНОВО САМ ИСПИТИВАО ТОБОЖЊЕГ СНАЈПЕРИСТУ У ПРИСУСТВУ АДВОКАТА! ПОГОДИ ШТА ЈЕ РЕКАО?
ТИ БЕШ МИ РЕЋИ!

ЗНАМ! НЕ ДОПАДА МИ СЕ, АЛИ ЗНАМ...

ШТА ЗНАШ?
РАЗЛОГ ЗА ДВА НАПАДА НА ТРЕЈСИЈА У ДВА ДАНА, И ТО ОД СТРАНЕ СИТНИХ ПРОПАЛИЦА!

ПРИДРЖИ СЕ ДА НЕ ПАДНЕШ, ДИК! УПРАВО СИ УШАО У ГИНИСОВУ КЊИГУ РЕКОРДА...

„ПРОНЕО СЕ ГЛАС ДА ЈЕ ПОНУЂЕНО 1.000 000 $ ЗА ТВОЈУ ГЛАВУ!"
ПОБОГУ!
ТО ПУНО ОБЈАШЊАВА!

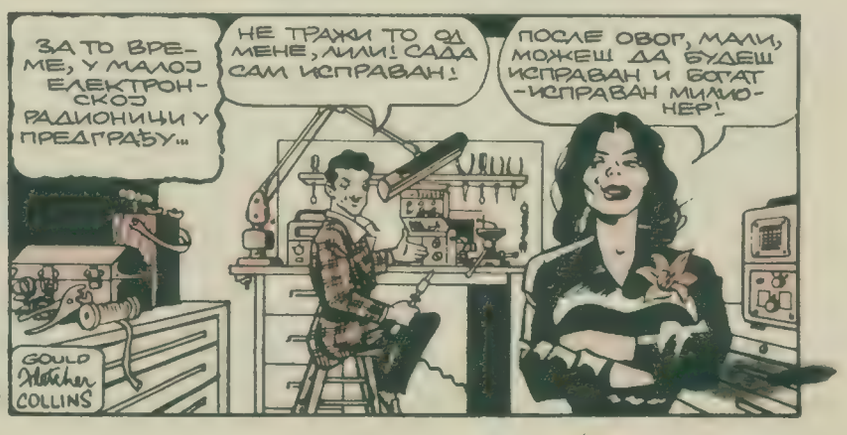
ЗА ТО ВРЕМЕ, У МАЛОЈ ЕЛЕКТРОНСКОЈ РАДИОНИЦИ У ПРЕДГРАЂУ...
НЕ ТРАЖИ ТО ОД МЕНЕ, ЛИЛИ! САДА САМ ИСПРАВАН!
ПОСЛЕ ОВОГ, МАЛИ, МОЖЕШ ДА БУДЕШ ИСПРАВАН И БОГАТ – ИСПРАВАН МИЛИОНЕР!
GOULD Hatcher COLLINS

ЈЕСИ ЛИ СИГУРНА У ТО, ЛИЗ?
1.000 000 $ ЗА ТРЕЈСИЈЕВУ ГЛАВУ? НЕМОГУЋЕ!
САСВИМ! СВИ МОЈИ ИЗВОРИ СА УЛИЦЕ ТО ПОТВРЂУЈУ!
НЕКО ВАЖАН ЖЕЛИ ТВОЈУ СМРТ!
МОЈИ ДОСТАВЉАЧИ, ДОДУШЕ, ТВРДЕ ДА НЕ ЗНАЈУ КО ЈЕ ТО...
ЗАР ИМ НЕ ВЕРУЈЕШ?
ЗНАЈУ ОНИ, АЛИ СЕ БОЈЕ!
ПРИБАВИО СИ СЕБИ ХРПУ НЕПРИЈАТЕЛА, ТРЕЈСИ! ВЕЋИНА ИХ ЈЕ МРТВА ИЛИ У РУЗИ! КО МЕЂУ ЖИВИМА МОЖЕ СЕБИ ДА ПРИУШТИ 1.000 000 $?
МОЈИ ИЗВОРИ ТВРДЕ ДА ЈЕ ТО НЕКО ВЕЛИКИ, АЛИ НЕ КАЖУ КО...
„РЕКАО БИХ ДА ЈЕ АПАРАТ,* АЛИ „ТО НИЈЕ НИХОВ СТИЛ,- ЗАКЉУЧИО ЈЕ ТРЕЈСИ...
*СИНДИКАТ КРИМИНАЛАЦА
„А НАША БРИГА СУ ЛУДАЦИ КОЈИ ЖЕЛЕ ДА НАПЛАТЕ ТАЈ МИЛИОН" – РЕКАО ЈЕ ШЕФ ПАТОН...
ДОБРО, ЛИЛИ... УЧИНИЋУ ТО!
ОХ, МАЛИ!
ТО ШТО ПОДЗЕМЉЕ ПОКУШАВА ДА МЕ УБИЈЕ, НИЈЕ НИШТА НОВО! СТАРА ПЕСМА, РЕКАО БИХ!
СТАРА ПЕСМА? УЗ 1.000 000 $ НАГРАДЕ ЗА ТВОЈУ ГЛАВУ?
СУОЧИ СЕ СА СТВАРНОШЋУ, ЧОВЕЧЕ! ДОВОДИШ У ОПАСНОСТ И СЕБЕ И СВОЈУ ОКОЛИНУ! И ЗАТО, ДОК СЕ ОВАЈ СЛУЧАЈ НЕ РАЗРЕШИ, СУСПЕНДОВАН СИ!
СУСПЕНДОВАН? САМО ЗАТО ШТО НЕКИ ОШТРИ ПРОБИСВЕТИ... ТИ СТАРА...
ЈА САМ ШЕФ! НЕ СМЕШ ТАКО ДА МИ СЕ ОБРАЋАШ...
МОМЦИ, МОМЦИ! ВИ СЕ БАР ДУГО ЗНАТЕ! НИЈЕ МОМЕНАТ ЗА СВАЂУ...
ОСИМ ТОГА, МИСЛИМ ДА ИМАМ РЕШЕЊЕ ЗА ОВАЈ МАЛИ ПРОБЛЕМ...
GOULD Fletcher COLLINS

ШЕФЕ, АКО СУСПЕНДУЈЕШ ТРЕЈСИЈА, ОН ЋЕ ПОКУШАТИ ДА СТВАР РЕШИ НА СВОЈУ РУКУ! МОЖДА ПОГИНЕ...

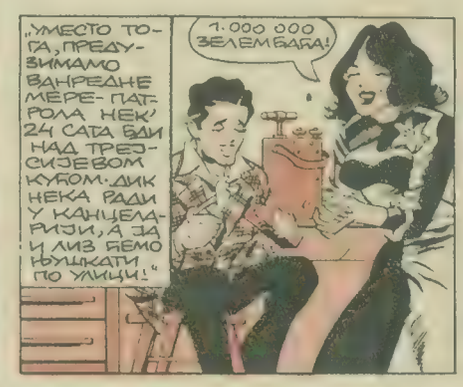
„УМЕСТО ТОГА, ПРЕДУЗИМАМО ВАНРЕДНЕ МЕРЕ-ПАТРОЛА НЕК' 24 САТА БДИ НАД ТРЕЈСИЈЕВОМ КУЋОМ. ДИК НЕКА РАДИ У КАНЦЕЛАРИЈИ, А ЈА И ЛИЗ ЋЕМО ЊУШКАТИ ПО УЛИЦИ!"
1.000 000 ЗЕЛЕМБАЊА!

ПРЕДЛОГ ЈЕ ПРИХВАЋЕН, КАКО БИ СЕ ТРЕЈСИ ЗАШТИТИО ОД МИЛИОНСКЕ УЦЕНЕ НА ЊЕГОВ ЖИВОТ...
СВАКИХ 15 МИНУТА ОБИЛАЗИЋЕМО ОКО КУЋЕ, ПРОВЕРАВАТИ ЖБУЊЕ, ПРОЗОРЕ...

ДИКОВА ЖЕНА МОРАЛА ЈЕ ДА СЕ ПРИВИКНЕ НА НОВУ СИТУАЦИЈУ...
О, ДИК...
НЕ БРИНИ, ДУШО! ПРОШЛИ СМО И КРОЗ ТЕЖА ИСКУШЕЊА!

ПРОВЕРАВАЊЕ ХАУБЕ АУТОМОБИЛА, ПОСТАЛА ЈЕ ТРЕЈСИЈЕВ СВАКОДНЕВНА НАВИКА...
ДАНАС НЕМА БОМБЕ!

А НА ПОСЛУ, ДИК ЈЕ ЦЕО ДАН ПРОВОДИО ЗА СТОЛОМ...
САД ЗНАШ КАКО ЈЕ МЕНИ...

ПРОЛАЗИЛИ СУ ДАНИ, НЕДЕЉЕ... НОВИХ НАПАДА НИЈЕ БИЛО...
КАКО ЈЕ?
ДОСАДНО!

АЛИ...
НИКО ВИШЕ НЕ ПОКУШАВА, БАЦО! КАО ДА ТРЕЈСИЈА ЧУВАЈУ У СЕФУ!

„ЗА 1.000 000 $ НЕКО ЋЕ ВЕЋ НАЋИ НАЧИНА."-РЕКАО ЈЕ ВАЊА!"
ВОЛИМ ТЕ, ДРАГИ!
ПЛАСТИЧНИ ЕКСПЛОЗИВ
GOULD Fletcher COLLINS

ТРЕЈСИ НИЈЕ НАПУШТАО СТАНИЦУ...
ПОЛУДЕЋУ ОВАКО ПРИКОВАН ЗА СТО!
ОСТАЈЕШ ТУ ДОК СЕМ И ЛИЗ НЕ НАЛЕТЕ НА НЕКИ ТРАГ!

НЕКО НАС ЈЕ ПОМЕНУО?

ИМАТЕ НЕШТО?
ИМАМО!

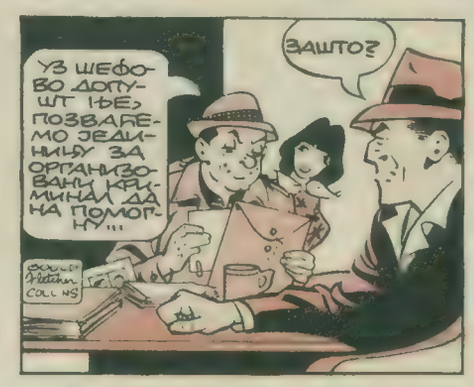
ЗАШТО?
УЗ ШЕФОВО ДОПУШТЊЕ, ПОЗВАЛЕМО ЈЕДИНИЦУ ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ ДА НАМ ПОМОГНУ!!!

„ЕВО ЗАШТО! ОВИ МОМЦИ СУ ПРОНОСИЛИ ГЛАС О 1.000 000 ДОЛАРА НАГРАДЕ ЗА ТВОЈУ ГЛАВУ!"
БРАЋА МАРТИ И ВИНС

НИКИ ШРАФОВИ У АПАРАТУ! АЛИ ТО НЕМА СМИСЛА!

ЗАШТО БИ АПАРАТ РЕСКИРАО СВОЈ МОДЕРНИ „ПРИТАЈЕНИ" ИМИЏ ДА ВИ ТЕ СМАКАО?

НИКИ СЕ КАНИО СА АПАРАТОМ НЕКОЛИКО ГОДИНА ОТКАКО ЈЕ ОСНОВАН Ј О К!*
* ЈЕДИНИЦА ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ-У ОКВИРУ ПОЛИЦИЈЕ

АЛИ, ПРЕТПОСТАВИМО ДА НЕКИ ПОЈЕДИНАЦ ИЗ АПАРАТА ХОЋЕ ДА МИ СЕ ОСВЕТИ!

НЕКА МИ СЕ УЈУТРУ ДОСТАВИ ИЗВЕШТАЈ ИНСПЕКТОРА ПЛАТИЋА ИЗ Ј О К-А О ТЕКУЋИМ АКТИВНОСТИМА АПАРАТА!
У РЕДУ!

ОДЛАЗИШ РАНИЈЕ, ТРЕЈСИ?
МОРА ДА САМ КОД КИТ ДА У ШЕСТ!

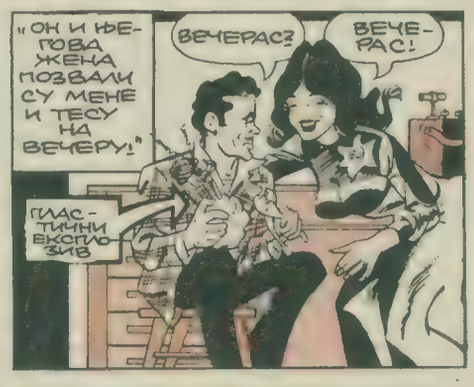
„ОН И ЊЕГОВА ЖЕНА ПОЗВАЛИ СУ МЕНЕ И ТЕСУ НА ВЕЧЕРУ!"
ВЕЧЕРАС?
ВЕЧЕРАС!
ПЛАСТИЧНИ ЕКСПЛОЗИВ

БАШ ЗГОДНО ШТО ЋЕМО, ЗА ПРОМЕНУ, ПРОВЕСТИ МИРНО ВЕЧЕ!
ЛЕПО ОД ДЕЦЕ ШТО СУ НАС ПОЗВАЛИ! ИДЕМ ПО КОЛА!

ВРЕДАН СИ, МАРФИ?
ЈЕСАМ, ГОС'Н ТРЕЈСИ!

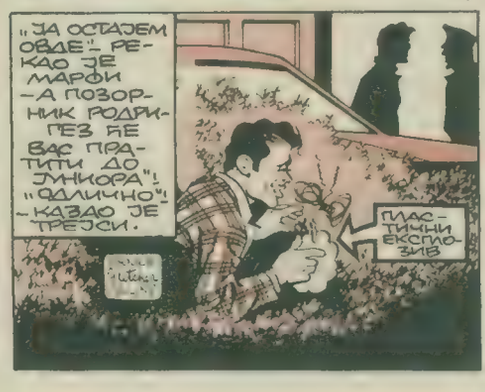
„ЈА ОСТАЈЕМ ОВДЕ"- РЕКАО ЈЕ МАРФИ -А ПОЗОРНИК РОДРИГЕЗ ЋЕ ВАС ПРАТИТИ ДО ЈУНИОРА"!
„ОДЛИЧНО"! -КАЗАО ЈЕ ТРЕЈСИ.
ПЛАСТИЧНИ ЕКСПЛОЗИВ

КИДЕ, ОТВОРИ ВРАТА! МИСЛИМ ДА СУ СТИГЛИ!
DING DONG
УПАДАЈ, НАРОДЕ!
НЕШТО ДОБРО МИРИШЕ!
„БУРЕТИНА У РЕРНИ!" – РЕКАО ЈЕ КИД. „МОЈА ЈЕ ЖЕНА СЈАЈНА КУВАРИЦА"!
А НАПОЛУ...
СВЕ ЈЕ МИРНО!
GOULD Fletcher COLLINS

БИЛО ЈЕ ТО ПРИЈАТНО ВЕЧЕ СА КИДОМ И ЊЕГОВОМ ЖЕНОМ...
ДИК НЕДЕЉАМА НИЈЕ БИО ОВАКО ОПУШТЕН!
COLORING BOOK

БОЈИМ СЕ ДА ЋЕШ МОРАТИ ДА ГА ПРОБУДИШ! САД ЋЕ ТОРТА!
О, ДО ЂАВОЛА! ЗАБОРАВИЛА САМ ДА КУПИМ ШЛАГ! МОРАМ ХИТНО ДО ПРОДАВНИЦЕ!
ТЕСА, ПАРКИРАЛИ СТЕ КОЛА ИЗА НАШИХ... ДА ЛИ БИ...
УЗМИ НАША КОЛА!

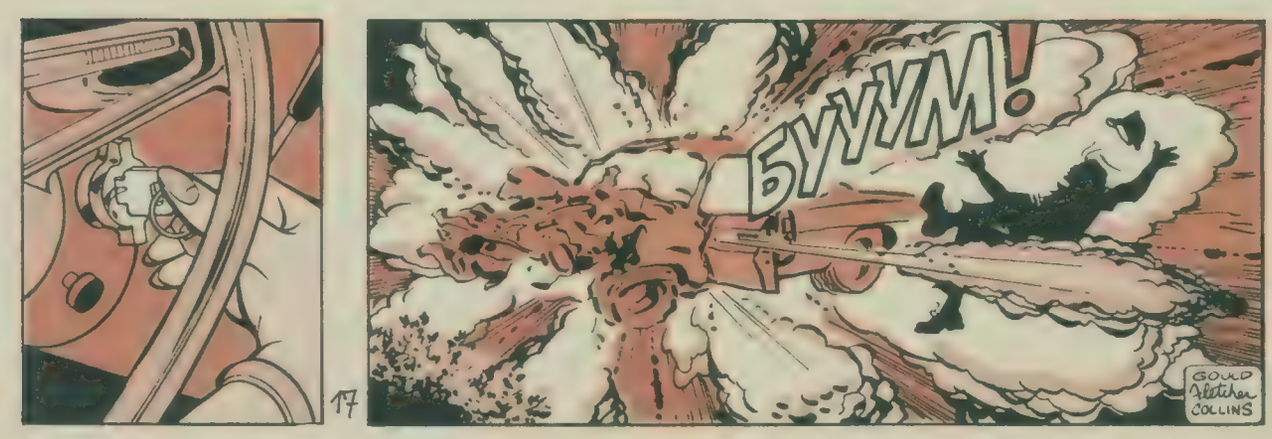
БУУУМ!
17
GOULD Fletcher COLLINS

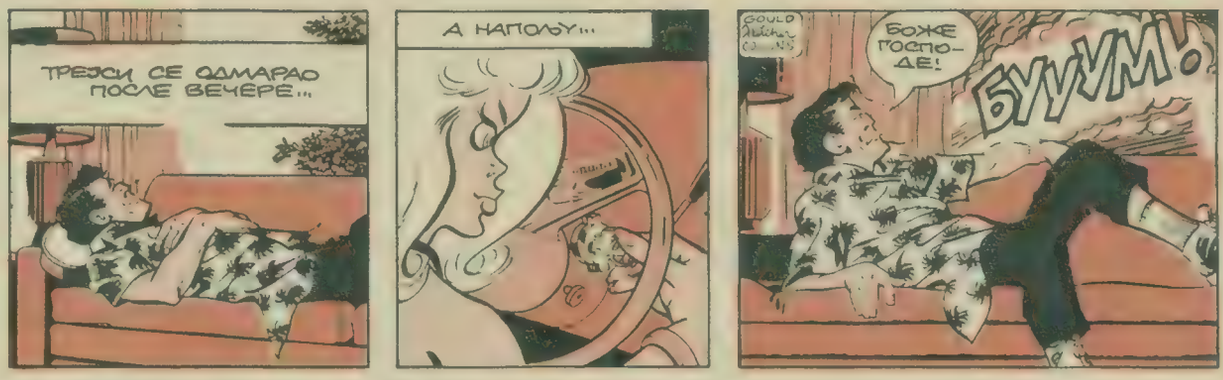
ТРЕЈСИ СЕ ОДМАРАО ПОСЛЕ ВЕЧЕРЕ...
А НАПОЉУ...
БОЖЕ ГОСПОДЕ!
БУУМ!

БУУМ!
МАЛО ДАЉЕ МАЛИ И ЛИЛИ КРШ ЧУЛИ СУ ЕКСПЛОЗИЈУ...
ЗА ТО ВРЕМЕ...
МОРАМ ДА ЈЕ СПАСИМ!

МОРАМ ДА ЈЕ СПАСИМ!
НЕ! НЕ ПРИЛАЗИ!
„НЕМА СВРХЕ, СИНКО... ЧИМ ЈЕ ОКРЕНУЛА КЉУЧ, БИЛО ЈЕ ГОТОВО!"
МАМА!?

ТО СУ ТВОЈА КОЛА! ТА ЈЕ БОМБА БИЛА ТЕБИ НАМЕЊЕНА! ДА НИЈЕ БИЛО ТЕБЕ...
ОПРОСТИ, ТРЕЈСИ... НИКАД ТАКО МИСЛИО... НИЈЕ ЛЕПО ОД МЕНЕ! ОПРОСТИ...
ОПРОСТИ И ТИ, СИНКО! ОПРОСТИ!

РОДРИГЕЗ, ТИ СИ ДЕЖУРАО И КОД ТРЕЈСИЈЕВЕ КУЋЕ И ОВДЕ...
КАКО ЈЕ МОГУЋЕ ДА ЈЕ БОМБА ПОДМЕТНУТА?
„НЕ ЗНАМ" -РЕКАО ЈЕ РОДРИГЕЗ" -АЛИ ЗНАМ ЈЕДНО... ДА НИКАД НЕЋУ СЕБИ ОПРОСТИТИ ШТО САМ ТО ДОПУСТИО!"
ЗА ПОКОЈНОГ ДИКА ТРЕЈСИЈА!

ТЕЛЕГРАМИ САУЧЕШЋА ИЗ ЦЕЛЕ ЗЕМЉЕ, ИЗ ЦЕЛОГ СВЕТА...
ТЕЛЕФОН ЗА ТЕБЕ, ДИК!
ДА...ДА! ХВАЛА ЗА ВАШЕ САУЧЕШЋЕ! ВЕОМА ЉУБАЗНО ОД ВАС! МОЈ СИН? ОВДЕ ЈЕ!
ДА, ГОСПОДИНЕ, ХВАЛА ВАМ! МНОГО МИ ЗНАЧИ ВАШ ПОЗИВ. ХВАЛА, ГОСПОДИНЕ ПРЕДСЕДНИЧЕ!
GOULD Fletcher COLLINS

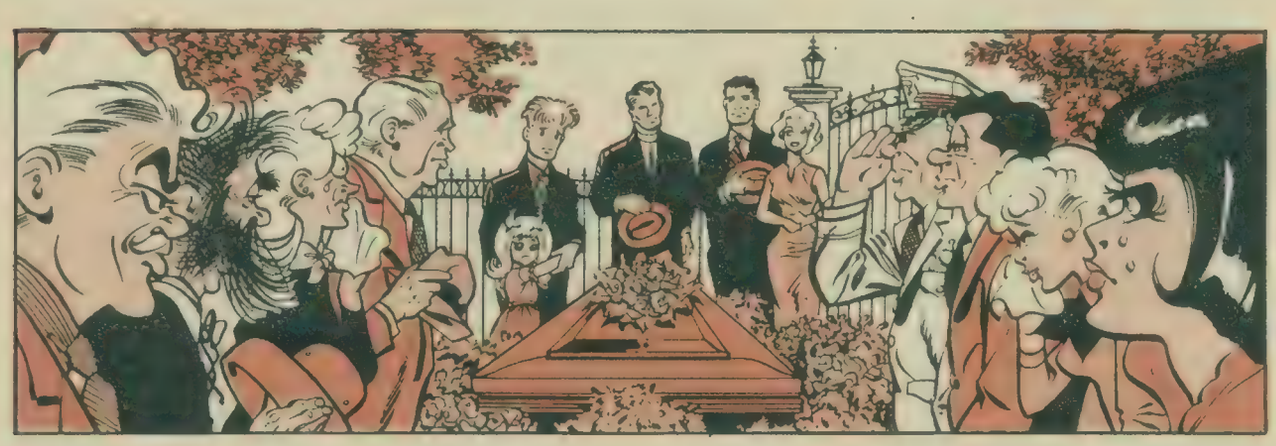

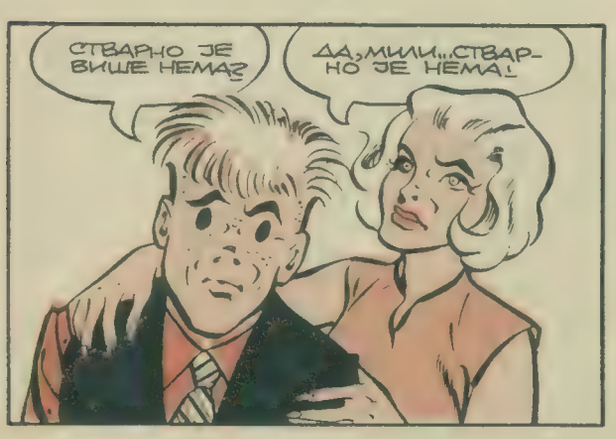
СТВАРНО ЈЕ ВИШЕ НЕМА?
ДА, МИЛИ... СТВАРНО ЈЕ НЕМА!

ДИЈЕТА СМИТ...
ТРЕЈСИ, УПРАВО САМ РАЗГОВАРАО СА ЗВЕЗДАНИМ ОЦЕМ...

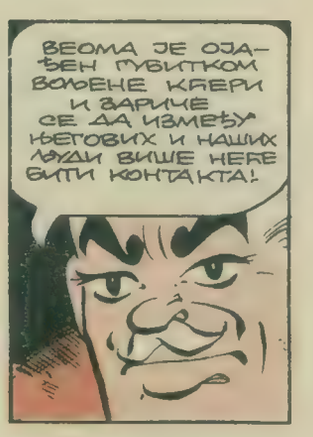
ВЕОМА ЈЕ ОЈАЂЕН ГУБИТКОМ ВОЉЕНЕ КЋЕРИ И ЗАРИЧЕ СЕ ДА ИЗМЕЂУ ЊЕГОВИХ И НАШИХ ЉУДИ ВИШЕ НЕЋЕ БИТИ КОНТАКТА!

"ТО ЈЕ ТРАГЕДИЈА"- КОНСТАТОВАО ЈЕ ДИЈЕТА СМИТ- "КРАЈ ЈЕДНЕ ЕРЕ!"

"ЈОШ ТРАГИЧНИЈЕ ОД ТОГ" - РЕКАО ЈЕ ТРЕЈСИ - "ТО ЈЕ КРАЈ ЈЕДНОГ ДИВНОГ ЖИВОТА!"
GOULD Fletcher COLLINS

МАЛИ, НИЈЕ ТВОЈА ГРЕШКА!
ГРЕШКА ЈЕ ЗАЈЕДНИЧКА! ПОГИНУЛА ЈЕ НЕВИНА ЦУРА, А НЕ ТРЕЈСИ!
ПОКУШАВАМ ДА ЖИВИМ ПОШТЕНО! ТИ СИ МЕ УВУКЛА У УБИСТВО... ПРИ ТОМЕ НИШТА НИСМО ДОБИЛИ...
СМИРИ СЕ, ДРАГИ! ТРЕВА САМО ДА ПОКУШАМО ПОНОВО! ТО ЈЕ СВЕ!
КИДЕ, ЗАШТО И ТИ НЕ ОСТАНЕШ СА НАМА НЕКОЛИКО ДАНА?
АЛИ, БАКО!
ХВАЛА, НЕ! ЖЕЛИМ ДА СЕ ВРАТИМ СВОМ ПОСЛУ!
ПОТРЕВАН СИ НАМ, СИНКО! НАЈБОЉИ СИ ПОЛИЦИЈСКИ ЦРТАЧ КОЈИ ПОСТОЈИ!
ЦРТАЊЕ ЗЛОЧИНАЧКИХ ФАЦА НИЈЕ ОНО ШТО САМ ИМАО НА УМУ!
„ПОЛИЦИЈСКИ ЦРТАЧ" ЈЕ МОЈА СПЕЦИЈАЛНОСТ! АЛИ, ЈА САМ ПРЕ СВЕГА ПОЛИЦАЈАЦ!
ТРИКАЈУЋИ ЗА ТОБОМ, ЈОШ КАО ДЕТЕ, ВИШЕ САМ ВИДЕО НЕГО ШТО ПРОСЕЧНИ ДЕТЕКТИВ ВИДИ У СВОЈОЈ КАРИЈЕРИ!
НЕ ПОРИЧЕМ, СИНКО! ПА ШТА СМЕРАШ?
ДА ПРОНАЂЕМ УБИЦУ СВОЈЕ ЖЕНЕ!
КИД ЈЕ БАШ РЕШИО ДА ПРОНАЂЕ УБИЦУ СВОЈЕ ЖЕНЕ!
ДИК, НЕ МОГУ ТИ ПОМОЋИ! АЛИ, СЕТИ СЕ...
...СЕТИ СЕ КАД СУ ЉУДИ ВЕЛИКОГ БАЋЕ СМАКЛИ МОГ ОЦА, ДА СИ ТИ ИСТО ПРИЧАО!
ВЕЛИКИ БАЋА... ХММ... ЗАНИМЉИВА ИДЕЈА!
'БРО ЈУТРО, ДИЗ! ПРОНАЂИ ИНСПЕКТОРА ГЛАТИШУ ИЗ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ И РЕЦИ МУ ДА ШЕФ ДЕТЕКТИВА ТРЕЈСИ ЖЕЛИ ДА ГА ВИДИ ОДМАХ...
У РЕДУ, ШЕФЕ!
НЕШТО ТИ ЈЕ ПАЛО НА ПАМЕТ, ДИК?
ДА, НЕШТО ВЕЛИКО!
У МЕЂУВРЕМЕНУ...
НЕКО ЈЕ РАЗНЕО ТРЕЈСИЈЕВА КОЛА И УБИО ЖЕНУ ЊЕГОВОГ СИНА!
ШТЕТА! ДОДАЈ МИ ВАТРЕ!
НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

ОБУЋИТЕ ПИПИ дугачку чарапу

ПИПИ - УНИФОРМА

"ОЗБИЉНА" ХАЉИНА

Ципун кутак

ПИПИ ЗАЛЕПИТЕ НА КАРТОН И ИСЕЋИТЕ

"ПРИНЦЕЗА" ХАЉИНА

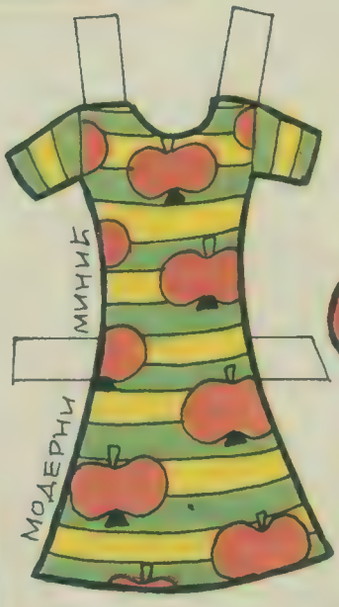

МОДЕРНИ МИНИЋ

(КАД СУ ЈЕ ИЗАБРАЛИ ЗА ВЛАДАРКУ ОСТРВА ЗАЛУБИШКА)

У СТАРИНСКОМ СТИЛУ

Виолета Лс. 90

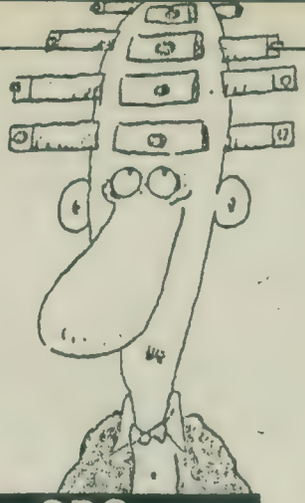

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

КОТРЉАТЕ ЛИ „Р”?

Готово у сваком разреду има ученика који не знају да изговоре глас „р”, да не помињемо и телевизијске новинаре који кубуре са овим тешким словом. Има ли лека томе? Ево једног једноставног метода који вам гарантује успех.

Али, зашто људи уопште котрљају „р”? По правилу зато што им је језични мишић лењ, па глас производе грлом. Да би се то исправило, мишић треба тренирати за шта у свету постоји проверен начин.

Језик треба подићи високо и њиме „бубњати” о непце: „д-д-д-д-д”, а истовремено пластичним штапићем (или обичном дечјом цуцлом чврсто набијеном ватом) повлачити испод врха језика лево-десно, као клатно, и тада се уместо „д-д-д-д” добија „др-р-р-р”. Овај тренинг треба спроводити неколико месеци, упорно и стрпљиво, више пута на дан. Велики број деце и одраслих проговорио је након тога чисто „р”.

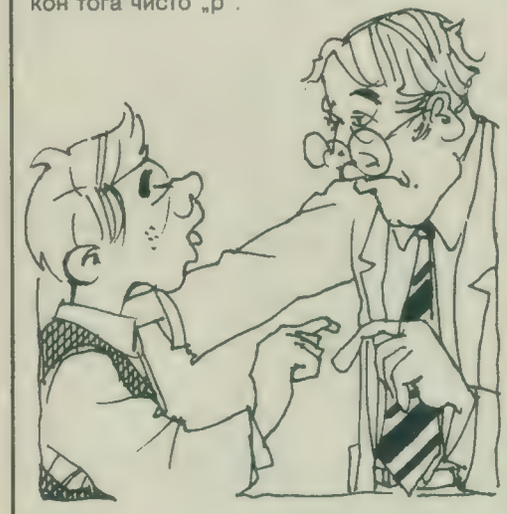

На крају савет логопеда: ако дете изговара такозвано ресично „р”, не треба одуговлачити с исправљањем ове мане. Многи родитељи сматрају да га не треба мучити и да ће се изговор временом сам поправити. Али, ако се то до четврте године не деси, потребне су вежбе. Тако ће дете пре школе научити да говори јасно и разумљиво. И не само дете.

МАЈСТОР НАД МАЈСТОРИМА

Тако сугрђани називају осамдесетогодишњег пензионера Едварда Палстерера из градића Хантингтона (САД), а он то заиста и заслужује. Већ 45 година овај некадашњи учитељ своје слободно време посвећује проучавању мембране сапунице или, краће речено, прављењу балона. При том је постигао изванредне успехе: у стању је, рецимо, да направи балон који не пукне читаву годину! Али, круна свега је „тачка” кад дувањем кроз сламку направи одједном два мехура – један у другом, што не може ниједан други човек на свету. Присутни су одушевљени, а посебно деца која до бесвести покушавају да понове то исто, засад без успеха.

WC НА АНТИЧКИ НАЧИН

Једна екипа грчких археолога откопала је луксузни WC стар 2.400 година! Изграђен је у 4. веку наше ере на острву Аморгос и сачуван у доста добром стању. По речима професора Леиле Марангу, то је најбоље очувани антички нужник: цео је од камена, укључујући и кров. На простору 2,1 x 1,6 метара налазила су се два седишта од мермера са по четири рупе. Унутрашњи зидови обојени су жутом, црвеном и зеленом бојом. Врата су такође од мермера а испод седишта је стално протицала вода.

WC пронађен на Аморгосу налазио се, иначе, сасвим близу једног гимназијума па се, с разлогом, претпоставља да је био намењен младићима који су долазили да ту вежбају.

Занимљиво је да су у античкој Грчкој нужници били реткост у приватним кућама: грађанство је за своје потребе могло да користи и јавни WC. С владарима је ствар, наравно, била друкчија: где би они, не дај боже, стајали у реду и чекали својих пет минута. Зато су их, наравно, градили у својим палатама.

НЕПРЕВАЗИЂЕНО КРЧКАЊЕ

У библиотеци америчког универзитета Јел чувају се вероватно најстарији кулинарски рецепти на свету. На вавилонским глињеним плочицама старим 3600 година налази се низ рецепата за припремање пита, јела с месом, поврћем... Сва су се припремала на масноћи или води (изгледа да су и они држали дијету) и по правилу су се полако крчкала. Употребљавали су јаретину, овчетину, јагњетину, затим месо од газеле, јелена а волели су и голубове. Најомиљенији зачини били су црни и бели лук, а јело – гулаш. Њега су просто обожавали.

Називе неких састојака научници нису успели да преведу, али их је изненадило кад су уочили да се ни у једном рецепту не помиње со!

НОС РАДИ У ДРУГОЈ СМЕНИ

Нос је у пуној форми тек после подне, тврди америчка научница Мерилин Роумен и зато саветује женама да у то доба купују парфеме. Али, ни тада не треба журити са одлуком, каже. Да ли сте одабрали прави парфем, могуће је проценити тек 20 минута пошто сте се намирисали јер је парфему толико потребно да се прилагоди телу.

Илустровао: Зоран Петкановић – Петко

Из Речника превртљиваца

ЧОВЕК ЗА СВА ВРЕМЕНА

Године 1815, појавила се у Француској занимљива књига. Скромни аутор није саопштио своје име, али је наслов много обећавао „Dictionnaire des girouettes" (Речник превртљиваца).

Тај необични речник је, по абецедном реду, наводио имена свих политичара који су се тврдоглаво придржавали својих застарелих, превазиђених схватања, до оних који су се мудро прилагођавали „новом времену", окрећући се сваки пут на ону страну с које ветар дува. Поред сваког имена биле су нацртане заставице које су означавале колико је пута наведена особа мењала „курс".

Највише заставица било је поред имена Жозефа Фушеа, француског политичара који је живео од 1759. до 1820. године. О том апсолутном шампиону дволичности написано је много књига, али је „Речник превртљиваца" сажео његову биографију у оно што је најважније. Ево зашто је Фуше добио дванаест заставица.

●●

1. Васпитавао се у католичком духу. За марљивост и побожност награђен је местом учитеља математике и филозофије.

2. Почиње Француска револуција. Фуше је изабран за посланика у Конвенту, револуционарној скупштини. Успоставио је пријатељске односе с представницима Жиронде.

3. Напустио је умерене и пришао странци Монтањара. За време суђења краљевској породици гласао је за смртну казну.

4. Конвент га је послао у унутрашњост, где се истакао у затварању цркава, одузимању златних и сребрних предмета, поклона верника. С врата гробаља скидао је натписе „Сви ћемо васкрснути!" и замењивао их натписима: „Смрт је – вечни сан!"

5. Предосећајући пад Робеспјера, брзо се приближио Талеранy који је важио за вештог, али и бескрупулозног политичара и дипломату.

6. Међутим, тај маневар није помогао и Фуше је ухапшен. Извесно време провео је у затвору. Изишавши на слободу задобио је поверење Пола Бараса који је учествовао у свргавању Робеспјера. Постављен је за амбасадора у Цисалпијској Републици.

7. Директоријум је био незадовољан Фушеовим радом и он је позван да се врати у Париз. Поново је успео да „остане чист" и добио је положај који му је највише одговарао – постао је министар полиције. Бивши члан партије Монтањара, групе посланика за време Конвента које су предводили Мара, Дантон и Робеспјер, немилосрдно је гушио грађанске слободе. Стекао је огромно имање. Предвиђајући блиставу будућност Наполеону, постао је Жозефинин поверљиви човек.

8. У периоду царевања Наполеона добио је титулу грофа и херцога отрантског. Сазнавши да Наполеон намерава да ступи у други брак, обавестио је о томе Жозефину, а Наполеона је саветовао да се разведе.

9. Наполеон је, раздражен Фушеовом дволичношћу, одлучио да га лиши своје милости. Међутим, предвиђајући скори пад Наполеона, Фуше је успоставио пријатељске односе с партијом Бурбона. Сазнавши да се Наполеон враћа, Фуше напушта Париз да би из сигурне заветрине пратио даљи ток догађаја.

10. После Наполеоновог повратка са острва Елбе 1. марта 1815. и успостављања краткотрајне „владе сто дана" Фуше је опет постао Наполеонов министар полиције. Схвативши да је Наполеонов коначни пад само питање дана, издао га је Енглезима. Та издаја била је, без сумње, Фушеово „најблиставије дело". Сазнавши за предстојећи сукоб између француских с једне и енглеских, пруских и холандских снага с друге стране, послао је план тог напада енглеском војсковођи Артуру Велингтону, али је истовремено издао наређење својим људима да чине што веће сметње његовом куриру, како би код Енглеза стигао са закашњењем. На тај начин водио је рачуна о својој безбедности ако се догоди нешто непредвиђено.

11. После Ватерлоа Фуше је постао председник привремене владе. Прекида везе са бонапартистима и приклања са херцогу орлеанском.

12. Уверивши се да херцог од Орлеана неће постати краљ, јер су савезници намеравали да врате Луја XVIII, прешао је, не трепнувши, у службу Бурбонаца и поново постао министар полиције! Јакобинац који је гласао за смртну казну краља – најзад је постао министар краљеве полиције!

Као што се види, у „Речнику превртљиваца" Фуше је с правом заслужио почасно место.

Д. М. М.

Илустровао: Бајо Луковић

БЛАГАЈНИК КОЈИ СЕ НЕ МОЖЕ ПОДМИТИТИ

Регистарске касе какве данас има свака трговина измислио је 1878 године Џејмс Рити, власник једног салуна у граду Дејтона у САД. На идеју о апарату који би бележио колико је новца прошло кроз продавчеве руке дошао је док је паробродом путовао за Европу. Да би разбио досаду, Ричи је силазио у стројарницу и сатима посматрао како раде инструменти. Пажњу му је посебно привукао мерач обртаја пропелера. У једном тренутку схватио је да би на истом принципу могао да се направи механизам који би, на притисак дугмади са бројкама, могао да одштампа рачун, остави траг на контролној траци и сабере дневну зараду.

Већ 1879. он је патентирао свој изум који је назвао „неподмитљиви благајник Рити". Почео је да производи ове једноставне касе, али продаја је ишла слабо. Власницима трговина и кафана уопште није било јасно шта ће им ове справе.

Регистарске касе почеле су да освајају свет кад је талентовани бизнисмен Џон Патерсон добио од проналазача право на њихову производњу. Он је основао компанију „Нејшенел кеш реџистер" и 1910. касе које звоне постале су неодвојиви део трговине

Трговачки путници ове фирме размилели су се по дућанима и великим трговинама објашњавајући власницима да се регистровањем примљеног новца кроз касу, која уз то штампа рачун и његову копију на траци, практично искључује могућност да непоштени продавци утаје новац. Ти исти продавци први су осетили опасност која се надвила над њиховим „допунским" приходима, па због тога нису ни пуштали трговачке агенте до власника. Тада су инжењери ове фирме направили нарочиту касу која је могла да стане у коферчић тако да су Патерсонови људи могли несметано да улазе право у газдину канцеларију.

Патерсон је први увео и неке нове начине рекламирања који се и данас примењују, на пример да се рекламни проспекти шаљу на личне адресе потенцијалних купаца.

Илустровала: Ивана Швабић

Коње, понекад, не убијају

КАКО ЈЕ ФОКС ...

ПРВИ И ДОСАД ЈЕДИНИ ПУТ У ЈУГОСЛАВИЈИ КОЊ СА СЛОМЉЕНОМ НОГОМ НИЈЕ ЗАВРШИО У КЛАНИЦИ

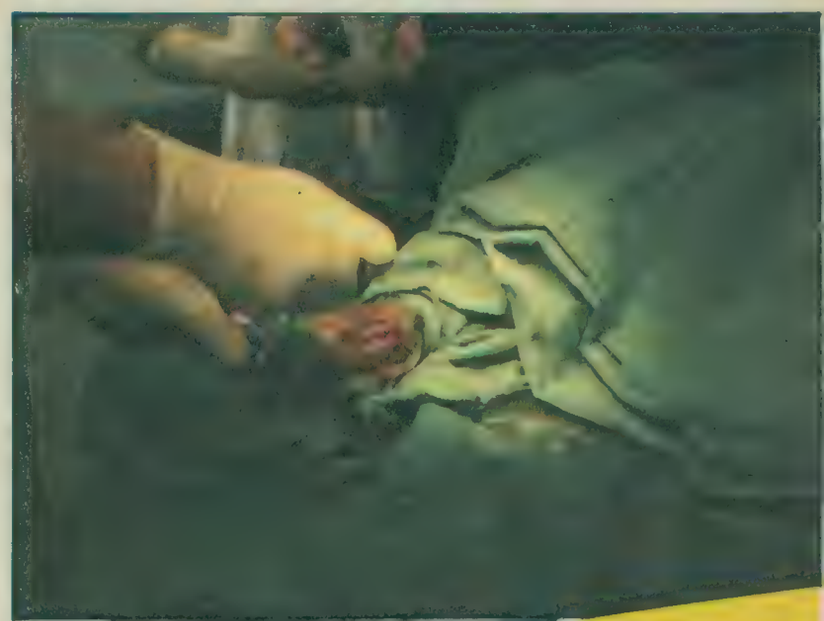

Фокс на операционом столу очекује подвиг лекара Зденка Милинковића и Бојана Радојевића.

Нарочитим шрафом, такозваним спондилозним, повезана је поломљена кост.

Први кораци ждребета које је добило надимак Шрафко.

...кс постао Шрафко

Цена је, по правилу, толико језива да је чак и филмски редитељи избегавају. Усамљени јахач језди бескрајном преријом и у једном тренутку коњ посрне. Очајни коњаник закључује да је животиња налетела на некакву рупу – и сломила ногу. Аутор филмске приче камером зумира небеско плаветнило. Онда у слику умешта звук, прасак револверског пуцња. Мета се не види. Сви знају да је коњ одгалопирао у „вечна ловишта".

Данас се ретко чују такви пуцњи. Инјекције су бешумне, а коњи и даље ломе ноге. Посебно на хиподромима, у жестоким галопским тркама. Тада се чује прасак – сломљене ноге. И људи, у страху од призора, окрећу главе пут неба. Све док специјализована екипа не одвуче унесрећену животињу са стазе. Власник грла, да би колико-толико извадио штету, смешта коња у сасвим малу и неприкладну приколицу и правац – кланица. Они тамо знају шта да раде.

Средином фебруара 1988. у штали Бригаде милиције на Бановом брду у Београду многи, међутим, нису знали шта да раде. У узаном боксу десила се несрећа. Мајка Фани згазила је своје ждребе Фокса и – поломила му ногу, задњу десну. Ждребе је имало тек десетак дана. Није честито ни ишетало из штале а морало је у кланицу. Тако је одвајкада било.

Млади ветеринар Небојша Поповић мислио је другачије. С напором је узео у наручје уплашену животињу, тешку четрдесетак килограма, сместио је у ауто и одјурио на Ветеринарски факултет по помоћ, одбијајући да призна да је било какав захват залудан. Направио је неколико рендгенских снимака прелома и, покушавајући да сакрије узбуђење, мирним гласом позвао ортопеде са Бањице да покушају да спасу ждребе.

Недоумице позваних да то нико од њих никада није радио и да су шансе за успех готово никакве, разрешио је тврдњом да маленом Фоксу ионако нема спаса. Може само да добије. И он и наша медицина. Ризик су прихватили лекари специјалисти Зденко Милинковић и Бојан Радојевић. Небојша Поповић је претходно добио задатак да у најкраћем року скине оток с поломљене ноге. Три дана касније Фокс је стартовао у првој и најважнијој трци свог живота. И то одмах галопом.

– Сама операција, обављена на Ветеринарском факултету, трајала је непуних петнаест минута – прича данас ветеринар Поповић док коцком шећера подмићује огромног немирног трогодог ждрепца Фокса у мањежу на Бежанијској коси, атару Бригаде милиције. – Претходно смо га прикључили на апарате који су контролисали рад срца, дисање, крвни притисак. Муке је било с анестезијом. Дао сам му дуплу дозу, која би одраслог коња убила, али ово мајушно ждребе никако није хтело да заспи. Цимало се, отимало и неколико пута тако жестоко ударило Зденка Милинковића, иначе некадашњег шампиона државе у каратеу, да се он пожалио да никада у животу није добио такве батине...

Нарочитим шрафом, такозваним спондилозним, повезали су поломљену кост и то на начин који није дозвољавао да се кост приликом брзог рашћења искриви или се, ако се шраф довољно не стегне, створи лажни зглоб. Питање што бржег окоштавања, вели Поповић, припада професионалној тајни.

Снимили: ***Небојша Поповић*** и ***Мирослав Николић***

Муке по Фоксу и свим оним који су желели да ждребе истрчи своју прву трку настављене су и после операције, у време опоравка. Проблем је био, рецимо, и у томе што у том периоду ждребе страховито брзо расте: са 40-50 kg за месец дана нарасло је на 160 и шраф се искривио. Мало, срећом. Невоље је задавала и сасвим оправдана немогућност да се једном коњу каже да пази да се не ослања на повређену ногу. А коњ мора да се креће. Небојша Поповић је успео да тако имобилише задњу десну Фоксову ногу да се он ослањао нормално на њу, али није могао да је много оптерећује.

Четири недеље након операције Фоксу је извађен шраф. Сломљена кост је сасвим добро зарасла и, како кажу лекари, мала је могућност да кост поново пукне на том месту.

Шрафко је данас велики и снажан ждребац, трогодац. Већ је почео и прве тренинге за препоната.

Три године касније. Фокс је велик, снажан ждребац. Већ је почео прве тренинге за препоната и, како верују тренери, има доста изгледа да буде прилично добар у прескакању препрека. Најважнију је, сасвим сигурно, прескочио најбоље, и једини, у Југославији. Само онај ко зна може на његовој задњој нози да примети мало задебљање. Или, пак, да љубопитљиво приупита шталске момке и тренере зашто тог великог Фокса зову, најчешће, Шрафко.

Сличан надимак на своје седло окачили су и неки коњи на оном нама тако далеком Западу. И то врхунски. Јер, спасавање коња са сломљеном ногом је изузетно скупо а они који то раде, по правилу, траже учешће у добити коју ће дотично грло остварити на хиподрому или као пепињер, приплодно грло. Ризик за такву операцију је, дабоме, велик, али и зарада. Много већа него што се истисне из бифтека у гласовитом ресторану „Потковица", тик изнад београдског Булевара револуције.

Шрафко је, на срећу, одгалопирао у сасвим другом смеру. Фокс (у преводу Лисица) успео је да надмудри и природу и судбину.

Петар Милатовић

ХАГАДА

ПРАЗНИЧНА ПРИЧА

Сигурно се сећате „Сарајевске хагаде". Својевремено је објављивање те књиге код нас обележено као значајан културни догађај

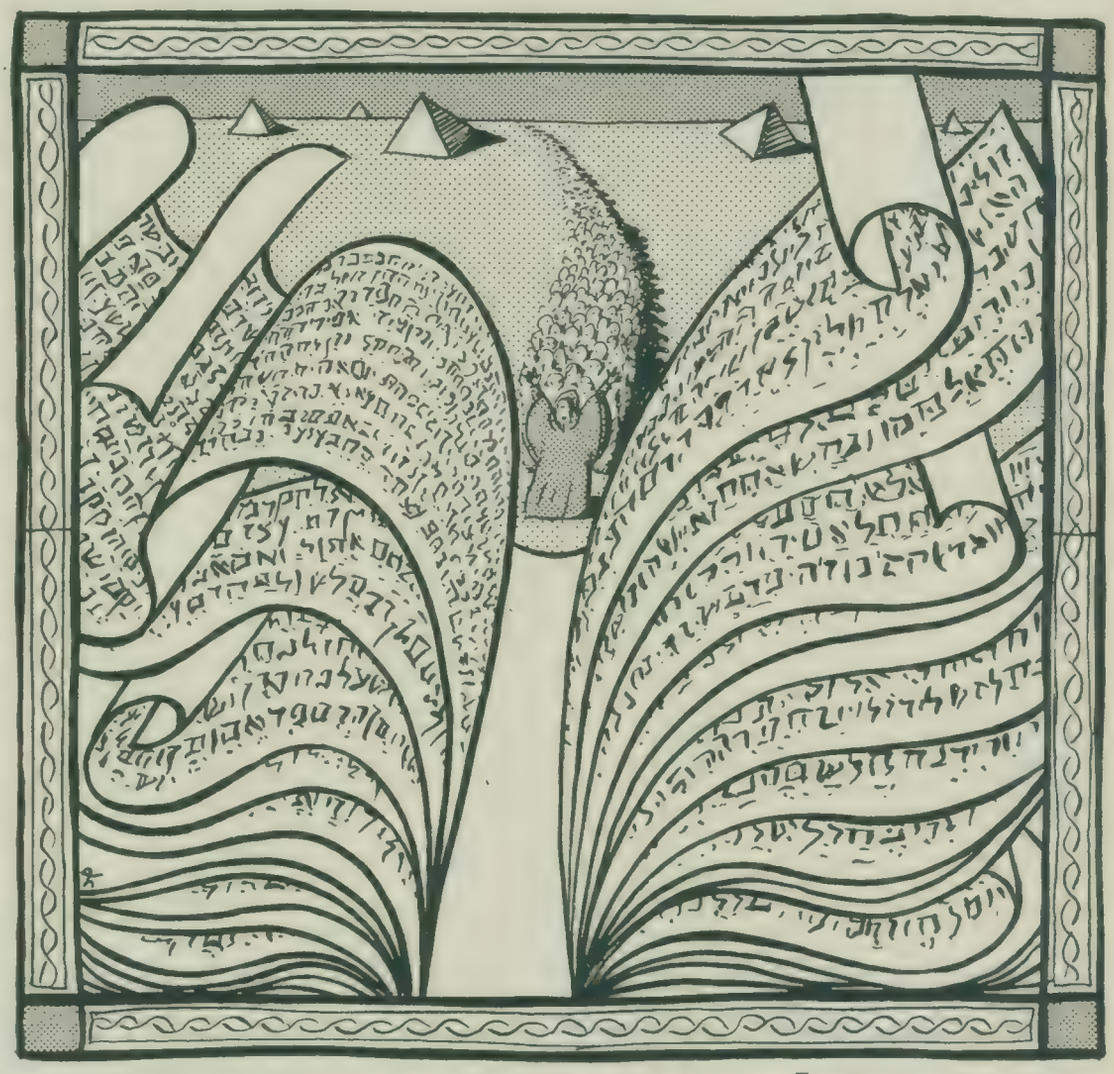

Илустровао: Растко Ћирић

Ради се, заправо, о књизи која је настала у другој половини 16. века у Шпанији. То су 142 листа од фине коже. Текст је украшен „бројним минијатурама", рађеним стилом средњовековних јеврејских краснописаца из Шпаније и Немачке који су „почели да илуминишу те рукописне кодексе". А „Сарајевска хагада" је, заиста, „једна од најлепше украшених". У Сарајево је стигла 1894. године када ју је откупио Земаљски музеј.

Шта је, у ствари, Хагада? Почећемо од саме речи. Она, преведена са јеврејског, значи: прича. Недавно објављени превод код нас (Идеа, Београд, 1990) вели: Кажа за Пасху.

Пасха је, иначе, веома стар празник. Нагађа се: „Био је то можда Празник јечма, нека врста Празника жетве, можда Нова година, Празник пролећа". Према Тори и јеврејском предању „баш на тај дан, на Пасху, започео је Мојсијем предвођен излазак Јевреја, потомака Јаковљевих, из мисирског ропства у слободу, у Обећану земљу".

Према Библији, мали јеврејски народ је заиста дуго и предуго робовао у Египту (Мисиру) „четири стотине и тридесет година". Изабраном народу, јасно, тада је помогао Господ. „Једне страшне ноћи, око поноћи, поби Господ све првенце у мељи Мисирској од првенца Фараонова који шћаше сједити на пријестолу његову до првенца сужња у тамници". Спасена су само прворођенчад Јевреја јер су они, по обавести Господовој, своје куће тада били обележили крвљу јагњећом. После тога „Мисирци навађиваху на народ да брже иде из земље, јер говораху: изгибосмо сви. (...) И тај дан изведе Господ синове Израиљеве из земље мисирске у четама њиховијем."

Зато у Хагади лепо пише: „А чак и да смо сви мудри, сви разумни, сви стари, да сви тору знамо дужност је наша да приповедамо о изласку из Мисира. А онај што највише приповеда о изласку из Мисира то више је хвале вредан."

Правила понашања за време Пасхе су строго одређена. „Хљебови пријесни да се једу седам дана и да се не види у тебе ништа са квасцем у цијелом крају твом". Тако је забрањено не само коришћење него и његово поседовање.

Иначе, хамец је „све било чврсто било течно што је приправљено од жита". Кућа се ритуално претражује и сав хамец се уништава, или ако су количине толике да их је штета уништити ваља их продати неком ко није Јеврејин. Уговор о продаји мора имати „пуну правну ваљаност", те је „препоручљиво приликом израде уговора замолити за савет окружног рабина". Посуђе које је коришћено током године треба „три пута по 24 сата држати у води, а свака 24 сата потребно је променити воду".

На Седер-вече једу се три цела мацеса (пресне погаче). Они носе имена три племена: Израел, Коен и Леви. Кад почне обред и „напуни се други пехар вина најмлађи упита: шта разликује ову ноћ од осталих ноћи? Јер свих осталих ноћи једемо и квашчено и неквашчено а ове ноћи само неквашчено..." А домаћин онда започне ону причу о изласку из Мисира. Нашироко је то описано у Хагади.

Приповест се завршава величанственим стиховима којима се велича свемоћ Бога. (Читалац ће разумети зашто због ограничености простора песнички ефектно понављање овде замењујемо са три тачке). Дакле: „једно јаре. једно јаре. купи отац за две паре... и ето риса. и прождра јаре... и ето кучке. и прекла риса... и ето мотке. и удри кучку... и ето огња. и спали мотку... и ето воде. и згасну огањ... и ето бика. и попи воду... и ето клача. и закла бика... и ето анђела смрти. и прекла клача... и ето пресветог благословен он. и закла анђела смрти. што прекла клача. што закла бика, што попи воду. што згасну огањ. што спали мотку. што удри кучку. што прекла риса. што прождра јаре. што купи отац за две паре. једно јаре. једно јаре."

Слободан Рељић

ПОГОДИ ШЕСТ!

Једног летњег дана 1982. године фризер из Торонта Андре Надер, вођен неким унутарњим зовом, изишао је из своје радње и ушао у прву кладионицу да окуша срећу на коњским тркама. Мада се никада раније није кладио, без оклевања је уложио 140 долара на систем Погоди шест (Sweep Six).

Да би добио, онај који се клади по том систему мора да погоди коње који ће стићи први у шест одређених трка. Новац уложен у прву трку улог је за другу, овај за следећу и тако даље.

Вероватноћа да неко погоди свих шест победника готово је равна нули, али су зато евентуални добици огромни. Надер је победио законе вероватноће и једини погодио свих шест коња који су добили трке. У џеп је ставио 140.000 долара.

Сутрадан, у суботу 31. јула 1982, у Надеру је опет, сасвим изненада, прорадило шесто чуло. Оставио је тек исфризирану даму да се пече под хаубом, истрчао из радње и улетео у кладионицу да се још једном опроба на Погоди шест. Овог пута уложио је 3.400 долара.

И опет су сви коњи на које се кладио победили у свих шест трка и Надер је још једном био једини добитник укупне суме од 177.000 долара.

Тако је за два дана Надер зарадио 250.000 долара. Што се тиче госпође коју је заборавио под хаубом, лепо јој се извинио и следећег пута јој направио фризуру бесплатно.

СЛЕДЕЋЕГ ПЕТКА У ИСТО ВРЕМЕ!

У јесен 1955. године чувени британски позоришни и филмски глумац Алек Гинис срео је у ресторану у Лос Анђелесу тадашњег филмског идола Џемса Дина.

Пошто су мало поразговарали, Дин је позвао Гиниса напоље да му покаже шта је купио. На улици је блештао нов новцијат спортски аутомобил покривен целофаном везаним врпцом с дивном машном. Управо су га испоручили, рекао је Џемс Дин одушевљено.

Алек Гинис је узнемирено бацио поглед на нова кола а онда је почео да наговара младога Џемса Дина да у њих никако не седа и да их сместа врати продавцу. Гинис, и сам запрепашћен јер му се никада ништа слично није догодило, погледао је на свој ручни сат и рекао:

„Данас је петак, 23. септембар 1955. године, десет сати увече. Ако будеш возио ова кола, наћи ће те у њима мртвог отприлике у ово време кроз недељу дана!"

Дин се на ово слатко насмејао, а Алек Гинис се прибрао и одмах извинио што је рекао глупост приписавши своје чудно понашање умору и глади. Два глумца су провела пријатно вече и растали се не помињући „испад" Алека Гиниса.

Леш Џемса Дина нађен је у петак, 30. септембра у четири по подне, тачно недељу дана након сусрета са Алеком Гинисом. Сви знамо да је погинуо у својим новим спортским колима.

Б. Д.

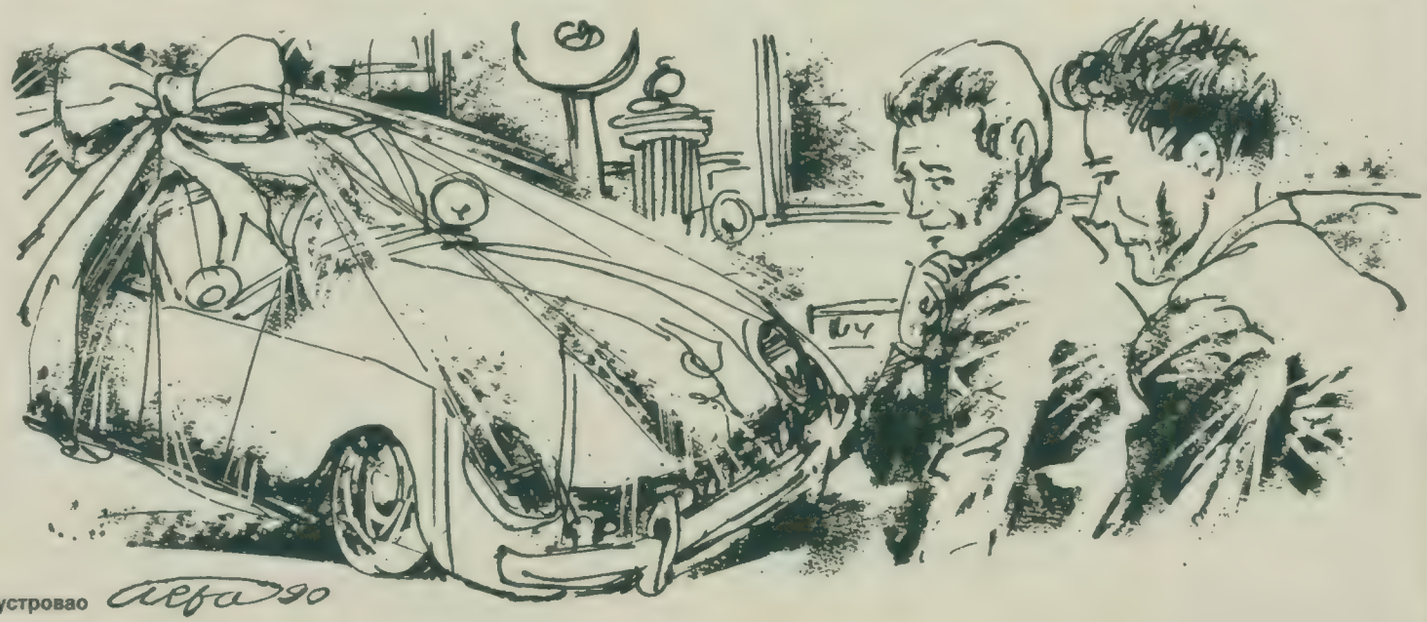

Илустровао Лебо

ХИТ ХИТ ХИТ

ЗАПАД ВРШЉА ПО НАМА

КАРИЈЕРЕ: Здравко Чолић

Када се погледа уназад, јасно је да је Здравко Чолић највећа соло-певачка звезда коју смо икада имали. Он је једини наступао на стадиону, тиражи његових плоча пробијали су границу од пола милиона примерака. После дуже паузе вратио се плочом „Да ти кажем шта ми је"

Почетак је био тако давно да се већ губи у маглама заборава. Сарајево 1969. године, осамнаестогодишњи Здравко Чолић постаје вокални солиста групе „Амбасадори" коју чине музичари војници. Наступи на ирапкама брзо га промовишу и све се више прича о клинцу који сјајно пева. Следећа станица је Београд и „Корни група" где наслеђује Далу Топића. Кол Корнелија Ковача остао је само шест месеци пошто је обојици брзо постало јасно да је Здравко рођен за соло каријеру. Све остало тече врло брзо. Прве победе на фестивалима; синглови који бележе невероватне тираже, евровизијска промоција са песмом „Гори ватра", потписивање уговора са Немцима и објављивање два сингла на тамошњем тржишту, лоше лапае недостигнута југословенска турнеја под називом „Земљотрес", гостовање у Совјетском Савезу и читав низ соло албума који су обарали рекорде у тиражима.

У првој половини осамдесетих година, са замирањем фестивала и плимом новог таласа, Здравко постепено спушта лопту и смирује терен. Плоче прати мања промотивна халабука, а он се све више окреће другим стварима. Шта се са њим збивало последњих година, најбоље објашњава он сам.

После земљотреса

Последњих година лоста сам лутао, одмарао се од музике, упао сам својевремено у поље мале привреде, имао неке негативне фазе. Мени је, у ствари, недостајао човјек који би музички и програмски држао ствар у својим рукама. Без правог продуцента ништа не може направити. Корнелије Ковач је у то вријеме радио са Шпанцима, правио музику за филмове и он временски није могао да истраје са мном, да урадимо нешто другачије, новије, што би имало комерцијалну подлогу.

Тако је и претпоследњи албум, који је изашао под именом „Здравко Чолић", испао збрзан. Постигао је око 170.000 тираже, имао је неколико малих хитова „Роди ме, мајко, срећног", „Ej, сузо". Ниједан концерт нисам имао послије те плоче јер је боље не радити на сили. Стално сам размишљао о овој плочи. Ми смо публици обећали да ћемо узети онај замах, једна плоча на годину, али то се није десило јер је Корнелије био у послу са Шпанцима. Хтјели смо тамо да снимамо, но, ја нисам прикупио сав материјал и ствар се развукла.

И тако сам о свему почео да разговарам са Гораном Бреговићем још децембра 1988. године. Онда сам, због посла, био неколико мјесеци у Сплиту, Горан је отишао у Америку, а када се вратио, одлучио је да заједнички кренемо у посао око тог албума. У то вријеме није имао никакав свој пројекат, а давна му је жеља да направимо тако нешто јер смо пријатељи од дјетињства и годинама смо сарађивали.

Корак напред

Почели смо крајем октобра 1989. године заједно са Лазом Ристовским и кренули полако да правимо демо-снимке од првих песама које смо имали. Горан је рекао да треба да идемо на нову фору, корак са стране или напред у односу на тадашњу текућу поп продукцију. Значи, мало измењени звук, имати паметне текстове. Намера нам је била да не буде шлагера. Два рефрена који вуку на шлагер, а не на етно поп, покушали смо аранжмански да разбијемо. Наравно, музика је морала да буде једноставна. Горан је имао теорију да ствар мало другачије развијемо, па макар пропала. Ја сам био за то јер човјек са стране који се врло успјешно бави тим послом види ствари много боље него ја сам, поготову што сам у то вријеме био изван музике.

За прошлу плочу замолио сам Лазу, а Горана за ову, да ми направе демо-верзију „Чаје шукарије" јер бих желио да је носим ван, убеђен сам да може имати неког ефекта. Јер, у овом времену етно попа, почев од Пола Сајмона, Офре Хазе, преко Морикантеа и Ламбадеа, сматрао сам да је ово нека наша база. Запад већ почиње да врши по нама, да краде, слушао разне инструменте и теме. С обзиром на неке разговоре и везе одранije, сматрао сам да је добро покушати нешто тако. Горану сам

МУЗИЧКА ПОШТА

Драги Забавниче.

Хтели бисмо да сазнамо нешто више о београдској групи „Гроф" која је победила на последњој „Гитаријади" у Зајечару.

Ана и Марија из Београда

Група постоји око пола године, а основао је Жарко (гитара, виолина, вокал) који је раније био у саставу „Rock Street". Са њим су још клавијатуриста Срђан (ех „Банана"), гитариста Коле (ех „Каризма"), басиста Кифла и бубњар Жарко. Снимили су материјал за прву плочу и очекује се да се она појави под називом „На твојим рукама". Жарко је, иначе, апсолвент на Музичкој академији, одсек виолине и она у њиховом звуку има оригиналну улогу.

ГРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

ово одсвирао на гитари и он је одлучио да то ставимо на ову плочу. То је било једино с моје стране и то што сам утицао да пјесме које су вукле на шлагер „прогутам" у другом облику. Горан је то испоштовао тако да је правио по пет-шест аранжмана за поједине пјесме.

Онда је дошла та велика невоља дугог рада. Рецимо да је ова плоча, на свој начин, добро испала. А Запад је давно показао да ниједан добар пројекат не може да се направи на брзину. Плоча се мора радити пола године, одједном или с паузама. Нама је одиста користило то што је Горан у међувремену радио неколико филмова, па је испрпео идеје кроз филмове. Не знам да ли су то зурле из „Глувог барута" Бате Ченгића или је то рефрен „Чија је оно звијезда" који је на етно варијанти убачио у филм за Њемце. Онда је дошао поновни рад, преслушавање, измене текста, тако да је то дуго вријеме доприносило тежини плоче. Једноставно, није се брзало. Ми смо планирали плочу за прошлу Нову годину, па се то онда стално помицало. И стално се размишљало о плочи тако да смо једну пјесму пред крај чак избацили. Можда је добро да се, у принципу, не мисли кад ће изаћи плоча. По мом мишљењу, ако је плоча добра, свако вријеме је добро, с тим што се телевизија више гледа зими него љети када се иде по кафићима, дискотекама. Ја сам настојао да изађе раније, али како смо се кроз рад лијепо дружили и како је све ишло својим током, почетна первоза брзо се изгубила.

П. Ј.

BLOOD MONEY

КРВАВИ НОВАЦ

Хеј Пети Герет, тако сам те звао
Кажу да ме тражиш али чујем да те имају
Учинили су те човеком закона са сребрном значком
Платили су ти нешто новца би им неоручио моју крв

Али кажеш то нема везе са мном, то нема везе са тобом
Ни са добрим и лошим временима која смо заједно прошли
Када су се линије између братства и правде измениле
Чини оно што мораш јер не можеш тек тако да одеш
Питам се шта би се догодило

Да си ти био убица
А ја херој
Да ли би ствари биле исте
И да ли бих ја мењао
Твој живот за мој сопствени
Да ли бих платио
Твоје дугове да сам на твом месту

Али то нема везе са мном, то нема везе са тобом
ни са добрим и лошим временима која смо заједно прошли
Када су се линије између братства и правде измениле
Чини оно што мораш јер не можеш тек тако да одеш

Крвави новац
Тако ја то зовем
Јер новац за крв, то није поштена трампа
Крвави новац
Купио сам те па продао
Али у гроб можеш понети само своју савест

Текст музика: Jon Bon Jovi

Изводи: Jon Bon Jovi

Крис Конрад

ИЗЛЕТ

НАУЧНА ФАНТАСТИКА

Уређује
др Зоран Живковић

Екран је заузимао цео предњи зид мале бродске кабине. Седели су удобно завађени и посматрали добро познате обрисе планете обавијене плавкастом маглом. Заузимала је готово половину екрана.

– То си хтео да ми покажеш? – упитала је Ив разочарано. – Разгледање родне планете... Одувек сам мрзела те ђачке екскурзије.

Он се полако нагнуо и дотакао једно дугме на командној табли. Истог тренутка сви зидови су постали црни. Само су светла на командној табли пригушено светлуцала.

– Аутоматски пилот? Зашто си га укључио?

Није јој одговорио. Уместо тога притиснуо је још једно дугме. Мало, жуто, трептаво светло придружило се осталом мноштву. У исто време зидови су почели да им се приближавају.

– Ваздушни јастуци! – рекла је усхићено. Нестрпљивим покретима ослободила се појасева и одбацила од столице. Отплутала је у правцу десног зида и с уживањем утонула у меко црнило.

Он је за то време још увек баратао командама. Обе столице и командни сто елегантно су одшетали до доњег дела екрана.

– Јеси ли икада водила љубав на нултој гравитацији?

Ив није била сигурна да га је добро чула. Покушала је да се окрене, али се њен покушај претворио у вратоломну пируету и она је, након што се одбила од зида, наглавачке запловила према њему.

Спремно ју је обухватио рукама и запловио кроз простор заједно са њом.

– Ти то мислиш озбиљно?

– Најозбиљније – одговорио је.

Несташно се насмејала и загрлила га. Пажљиво је десном руком трагала за малим сензором на његовим леђима. Кад га је нашла, спретно се измигољила из његовог загрљаја и отиснула у супротном смеру гласно се смејући.

Чуло се само једно „клик". Он је наставио своју путању го, док га је смежурана љуштура пратила на пристојном растојању.

– Ти, мала вештице...

Извежбаним покретом се окренуо, одбио од зида и непогрешивом путањом упутио према њој. Убрзо је простором плутала још једна љуштура, обасјана само сабласноплавом светлошћу екрана...

* * *

У делићу секунде сви зидови су засјали јаркожуто.

– Шта се десило? – упитала је Ив уплашено.

– Знак за опасност првог степена... Ово ми се још никад није десило... Погледаћу.

Упутио се ка командној табли у дну екрана. Земљино плаветнило постало је пригушено наспрам јаке светлости у кабини.

– Не могу да искључим пилота... У случају опасности не може да се искључи...

– Али, какве опасности? – питала је Ив. – Куда идемо?

– Сектор ЦК-3... – одговорио је механички.

– ЦК-3!? Па тамо је...

– Да... Црна рупа...

– Али, то је забрањени сектор, како може...

– Не знам – рекао је тупо. – Не могу му ништа...

Екран је потамнео, а слика Земље уступила је место сабласној тами свемира. Жуту кабину испунио је ужас.

Мали путнички брод незадрживо је јурио ка непознатом мастиљавом гротлу. Облаци звездане прашине кроз које је прошао учинили су да му оклоп постане попут коре поморанџе. Кад га је захватио временски колапс, непримetно је задрхтао, а затим нестао.

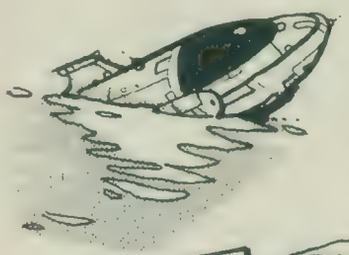

РЕКЛИ СУ ...

Страст

У животу постоје две трагедије. Једна је не остварити страст свога срца. Друга је остварити је.

Џорџ Бернард Шо (1856–1950)

Претходници

Уколико сам видео даље од других, то је зато што сам стајао на раменима гиганта.

Сер Исак Њутн (1642–1727)

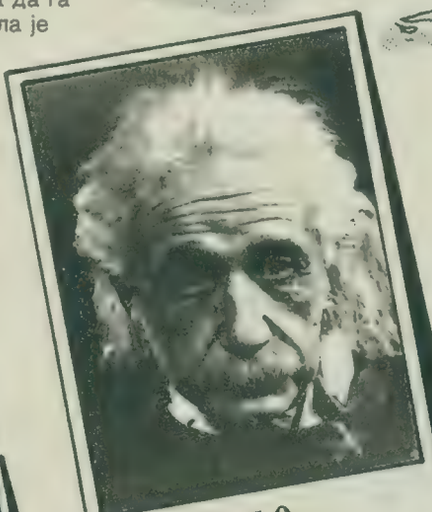

Мишљење

Суштина човека је у томе шта мисли и како мисли, а не у томе шта ради или од чега пати.

Алберт Ајнштајн (1879–1955)

Небрига

Зато што није било ексера изгубљена је потковица: пошто није било потковице изгубљен је и коњ: а пошто је изгубљен коњ, изгубљен је и јахач.

Бенџамин Франклин (1706–1790)

Порекло

Могу да пратим своје порекло до протоплазматичне прворођене праиндијарне атомске глодични понос је нешто неухватљиво.

Сер Хемфри Џилберт (1539–1583)

Три сата

У три сата је увек прекасно или прерано за било шта што желите да урадите.

Жан-Пол Сартр (1905–1980)

Безначајно

Ситне ствари узбуђују ситне умове.

Бенџамин Дизраели (1804–1881)

* * *

Прохујали су еони. Изненада, тихо као што је и нестала, јајолика олупина поново се појавила у видљивом делу свемира. На великом црном екрану је писало: „СЕ-3 одредиште ЗЕМЉА". Али, два уснула путника у црној кабини нису могла то да виде.

* * *

Пробудила га је блештава светлост која му се поигравала на капцима. Протегао је утрнуле ноге и отворио очи. Унутрашњост црна попут пакла с једне и блештавило с друге стране уплашили су га. Свест му је заокупила једна једина мисао: ПОБЕЋИ. Покушао је да скочи, али га ноге нису издржале и он се свом тежином сручио преко командног стола. Неразумљиви пискутави звуци, који су одједном одјекнули праћени треперавим шаренилом, улили су му паничан страх и повратили снагу. Успентрао се на заљуљану површину олупине брзином прогоњене звери.

Светлуцава зелена боја околине уливала му је поверење. Инстинктивно је скочио и препустио своје голо тело таласима бесомучно млатарајући рукама и ногама. Чуо је силовит прасак, али се није осврнуо. Пред собом је видео ЦИЉ.

Последњим атомима снаге изашао је на обалу и исправио се. Изнад њега, кроз густо зеленило, вијугало је дугачко љигаво створење. Ипак, њега је привукло нешто друго. НЕШТО што је стајало испред њега и што је изгледало попут њега. Видео је руку која му пружа црвени плод. Узео га је и принео устима. Знао је да тако мора да буде.

По ко зна који пут све је почело из почетка...

Илустровао: Добросав БОБ Живковић

Коров

Коров је биљка чије особине још нису откривене.

Ралф Валдо Емерсон (1803–1882)

Запамти

Далеко је боље да забораviш и да се осмехујеш, него да запамтиш и да будеш тужан.

Кристина Розети (1830–1894)

Телевизија

Телевизија? Та реч је пола латинска и пола грчка. Из тога не може изаћи ништа добро.

Ц. П. Скот (1846–1932)

Супруге

Супруге су љубавнице младих људи, другари зрелом добу и неговатељице старости.

Франсис Бекон (1561–1626)

Математика

Математика, када се правилно сагледа, садржи не само истину, већ и лепоту, хладну и строгу: врхунску лепоту.

Бертранд Расел (1872–1970)

Жалбе

У овом домаћинству има толико ствари на које се треба жалити да ми никад није пало на памет да се жалим на реуму.

Х. Х. Манроу (1870–1916)

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1. Аномалија ока, **2.** Име и презиме загребачког глумца, **3.** Смеса којом се пуне разна јела (мн.) – Обичај (тур.), **4.** Име писца Балзака – Добар говорник, **5.** Иницијали атлетичара Топића – Откриће, проналазак, **6.** Курјак – Друго, остало, **7.** Коштуњави плод – Ознака за метар, **8.** Просторија у којој се чувају ствари велике вредности (мн.), **9.** Немачка марка аутомобила – Бруто-регистарска тона, **10.** Име и презиме наше прве филмске глумице, **11.** Некадашњи коњаник са прсним оклопом.

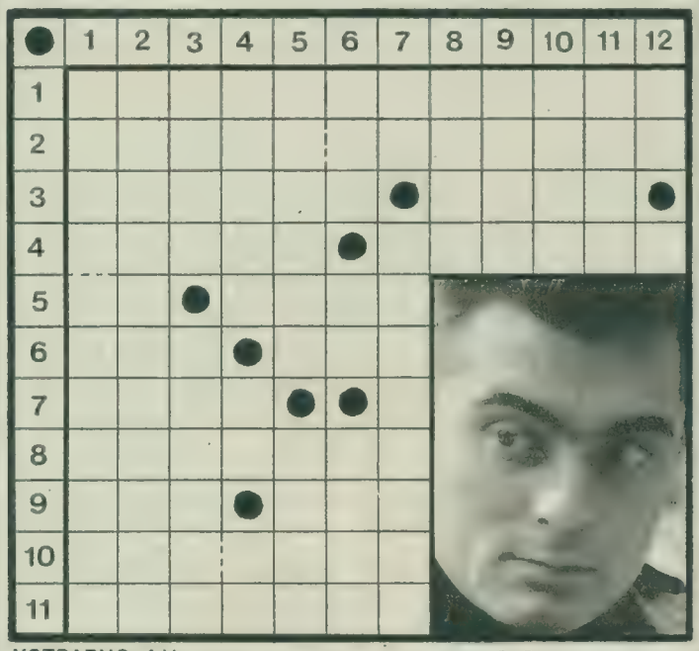

УСПРАВНО: 1.Име и презиме певача са слике, **2.** Склоност ка пустоловинама, **3.** Пешчани спруд – Аустралијска птица тркачица слична ноју, **4.** Графички радници, јеткачи – Два сугласника – Симбол радијума, **5.** Крлетке – Света птица старих Египћана, **6.** Показна заменица – Уједињене нације (скр.) – Гарави, **7.** Лична заменица – Апарат за мерење електричног отпора, **8.** Град у Индији, **9.** Женско име, **10.** Енглески тркач, Стив, **11.** Решето, **12.** Суседна слова азбуке – Ознака за реомир.

КАКО ДО ГАРАЖЕ?

Само једним путем можете стићи до **отворене** гараже. Којим?

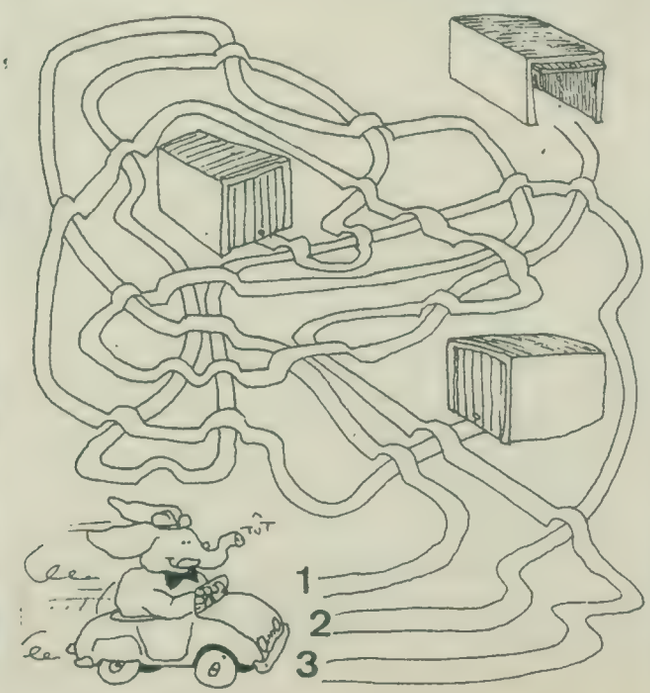

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

У земљи патуљака и хиљаду вулкана

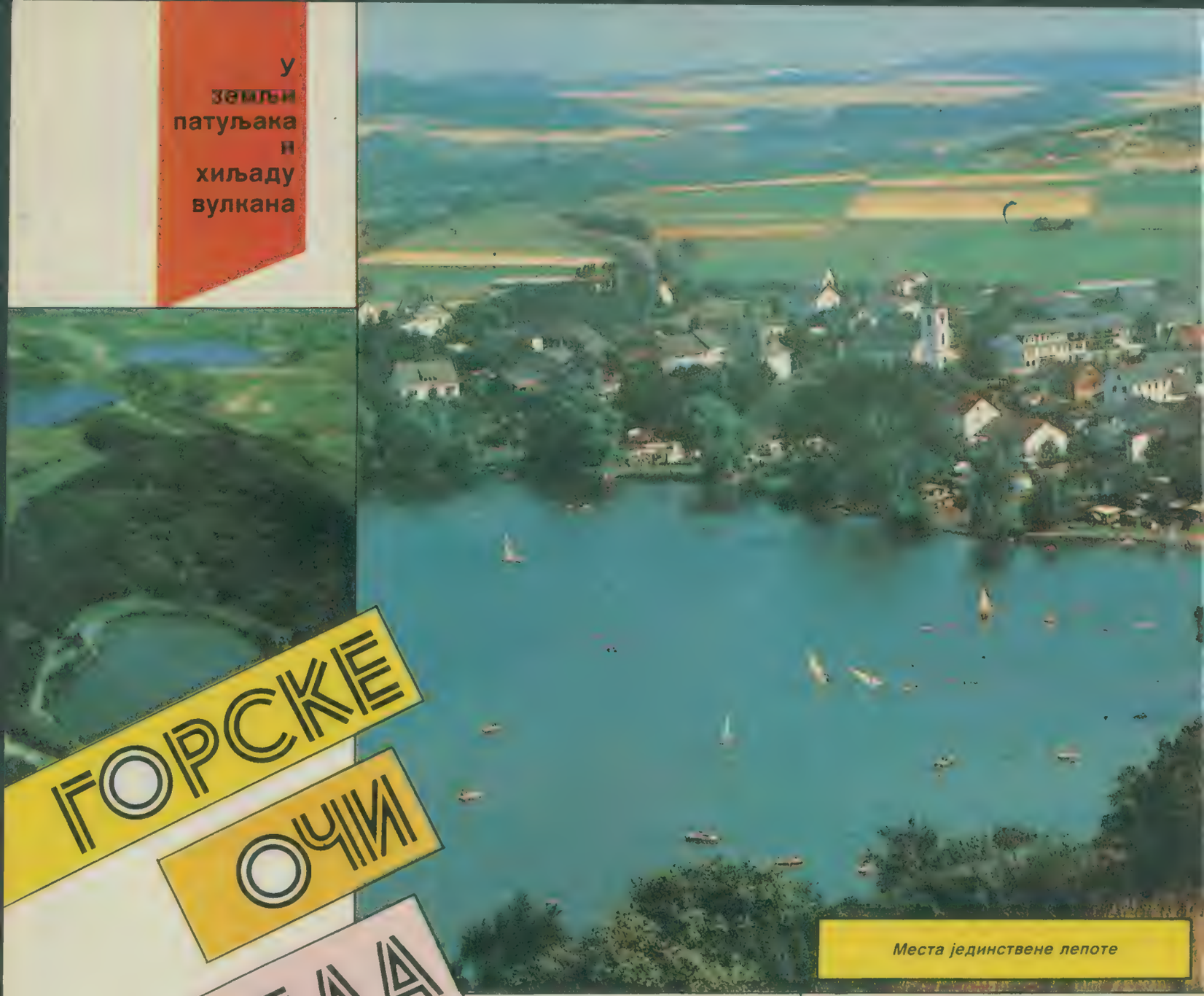

ГОРСКЕ ОЧИ АЈФЕЛА

Места јединствене лепоте

Прекрасна језера у немачкој области Вулканајфел, настала пре десет хиљада година, спадају у најзанимљивије природне феномене Европе

Као „Очи Ајфела" налазимо их у делима песникиње Кларе Вајсберг. Кад се гледају с околних брда или, још боље, из авиона због изразито плаве боје њихових вода и кружног облика заиста делују као велике сјајне очи. А све то смештено је у прекрасном пејзажу сатканом од шума и обрађених поља. То су „маре", језерца вулканског порекла, груписана на малом простору у немачкој области Вулканајфел која се на западу граничи с Луксембургом и Белгијом, а на истоку завршава рекама Мозел и Рајном.

Читава ова област окружена је веома старим планинама насталим у палеозоику а то значи пре 350 до 230 милиона година У то време на Земљи је било много мочвара и шума од папрати. Појавили су се четинари у биљном и велики рептили у животињском свету. То су углавном кристалне планине, што значи да их чине стене које лако пуцају у паралелним линијама.

Преко 150 кратера

Вулканске активности запажене су овде у другој половини терцијара и то нарочито у Вестервалду и Ајфелу где су последња померања тла оставила пукотине кроз које је повремено куљала лава.

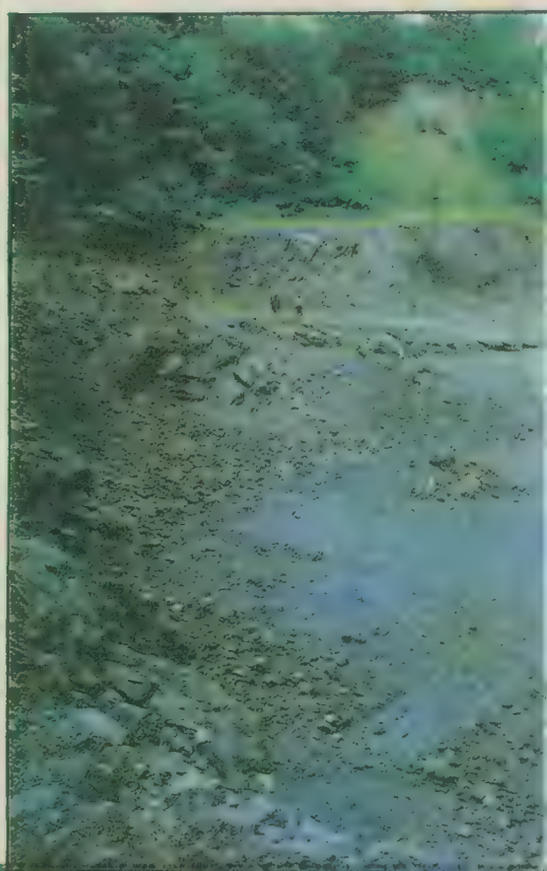

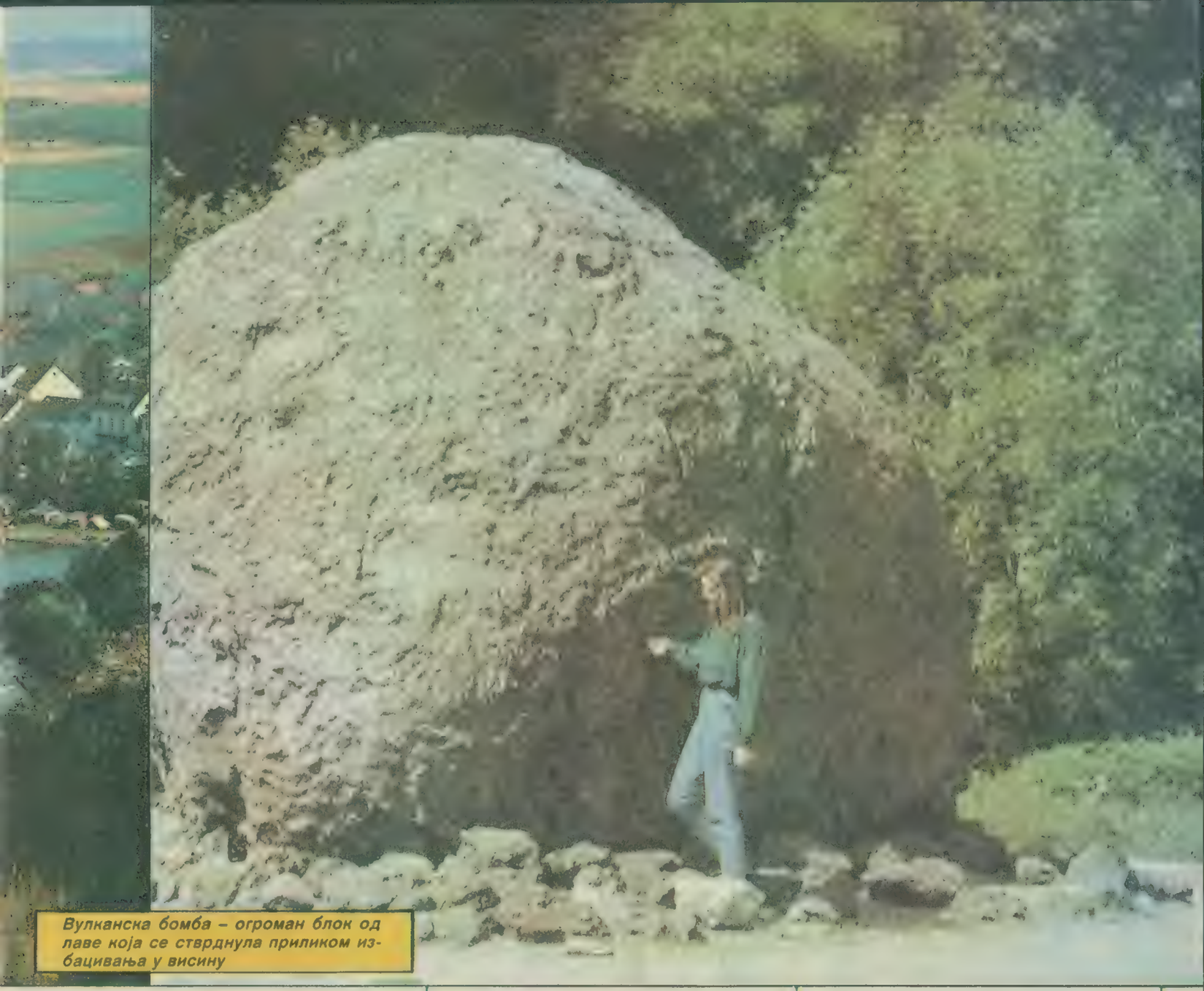

Вулканска бомба – огроман блок од лаве која се стврднула приликом избацивања у висину

Један од „закржљалих" вулканских кратера

Мало ко зна да су чак и брда изнад Бона магматског порекла, док у Ајфелу, а нарочито у околини градића Даун, постоји чак десетак кратера који су данас испуњени водом, да не помињемо осталих 140 који су се исушили. То су кратери левкастог облика оивичени наслагама од пепела, камена плавца и шљаке у виду прстенова који не могу лако да се уоче. Остаје питање; како су настали ови вулкани који су бар по свом спољашњем изгледу изузетни, ако не јединствени?

Према једној старој хипотези, ерупције највероватније изазива прилив подземних вода, при чему се ствара водена пара и изазива експлозије на најслабијим тачкама Земљине коре. Данас се, међутим, мисли да је појава ерупције у директној вези са тектонским поремећајима и да се догађа тамо где се појављују и пукотине на Земљиној кори

Још нема сагласности геолога око тога како су настали поменути вулкани, односно језера. Неки сматрају да су то закржљали вулкани или „ембриони вулкана". Није чак утврђено ни да ли су настали од једне или више ерупција. Све у свему, мисли се да су стари од осам до десет хиљада година.

Тајна, дакле, још није сасвим расветљена и то још више доприноси задивљујућем изгледу „очију Ајфела". У њима има нечег старинског, ваљда зато што се налазе у околини коју још није нарушио неконтролисани напредак цивилизације. Ту су, кажу, настале легенде о патуљцима који се помињу у баладама Хердера и Гетеа. Око њих су лепо уређена шеталишта и читава мрежа стаза које воде кроз околне шумарке тако да можете да их посматрате из хиљаду различитих углова.

Фонтана с кључалом водом

Али, нису само „маре" привлачност Вулканајфела. У Штрону, десетак километара далеко од Дауна, може да се види и једна неуобичајена вулканска „бомба". Готово да је савршено округла, тежи око 120 тона, а нађена је у кратеру на брду Вартгезберг одакле је 1980. пренета на један трг у Штрону. Осим тога, у градићу Борну постоји и јединствена фонтана, такође вулканског порекла. У њој вода најпре стоји тридесетак минута, затим проври и настави кретање кроз невидљиве отворе... И тако стално. Све је то смештено у лепој и тихој околини која је некада била земља хиљаду вулкана. ***Д. В.***

ЈА ♥ ПТТ

Уређује: Вито Недељковић

Бадњак - народни обичај

Знам да је код Срба православаца веома развијен обичај ношења бадњака. Шта је бадњак, је ли то религиозан обичај и од када потиче? У мојој породици, која је пореклом из Црне Горе, веома се поштује овај обичај.

МИЛЕНА ВУКСАНОВИЋ
Ниш

Ношење бадњака на Бадњи дан (6. јануар, дан уочи Божића) древни је обичај и слави се од 4. века као и Божић

(дан даривања, добре воље и дан Христовог рођења). Бадњак је храстова грана, а храст је, према прастаром веровању, митско дрво које штити од Перуна, бога громова. Бадњак се уносио у кућу, бацао на ватру (огњиште) и када би запуцкетао бацајући искре, домаћин би изговарао речи: „Онолико благостања, среће, здравља, пара, стоке и жита колико и искри..."

У црногорској историји Бадње вече има посебну традицију. Тога дана 1707. године била је истрага потурица коју је Његош опевао у „Горском вијенцу".

Први пилот

Молим вас да ми одговорите када је први пилот полетео авионом. Стално вас читам, а први пут вам пишем.

НЕБОЈША МИЛЕНКОВИЋ
Падинска Скела 7/2

Први контролисани и постојан лет са посебним погоном остварен је у близини Кил Девил Хила у месту Кити Хок,

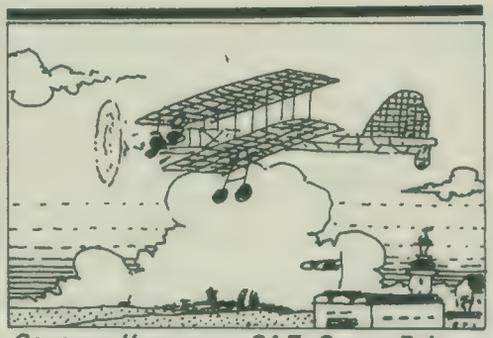

Северна Каролина, САД. Орвил Рајт полетео је на свом авиону „flyer I", снаге 12 KS, с погоном на ланац, и њиме прелетео 36,5 m брзином од 48 километара на час у ваздуху и 10,9 километара на час на тлу. Лет на висини између 2,5 и 3,5 m трајао је око 12 секунди. „Flyer I" налази се сада у Националном ваздухопловном и свемирском музеју у Вашингтону.

Врапчићи и зима

Живим у Бугојну, имам једанаест година и твоја сам редовна читатељка. Код нас је веома хладно, а има пуно врапчића. Ја им дајем мрвице свежег хлеба, али не знам да ли је то добро. И још нешто, сипам им воду у посудицу, а они је и не дотакну па се претвори у лед.

Молим вас да ми што пре одговорите. Унапред хвала.

ИРЕНА
Из Бугојна

Врапчићима не смета свеж хлеб, али ветеринарка Зорица Предић препоручује да га у рерни просушиш и дајеш им мрвице бајатог хлеба или двопека. Понекад им можеш дати и пшеницу.

Што се воде тиче, њу врапци сами нађу колико им треба, па не мораш да им остављаш.

Адреса храбре Сандре

У новогодишњем „Политикином Забавнику", у рубрици „Живот пише драме", прочитали смо текст „Однео ме гарбин!" о узбудљивом доживљају Александре Живковић из Бара и њеног оца Зорана. Желеле бисмо да пишемо храброј Сандри, па те молимо да објавиш њену адресу, као и фотографију.

МИЛЕНА и НЕВЕНА МАРКОВИЋ
Суботица

Александра Живковић је одлична ученица другог разреда основне школе „Југославија", Бјелиши бб; 85000 Бар. На фотографији је с татом Зораном непосредно после драме на Скадарском језеру.

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ

Ко је убио Дикија Филандера?

1. Да, као што то доказују трагови гума.
2. Да. Очекивала је да добије од осигуравајућег друштва 300.000 долара.
3. Да, зато што је Дики очигледно имао љубавну везу са Данијеловом женом.
4. Да, зато што је Данијел бранио Ели и ословљавао је са „Ели", а не са „госпођа Филандер".
5. Не, судећи по изгледу поломљеног дела ограде. Горњи део оба краја пречаге глатко је одсечен, а доњи део одломљен.
6. Да. Трагови гума показују да су се кола вратила мало уназад како би избегла да ударе о камен. А пре него што су кренула уназад, морала су да се зауставе.
7. Да. Знамо да он није провалио ограду својим колима. Тешко је поверовати да се зауставио код поломљеног дела ограде, узмакао да избегне камен који се ту испречио, а затим поново кренуо колима преко ивице стрмине. Да је хтео да се суноврати у провалију, учинио би то без оклевања.
8. Да, зато што је особи која је Дикијева кола довезла до ограде био потребан саучесник који ће јој помоћи да напусти место догађаја. Трагови гума с леве стране пута указују да се саучесник налазио у другим колима.
9. Ели и Данијел су сковали план да убију Дикија. У одговору број 8 видели смо да су биле умешане две особе. Једна од њих требало је да просече ограду (што је вероватно могло да се обави а да се не побуди било чија сумња, нарочито ако је дотична особа била одевена као путар), а друга да довезе кола до ограде.

И заиста, Данијел се, обучен као путар, довезао до места познатог под називом „Мртвачева кривина", паркирао се с друге стране и натенане исекао део ограде. У међувремену је Ели убила Дикија код куће и, ставивши његово тело на предње седиште, отишла на састанак са Данијелом. Зауставила се пошто је испред точка аутомобила био камен, мало је узмакнула колима а затим су она и њен љубавник гурнули кола преко ивице провалије и одвезли се заједно са места „саобраћајне несреће".

Што се тиче Ронде Равиш, она је читаву ноћ чекала Дикија у мотелу.

Илустровао: Љубомир Милојевић-Љубац

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Марина Рутовић, Воја Љешњака 72, 84000 Бијело Поље – 12 година, сакупља салвете, марке и сличице „Животињско царство".

Светлана Марјановић, Сретена Дудића Б 19, 14000 Ваљево – 12 година, сакупља постере, воли музику и дописивање.

Наталија Пајић, Загорска 28, 11080 Земун – 10 година, сакупља постере, значке, салвете и марке.

Дуња Црнић, Пут граничара 12, 58000 Сплит – 10 година, воли музику, сакупља постере и марке.

Ненад Никин, Љубомира Милинковића 115, 54204 Бијело Брдо – 12 година, сакупља постере, бави се спортом.

Мирела Фекете, Скопљанска 8, 21000 Нови Сад – 10 година, воли рок музику, бави се кошарком, сакупља салвете.

Јелена Радовановић, 17. октобра 1, 35000 Светозарево – жели да се дописује са једанаестогодишњацима, сакупља налепнице, салвете и постере Тома Круза.

Светлана Радаковић, Ивана Милутиновића 20/4, 56223 Борово – 10 година, сакупља марке и сличице „Животињско царство".

Сања Бачић, Грује Дедића 30/14, 25000 Сомбор – 13 година, воли музику, филм, спорт и дописивање.

Емилија Биковска, Маршала Тита 193, 92330 Берово – 13 година, воли музику, филм и спорт, сакупља салвете.

Јелена Лаловић, Благоја Паровића 14, 71000 Сарајево – 13 година, сакупља постере.

Сања Бјелајац, Умашка 16, 54000 Осијек –12 година, сакупља постере, значке, привеске и разгледнице.

Јелена Шушњар, Фахрета Дедића 33, 78000 Бањалука –14 година, воли музику, филмове и дописивање, сакупља постере.

Ана Пјевић, Србе Јовановића Л3/13, 19300 Неготин –15 година, воли музику и спорт.

Mala pametna glava 1. i 2. deo!

VESELE LOGIČKE IGRE!!!!!!!

Kolika su 2 plus 2
to već svako zna!
Ali, ako želiš znanja više
„MALA PAMETNA GLAVA" stiže!

Dragi roditelji, draga deco,
nove, jedinstvene knjige na našem tržištu, koje Vas kroz igru i zabavu, uvode u zanimljiv svet matematike i logike. Namenjene su za uzrast od 7 do 11 god., ali će u rešavanju zadataka razonoda naći cela porodica. Zadaci su iz raznih oblasti, MOTIVIŠU DETE I PODSTIČU NJEGOVE KREATIVNE SPOSOBNOSTI.

Knjige na pristupačan, razumljiv, i zanimljiv način saopštavaju i prenose deci elementarne osnove računa, kombinatorike, logike, vizuelnog pamćenja i zaključivanja, geometrijskih pojmova i odnosa, osamostaljuju dete, RAZVIJAJU INTELIGENCIJU I SPOSOBNOST KONCENTRACIJE, omogućavajući mu lakše i brže učenje i savladavanje školskog gradiva!
Knjige čine logičku celinu, ali nisu međusobno uslovljene!

CENA jedne knjige je 150 din. Obe knjige šaljemo za samo 250 din. Format knjiga je 20 puta 14 cm. Korice u boji – plastificirane. Štampano na finoj/debelој ofsetnoj 120 gramskoj hartiji. Latinica. Šaljemo pouzećem – plaćate poštaru, kada Vam donese knjige.

ADRESA: I.I. „INEL IMPEX" Stanka Paunovića 69, 11090 BEOGRAD. Knjige možete naručiti i telefonom od 9 do 21 čas. TEL. 011/593-204.

RODITELJI, PRUŽITE SVOME DETETU ŠANSU DA USPE!

REŠENJE ENIGMATIKE

УКРШТЕНЕ РЕЧИ: далековидост, Ивица Видовић, надеви, адет, Оноре, оратор, дт, изум, вук, ино, орах, м, ризнице, нсу, брт, Ита Рина, кирасир.

КАКО ДО ГАРАЖЕ: број 1.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2041

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА"
др Живорад Миновић

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Славољуб Кецић (помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Миниħ, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Месечна 73,60 динара, тромесечна 220,80 динара, полугодишња 441,60 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Месечна 147,20 динара, тромесечна 441,60 динара, полугодишња 883,20 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875 уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ШЕСТОМЕСЕЧНА:

САД	USD	85.–
СР НЕМАЧКА	DEM	126.–
ШВЕДСКА	SEK	474.–
ФРАНЦУСКА	FRF	427.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	107.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика" код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала „ИНВЕСТБАНКА" – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

* ГОДИШЊУ ПРЕТПЛАТУ НА ЛИСТ НЕ ПРИМАМО.

Сцена из филма „Чувар" Вилијама Фридкина

1. The Rose Garden – Ружичњак (1989).

Редитељ: Фонс Радемејкерс, главне улоге: Максимилијан Шел, Лив Улман, Питер Фонда, Јан Никлас, трајање: 151 минут.

Шта је навело пристојног средовечног човека да усред дана пред гомилом сведока нападне и повреди болесног старца кога чак ни не познаје? Да би нашла одговор на то питање, жена која га брани на суду враћа се, уз помоћ докумената, у прошлост, у време Другог светског рата, и тако открива стравичну причу о студентима јеврејске деце у концентрационим логорима.

Пре три године Радемејкерсов филм „The Assault" („Напад") добио је награду „Оскар" као најбољи филм ван енглеског говорног подручја.

2. Chicago Joe and The Show Girl – „Чикаго Џо и шоу-герла" (1989).

Редитељ: Бернард Роуз, главне улоге: Кифер Сатерленд, Емил Лојд и Петси Кенсит, трајање: 96 минута.

Истинита прича о америчком војнику који се, да би задивио своју девојку, лажно представљао као гангстер, а затим је, под њеним утицајем, извршио неколико злочина – између осталог и једно убиство. Радња се одиграва за време Другог светског рата у Лондону.

3. Chattahoochee – Чатахучи (1989).

Редитељ: Мик Џексон, главне улоге: Гери Олдман, Денис Хопер, Френсис Мекдорманд и Памела Рид, трајање 97 минута.

Још један филм рађен према истинитом догађају. Због наводног покушаја убиства прве сусетке, војног ветерана Емета Фолија (том приликом он је дигао руку и на себе) власти смештају у Чатахучи, по злу познату установу у којој болеснике затворенике муче управо они који би требало да их лече. Како не жели да се помири с тим, Фоли отпочиње својеврсну „борбу" и покушава да саопшти свету истину о том ужасном месту.

4. The Guardian – Чувар (1990).

Редитељ: Вилијам Фридкин, главне улоге: Џени Сигроу, Двајер Браун, Кери Лоуел, трајање: 92 минута.

Према старом друидском веровању, свако дрво има свог чувара, доброг или злог. Овај филм говори о једном злом чувару, неговатељици деце Камили која ритуално жртвује тек рођене бебе. Родитељи малог Џејсона, додуше, на време сазнају да им је дете у опасности, али питање је да ли уопште могу нешто да учине?

Вилијам Фридкин је аутор многих филмова од којих су два одавно постали класика: „Француска веза" (1971) – „Оскар" за режију – и „Истеривач ђавола" (1973.)

5. Stella – Стела (1990).

Редитељ: Џон Ерман, главне улоге: Бет Мидлер, Џон Гудман, трајање: 105 минута.

Трећа екранизација књиге Оливе Хигинс. Праути о жени која жртвује све да би њена кћерка имала лагодан живот. Претходне две верзије потписали су Хенри Кинг („Стела Далас" 1925. године) и Кин Видор (такође „Стела Далас" 1937. године). Недавно преминула Барбара Стенвик остварила је у Видоровом филму једну од својих најбољих улога. **В. Радосављевић**

КО ЈЕ УБИО ДИКИЈА ФИЛАНДЕРА?

Тело Дикија Филандера нађено је у олупини његових кола у подножју стрмог брега чији се врх види на илустрацији. Тачан узрок смрти неко време није могао да се утврди.

Представници осигуравајућег друштва у коме је Дики потписао полису на 300.000 долара у корист своје жене изјавили су: „Свако ко се спушта низ тај брег и пролази право кроз заштитну ограду, и не покушавајући да окрене кола, починио је самоубиство. У полиси изричито стоји да у таквим случајевима не исплаћујемо премије".

Дикијева супруга Ели изјавила је: – Мој супруг је имао заказан састанак са својом љубавницом Рондом Равиш у мотелу „Клецаво колено", а он нипошто не би извршио самоубиство ако је знао да га она чека. Био је то несрећан случај.

Рондин супруг Данијел Равиш је изјавио: „Ели је у праву. Најобичнији несрећан случај и ништа друго".

А шта ви мислите?

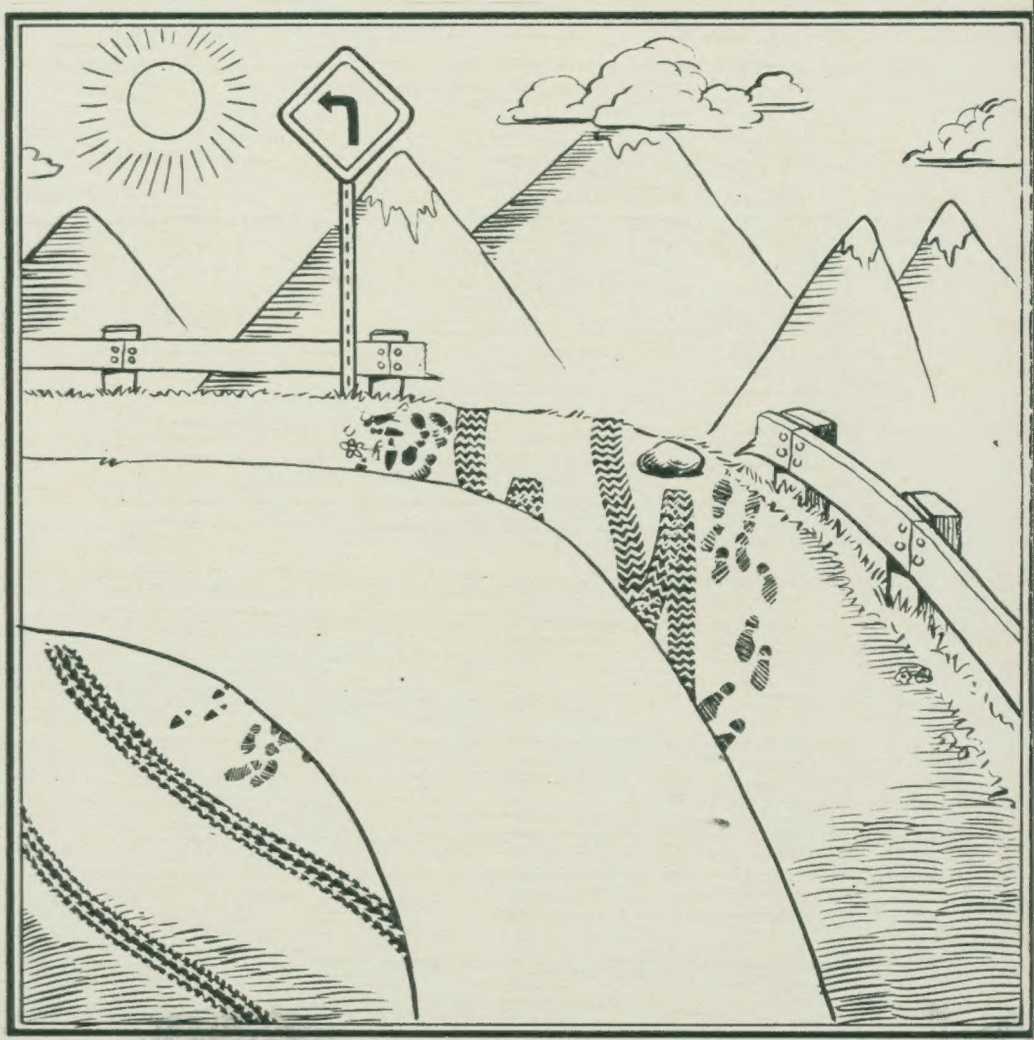

ПИТАЊА

1. **Да ли су се Дикијева кола суновратила низ стрмину на овом месту?**
   Да... Не...
2. **Да ли је Ели имала мотив да убије Дикија?**
   Да... Не...
3. **Да ли је Данијел имао мотив да то учини?**
   Да... Не...
4. **Сматрате ли да су се Ели и Данијел ближе познавали?**
   Да... Не...
5. **Да ли су Дикијева кола пробила заштитну ограду?**
   Да... Не...
6. **Да ли су се Дикијева кола зауставила пре него што ће се суновратити низ стрмину?**
   Да... Не...
7. **Сматрате ли да је Дики био убијен пре него што су кола прошла кроз ограду?**
   Да... Не...
8. **Сматрате ли да је више од једне особе било умешано у слетање аутомобила низ стрмину?**
   Да... Не...
9. **Шта се, по вашем мишљењу, десило:**
   Дики је погинуо у саобраћајној несрећи...
   Дики је извршио самоубиство...
   Ели је убила Дикија...
   Данијел је убио Дикија...
   Ели и Данијел су се договорили да убију Дикија...

Решење на странама МАЛЕ ПОШТЕ

Walt Disney
МИКИ
ОДЛУЧИО САМ ДА ТЕ ДАНАС ВОДИМ НА РУЧАК!
О-ПА!
АЛА ЋЕШ ТИ ДА СЕ ИЗДУ-ЖИШ!
ПА, НЕ БАШ...
... ЈЕР ТЕ ВОДИМ У ЈЕДАН ЈЕВТИН КАФИЋ!
А САД ЋЕШ ДА ВИДИШ КАКО ЋУ ДА НАЛО-ЖИМ ЂОКУ!
КОД ЂОКЕ
ВИРШЛЕ
ХАМБУРГЕР И ЧИПС
ТОПЛА ЛИМУНА-ДА
СПЕЦИЈАЛИТЕТ КУЋЕ СУ ХЛАДНЕ ВИРШЛЕ И ПРЕГОРЕЛЕ КИФЛЕ!
А ЈОЈ! МИ ЖЕЛИМО ПРАВИ СПЕЦИЈАЛИТЕТ!
ЗА МЕНЕ ПÂТЕ ОД ФАЗАНА, ЈАРЕБИЦЕ У СОСУ ОД РИБИЗЛИ И КРЕП СУЗЕТ!
А МОЈ ДРУГАР ЋЕ КИВИЈАР РОЈАЛ, ВЕЛИНГТОН А ЛА РИЦ И ТРЕШЊЕ РОКФЕЛЕР!
А, ШТА КАЖЕШ НА ТО, ЂОЛЕ?
КАЖЕМ ДА МИ ДОЂЕТЕ ЧЕТИРИ ХИЉАДАРКЕ!
© 1984 Walt Disney Productions
All Rights Reserved
11-18
Distributed by King Features Syndicate